

II

C23316

f

1844

1854

Leptocarpus

Alnus incana

Alnus

*O Marija brez madeža spočeta,
naše perbežališe, prosi za nas!*

ANGEL VARIJ

za

žensko mladost;

ali

NAUKI,

silno potrebni sleherni,

ktera hoče

pravo dušno lepoto in vrednost
ohraniti, ali si jo zopet pridobiti.

Posebno v prid

dekliški družbi

spisal

duhoven pastir.

F. Kosmač

Z dovoljenjem visokočastitljivega Ljublj. škofijstva.

J. Lepovsek

V LJUBLJANI 1859.

Natisnil J. Rud. Milic.

dupl. 23316

Jezus, večna resnica, tako uči:

„Blagor jim, kateri so čistiga serca:
ker oni bodo Boga gledali.“

Mat. 5, 8.

„Kdor se povišuje, bo ponižan, in
kdor se ponižuje, bo povišan.“

Mat. 23, 12.

79570000 = N1

O Marija!

brez madeža spočeta!

Tebi darujem te bukvice; perporočim in zročim jih tvojimu ljubeznjivimu za čiste duše vnetimu sercu. Ozri se milostljivo na to revno delo; glej, gole čerke so, kterim duha manka; le od tebe ga željno perčakujejo. Prosim te tedaj ponižno: pokropi jih z nebeško roso, izlij nanje iz svojiga nar čistejšiga usmiljeniga serca svoj mogočni žegen, in napolni jih s svojim oživljajočim duham, de bodo ž njim zbujene in vnete vsako serce, katero jih bo bralo, z gorečo ljubeznijo do tistih nar lepših čednost napolnovale, ktere v tvojim presv. sercu častimo;

kar iz vsiga serca želi

*V praznik čistiga^z
spočetja Marije Device
v Ljubljani 1858.*

*tvoj nevredni
služabnik
F. K.*

Deklica!

Podam ti te bukvice, ko dobriga, skerbniga **varha**, kateri ti v resnici dobro želi, in ti golo resnico brez perkrivanja govori. Kaže ti pot, po kateri moraš hoditi; razodeva ti nevarnosti in zaderge, katerih se moraš ogniti; naznanuje ti per-pomočke, katerih se moraš poslužiti, ako hočeš popačenju in breznu oditi, kateriga ti svet in hudobni duh nastavljata.

Vzemi bukvice, beri in prebiraj jih rada, in v serce si vtisni vsaki nauk, kateriga ti dajo, in vsako resnico, ktere te opomnijo. — Nobeniga njenih naukov ne zaničuj ali ne zametuj kot preojstriga ali prenatalčniga; zakaj vedi: čistost je kej svetla pa rahla čednost, le z natančno skerbjo se v svoji pravi lepoti in vrednosti ohrani; povr-hna čistost pa ni nobena čednost, ni prava čistost.

Če boš vse te nauke poslušala, in se po njih natanko ravnala, kakor **Angel Warh** ti bodo, kateri te bo srečno vodil in varoval na poti tvojiga silno nevarniga življenja, in te skozi velike nevarnosti in močne sovražnike veselo, neomadeževano perpeljal k Jezusu in k Marii, kjer boš obilno poplačana za pokoršino, ktero si temu Angelu varhu skazovala. Tukaj in tam boš srečna.

Ako jih pa ne boš poslušala, ali se po njih na tanko ne ravnala, boš pred ali potlej go-tovo milo zdihovala in jokala.

Začni v imenu Jezusa in Marije!

Ljuba mladost!

Kako veseli so tvoji dnevi, kako srečne so leta tvojiga življenja! Nar veselejši, in nar srečniši človeškiga življenja so. — O de bi ti svoje pravo veselje spoznala in vedila, svojo srečo prav ceniti in oberniti!

Ali kaj, ker mladi ljudje večidel ne spoznajo, kolika je cena mladih let, koliko imajo v sebi, in v čem je njih pravo veselje, in njih edina sreča; zato si te leta veselja in sreče z nespametnim življenjem v leta tolike nesreče spremene, de v poznejših letih sam njih spomin, ker je spomin obteženiga serca, in obtežene vesti, vse življenje, še celó smertno uro greni in teži. —

Res je sicer, de so mladi ljudje veseli svojih let, in še menijo, prav poznati njih ceno in veselje, saj od samiga veselja ne vedó, kaj bi počeli, de bi ga bolj vživali. Ali ravno, ker ne pomislijo, kaj delajo, še manj pa bolj modrih poslušati hočejo, se prehitijo, in tako se zgodi, de jim je na zadnje k nar večí grenkosti, in k nar večí nesreči, kar bi jim imelo k nar večímu veselju in k nar večí sreči biti. —

Podobni so taki otrokam, kateri na vertu drevesčik zagledajo, ki je z lepim cvetjem na-

polnjen, nad katerim imajo mati posebno veselje in se is njega lepiga in dobriga sadja nadjajo. Ali otrokam, kateri ne vedó, kaj cvetje pomeni, rožice na mladim drevesčiku dopadejo, se nanj spravijo, in jih začnejo tergati tako, de vsiga osmukajo. Mati to viditi, se ustrašijo; kaj ste naredili? zavpijejo nad otroci. Ali kaj pomaga? Cvetje je odtergano, in kjer se cvetje pokonča, tam nobeniga sadu ne bo. —

Taki nespametni in neumni otroci so mladi ljudje obojiga spola, kateri z lahkomišljenim in nerodnim življenjem in veseljem tergajo in pokončujejo nar lepši cvetje svojiga mladiga, eveltečiga, k vsimu dobrimu perpravljeniga serca, in dobriga sadu po tem le težko, t. j. le z velikim trudam in le iz posebne milosti božje pernesejo.

Keršanske dekleta! pravi pomen vaših let je ves drugi, kakor si ga nektere iz med vas mislijo. Ktere menijo, de so jim mlade leta le v vživanje posvetniga veselja dane, in jih le na to obračajo, so enake tistim neumnim otrokam, kateri mislijo, de je cvetje za igračo in za kratek čas na drevescu in de ga pokončati smejo; in kateri v svoji slepoti ne vedó, de je cvetje le zavolj sadu na drevesu, de se mora cvetje varovati, in de, če drevo lepo ne ocvete, tudi dobriga in lepiga sadú obroditi ne more.

Vaše mlade leta so cvetje vašiga življenja, zasadil jih je sam živi Bog, poškopljene so z nebeško roso nedolžniga Jagujeta, in posvečene z gnado sv. Duhá; namenjene so in

vam dane, de bi v njih s pokoršino, podučljivostjo, pridnostjo in čuječnostjo dober sad lepih čednost in koristnost za prihodnje življenje zaredile. Dolžnost vaša je tedaj, če hočete, de bo kaj prida v prihodnje iz vas, varovati cvetja svojiga življenja, in skerbeti, de ga ne bote z lahkomišljenim in nerodnim življenjem pokončale. —

Drevo mora lepo ovesti, de kaj prida sadu pernesti zamore, in mladi človek mora svoje leta prav obrniti, če hoče, de bo eukrat kaj prida iz njega.

Nespametno je, cvetje na drevescu pokončati; ali stokrat in stokrat bolj nespametno je, cvetje svojih mladih let z neumnim in nerodnim veseljem zapraviti in pokončati.

Nar lepši cvetje mladih let in nar večji lepota mladosti je ponižnost in čistost.

„O kako lep je čist rod,“ pravi že modri Salomon, „ki se v čednosti sveti, njega spomin je večni, ker per Bogu in per ljudeh hvalo ima.“ Modr. 4, 1.

„Vse, kar je imenitniga in častivredniga, ne velja toliko, kolikor čista duša.“ Sir. 26, 20.

In od ponižnosti govori sv. Duh v sv. pismu, de ona obrodi obilnost gnad v človeškem sercu, ker sv. Peter pravi: I. Petr. 5, „Bog se napuhnjenim ustavlja, ponim pa daje gnado.“

Kako dobro in potrebno je tedaj, to obvarovati, in oh kolika škoda, in kako no bi bilo, to lepo cvetje v nevarnost ali celo pokončati! —

Pa ravno ta lepota posebno per ženski mladosti na svetu nar več sovražnikov ima. Le združena moč se jim v današnjih časih stanovito v bran postaviti zamore.

Zato ima mladost po napeljevanji svete cerkve v mnogih krajih navado, de se jih več med seboj v ta namen druží, de se združene ena drugo z molitvijo, s prijaznim opominjevanjem, in pa z lepimi zgledi podperajo, de tako ložej nevarnosti in skušnjave svetá, mesá in hudobniga duhá premagajo, ker združena molitev, združeno vojskovanje več premore, kakor posamezno; kakor nas Jezus sam uči, ker pravi: „Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojim imenu, tam sim jest v sredi med njimi.“

Kjer se tedej ženska mladost v ta namen sklene, in se imenovanih perpomočkov posluži, je v Jezusovim imenu sklenjena, nje združena molitev, nje združeno vojskovanje več premore, in več sadú ima, kakor posamezno; zakaj gotovo je, de je Jezus, kakor je sam rekel, v sredi med njimi.

Zato se pa tudi v tistih krajih, kjer je ta družba vpeljana, lep sad angeljskih čednost, ponižnost in čistost med žensko mladostjo obilniši kaže.

Dekliška družba

pri nas vpeljana.

Tako družbo pri nas za žensko mladost vpeljati, so *prečastiti milostljivi škof* po svoji pastirski skerbi dovolili, in zanjo naslednje postave po očetovski modrosti dobrotljivo poterdili:

Namen te družbe.

Namen te družbe je nasprotna pomoč deklet, de bi si ena drugi pomagale in serčnost dajale z molitvijo, z dobrim zgledam in z lepim opominjevanjem; de bi ložej premagale nevarnosti svetá, ktere se dan na dan množijo in hujši prihajajo, de bi tako vnele svoje dekliške serca k ljubezni do čistosti in ponižnosti, de bi živo spoznale, de prava dekliška lepota ne obstoji v vživanji nečimernosti in veselja svetá, ampak v perzadevanji za lepe čednosti, in v vedni vojski zoper poželenje mesá, svetá in hudobniga duhá. — S to družbo bodo dekleta ne le samo napeljevane pravo lepoto svojiga spola, to je, ponižnost in čistost pred očmi imeti, in se k tem čednostim z zedinjeno molitvijo, in z nasprotnimi zgledi in opominjevanjem

spodbudovati, temuč te čednosti same, poniznost in čistost, ktere zdaj hudobni ljudje v nič devajo, bodo bolj spoznane in k časti peršle, mladost jih bo začela čislati, po njih hrepeneti, in zanje si perzadevati.

Dolžnosti tovaršic te družbe so:

1. De vsaka moli za se in za vse tovaršice te družbe vsaki dan 3 „Očenaše“ in 3 „Češenasimarije“, in sicer:

Perviga v čast presvete rešnje za nas prelite kervi, de bi se spomnila britkiga terpljenja našiga Odrešenika Jezusa Kristusa, ktero je mogel kakor ceno našiga odrešenja prestati, de bi dobila strah in grôzo pred greham; in v čast sv. Rešnjiga Telesa, ktero je v spomin tega terpljenja postavljeno, de bi sprosil ljubezin do njega na križu terpečiga, in v sv. Rešnjim Telesu pričujočiga, in de bi saj nekoliko namestila Jezusu čast, ktera se mu s tolikimi nespodobnostmi in tolikimi nevrednimi obhajili godí.

Druziga v čast prečastiti brez madeža spočeti Devici Marii, de bi ona njo in vse tovaršice pod svoje materno varstvo milostljivo sprejela.

Tretjiga v čast sv. Alojziju in sv. Katarini Sienski, de bi po nju prošnji dosegla za se in za tovaršice te družbe gnado stanovitosti v nevarnostih tega svetá.

2. De se tovaršice te družbe med seboj o perložnosti s prijaznim opominjevanjem, s podučljivimi in podbudljivimi pogovori vnemajo k pobožnosti; uterdujejo v stanovitosti per premagovanji skušnjav; podperajo v perzadevanji za čednosti; in si pomagajo v protečih nevarnostih. Ako ktera posebne molitve potrebuje, naj se drugim tovaršicam še posebno v molitev perporoči.
3. De se tovaršice te družbe skerbniši ogibujejo vsih nevarnost tega svetá, posebno tistih, ktere k nečistosti napeljujejo, ali prevzetnost in ošabnost rodé.

Posébní duhovní perpomóčki te družbe so:

Naslednje sv. maše, ktere se vsako leto v Ljubljani za žive in mertve tovaršice te družbe berejo, in za ktere so tovaršice toliko založile, de so zdaj večne maše in sicer vsaka s posebnim namenam:

1. Pervi dan po prazniku čistiga spočetja

- prečastite Device Marije za gnado čistosti.
2. Po sladkim imenu Jezusovim tisti čertik v čast „Marije pomagaj.“ —
 3. V dan sv. Marjete Kortonske za spreobrnjenje grešnikov, in za gnado prave spokornosti.
 4. Po sv. Jožefu tisti dan za srečno zadnjo uro.
 5. Tihi petek k časti presvete Jezusove Rešnje Kervi za umirajoče.
 6. V dan sv. Katarine Sienske za gnado goreče ljubezni.
 7. V dan sv. Alojzija za ohranjenje čistosti, ponižnosti in duha prave spokornosti.
 8. V pondeljik po nedelji Angelov varhov, njim v čast, v perporočevanje v njih varstvo.
 9. V dan povikšanja sv. križa za gnado poterpežljivosti v vsih nadlogah in križih.
 10. V dan sv. Terezije za dar prave modrosti.
 11. V dan sv. angela Rafaela, v hvaležni spomin, de se je ta dan perva sv. maša za srečin začetik te družbe darovala.

12. Po vsih vernih duš tisti dan za vse mertve tovaršice te družbe.

Ako je pa edin teh za sv. mašo naznanjenih dni nedelja, se namenjena maša prihodnji dan bere.

Namen te družbe je lep in častitljiv, in je, kakor se iz dozdej rečeniga vidi, ta: v mladih sercih ljubezin in skerb za čistost in ponižnost obuditi in uterditi, jim pravo srečo in pravo veselje vedno pred očmi ohraniti, in jih zmot in zapeljivosti svetá obvarovati.

Perpomočki v ti družbi so po Jezusovih naukih, tedej njemu gotovo dopadljivi, in so ti: Molitev, lepi zgledi, prijazno podbudovanje in opominjevanje, in ogibovanje nevarnost svetá.

Zato je tudi Jezus gotovo v sredi med temi, kateri iz praviga namena v to družbo stopijo, in ako se teh perpomočkov zvesto derže, bodo z njegovo pomočjo obvarovane zalezovanja dušnih sovražnikov, in angeljske čednosti, ponižnost in čistost se bote na njih dušah svetile.

Taka družba se zamore v vsaki fari vpejati, če se dekleta, ktere želé pametno, ponižno in čisto živeti, in namenijo se po teh naukih in dolžnostih ravnati, združijo, in to svojimu duhovnemu pastirju naznanijo.

Razlaganje dolžnost,

ktere imajo tovaršice te družbe.

De bodo pa dekleta te družbe res v Jezusovim imenu zbrane, de si bodo med seboj v dušno podporo, in žegen božji imele, mora vsako dekle zgorej imenovane postave, ktere so *prečastiti milostivi škof* poterdili, t. j. namen in dolžnosti tovaršic te družbe, pred očmi imeti in se po njih ravnati. Iz njih se izhajajo naslednji nauki in dolžnosti za vsako tovaršico.

Vsaka, ktera v to družbo stopi, mora:

1. Namen imeti, pošteno, ponižno, čisto živeti, zmotnjav in zapeljevanja svetá ne poslušati, svojiga veselja ne v posvetnih norostih in nerodnih nevarnih kratkočasih iskati, temuč dekliško lepoto, ponižnost in čistost, v časti imeti, jo ljubiti, jo varovati, ali saj si jo perdobiti.

„Blagor jim,“ pravi Jezus, „kteri so čistiga serca, oni bodo Boga gledali.“

2. Zgorej imenovane molitve res v tem namenu moliti, kakor so naznanjene; in če k druženski maši ne more priti, naj se saj doma v duhu sklene z tovaršicami, ktere so v cerkvi, in naj želje obudi, se vdeležiti njih

- molitve in gnad, za ktere druge posebno tisti dan per sv. maši prosijo. —

3. Res skerbeti in si prizadevati, de se ne le po vnanjim čisto in ponižno obnaša, ampak de si tudi v mislih in željah nič ne dovoli, kar bi serce oskrunilo. — Zato se mora vsih za to potrebnih pripomočkov zvesto poslužiti.

Kakšnih perpomočkov naj se vsaka k ohranjenju čistosti posluži, bo pozneje razloženo.

4. Ker je namen te družbe, de se tovaršice med seboj podpérajó, ne le z molitvijo, ampak tudi z lepim zgledam, in s prijaznim opominjevanjem in vnemanjem, mora vsaka de se ta namen doseže:

perviè v svojim govorjenji in obnašanji modra in pametna biti, ne le samo, de ne bo nobenimu v pohujšanje, temuè de bo s svojim zgledam tudi drugim serènost dajala, in jih vnemala k nasledovanju. Dobri zgledi več premorejo, kakor nauki; nauki vabijo, zgledi pa človeka vleèejo. — K temu pa ni zadosti, de se le neèistiga greha in nespodobniga govorjenja zderži, ampak naj se tudi varuje vsaciga ne dosti modriga govorjenja, opravljanja, besedovanja, podpihovanja, presojevanja, vsaciga ošabniga, nerodniga obnašanja; naj bo pridna per svojih delih, pokorna svojim predpostavljenim, in natanèna in zvesta per spolnovanji svojih dolžnost;

drugič mora rada sprejeti, če jo druga kaj opomni, in se rada dati učiti, če se v kaki reči kaj zmoti, ali jo kaj preslepi. Človek je slaba stvar, kmalo ga kaj zmoti ali preslepi, de še ne ve kdaj. Zato naj tudi vsaka, ktera je dosti ponižna, sama želi, de bi jo v taki zmoti kdo kaj podučil ali opomnil. Posebno pa naj opominjevanje svojih predpostavljenih rada sprejema, in se po njih natanko ravna;

tretjič mora vsaka ne le za svoje zveličanje, ampak tudi za zveličanje svojih tovaršic vneta biti; zato naj, če tovaršico v nevarnosti vidi, zanjo moli, in jo tudi drugim perporoča; in če se upa, de bi kaj pomagalo, tudi s prijazno besedo k dobrimu vnema in vterduje. Vender naj se to vselej s ponižno krotkostjo in s keršansko ljubeznijo zgodi, nikoli pa ne z ojstrim očitanjem, ali pa sramotenjem.

Tudi naj se vsaka, ktera sama v kako nevarnost pride, drugim tovaršicam v molitev perporoča.

Če se tovaršice snidejo, naj se namesti družiga nepotrebniga govorjenja s prijaznimi podbudljivimi pogovori k serčnosti in stovitnosti v premagovanji skušnjav in nevarnost vnemajo in uterdujejo.

5. Skerbno se ogibati vsih nevarnost in perložnost, ktere po nauku katoliške cerkve k nečistosti napeljujejo. — In te so: Nečimerna nesramna noša, — slaba družina, ali hiša, — poslušanje slabih pogovorov ali pesem, — branje slabih bukev, — ples, — vasovanje — in pregrešno znanje z drugim spolam. — Vsega tega se mora vsaka po namenu in po zgorej imenovanih dolžnostih udov te družbe skerbno varovati.

Kako potrebno je za vsako, de se posebno pregrešniga zapeljiviga znanja varuje.

Kar pregrešno zapeljivo znanje z drugim spolam zadene, kterimu je dandanašnja mladost tako zelo nagnjena in vdana, je posebno še treba opomniti, de je to, kakor vsakdanja skušnja kaže, nar veči nevarnost za mladost, nar več deklet s pregrešnim znanjem čistost in nedolžnost zgubi. To je prava kuga za mlade ljudi, nar bolj in nar več deklet ta kuga popači in spridi.

Zapeljivo znanje namreč:

1. Oslepi pamet dekletu, ktero se v tako znanje poda, in jo stori vso neumno in slepo, de ne ve, kaj dela; in dela,

kar pozneje milo obžaluje, dostikrat še objokuje in želi, de bi nikoli storjeno ne bilo. — Tako dekcle ne vidi škode, ktero si dela s takim znanjem, ne čuti teže, ktero si na vest naklada, ne pozna nesreče, v ktero v svoji neumnosti brede in rije; ona ne posluša nobeniga nauka ali prijazniga posvarjenja; v svoji slepoti tiste za neumne in sitne ima, kateri ji dobro hočejo, in jo podučiti želé, in se jih še znebiti želi, de bi njih naukov ne slišala, de bi bolj prosto po svojim nagnjenji živeti zamogla; in se še smeja in veseli per taki svoji norosti in slepoti, ktero jih je že toliko pozneje obžalovalo, in ktero bo sama enkrat, ko bo k spoznanju peršla, objokovala. Ali se ne pravi to res oslepljena, strašno oslepljena biti? — In to stori zapeljivo znanje. — Ali to še ni vse. —

2. Zapeljivo znanje popači dekletu serce, ga loči od Boga in vsiga dobriga, vse boljši misli in čutila v sercu zatare. Dekle, ktero se zaveže v tako znanje, se naveže tudi na tega, s katerim znanje ima, kakor na svojiga malika. Ona ima serce le za njega, in zavolj njega je perpravljena prijatle, znance, starše, tudi samiga Boga žaliti, in kar je še več, ona je perpravljena tudi

prijatle, znance, celo starše in tudi še samiga Boga zapustiti, de le njemu in svoji strasti ustreže. — Ali ni to strašna popačenost, ko človek do vsih svojih, do svojih nar večjih dobrotnikov, do staršev, še celo do samiga nebeškiga Očeta serce zgubi? — In ali mar ni to res? — ali ne kaže tega vsakdanja skušnja per takih znanjih? — Kdo je v stanu tako zmoteno in na svojiga malika navezano dekle k spoznanju perpeljati? — Ona ne porajta staršev in njih opominjevanj. Zastonj so prošnje očetove, zastonj so solze materne, zastonj svarjenje dobriga spovednika; tudi za Boga samiga ji nič več mar ni, za njegovo neskončno ljubezen, in Jezusove kervave rane nima več serca. Njeno serce le za svojiga meseniga malika živi in gori, njega posluša, njemu kaj odreči se bolj varuje, kakor staršem ali spovedniku; njemu zameriti se bolj boji, kakor Bogu samimu, tako postane morivka svojih staršev, katerim nis svojim svojeglavnim in nerodnim življenjem zgodnji grob perpravlja, in pa zaničevavka samiga Boga, čigar zapoved s takim življenjem z nogami tepta. Ali ni to strašna popačenost serca? In kaj je njeno serce tako popačilo? — Zapeljivo znanje! —

In kaj čuda? Jezus pravi, kjer je tvoj zaklad, tam je tvoje serce. Kjer je posvetni malik in posvetna ljubezen njeni zaklad, je tudi per tem njeno serce, njena ljubezin. Zato zgubi veselje do molitve, do božje službe, do vsiga dobriga. — In ker je serce od Boga obernila, se Bog tudi od nje oberne; in z njim se zgubi tudi gnada božja, žegen božji, in sreča; in glejte! serce dekletno pred tako ponižno, vneto za božjo čast, dobro in pokorno svojim staršem je na zadnje tako popačeno, de je zgubilo vse veselje do dobriga, de so vse boljši misli in čutila v njem zaterte, de je merzlo, ločeno od svojih staršev, ločeno od svojiga Boga, — sama hudoba ga v svojih mrežah ima. Bog se usmili take reve! Pogledjte, pregrešno znanje jo je tako popačilo! —

3. Zapeljivo znanje spridi voljo, in jo zapelje v pregrehe. Dekle, ktero se v znanje poda, zgubi narpred sramožljivost in strah pred greham. Sramožljivost in strah božji sta nar boljši varha čistosti. Kjer sta ta dva varha poderta, kjer teh dveh več ni, tam čistost obstati več ne more, tam hudo nagnjenje zmirej veči prostost in moč dobiva, in človek se zmirej bolj v greh pogrezva. Tako skušnja uči. Kakšno spreme-

njenje se najde per takim dekletu, ktero se v zapeljivo znanje poda. Pred jo je rudečica oblila per vsaki manj spodobni besedi, ktero je slišala, in je odganjala vsako napačno misel; zdaj se jih je navadila, de jih ne le posluša, ampak še misli nanje in nagnjenje do njih ima; pred se je ustrašila in je bežala pred vsakim premalo sramožljivim zaderžanjem ptujiga spola; zdaj se ne ustraši tudi nespodobniga perlizovanja in zaderžanja, ji še dopade, in ga perпусти. S tem se navadi, in kar se ji je pred gnjusilo, zdaj še rada ima in poželi. — Ali per samim poželenji ne ostane. Volja na hudo obrnena je enaka vozu navzdoli obrnjenimu, kteri zmiraj dalje hiti, in se ne da ustaviti, kolikor bolj je navzdoli obrnjen, toliko hujši navzdoli derdra. — Tako pregrešno nagnjenje enkrat vneto, dekle dalje vleče v zmirej veči pregrehe, in se ne da ustaviti; jo pelje od greha do greha, in jo stori sužno meseniga poželenja in nečistiga greha. — Oh čuda! deklica, ktera se je pred zbala vsaciga prederzniga pogleda, se zdaj ne ustraši nar večih pregreh. — Ki je bila poprej nevesta Jezusa Kristusa, je postala sužna hudobniga duha. — Ali ni strašno pohujšana? — In to pohujšanje je peršlo iz pregrešniga znanja. —

4. Zapeljivo znanje pokonča dekletu tudi telo. Zakaj poželenje, katero je s takim znanjem vneto, ne tli samo v sercu, ampak tudi v telesu, kakor žerjavica pod pepelam, in ga navdaja s svojim pregrešnim trupam, de pokoja več ne da, in ji zmiraj skušnjave dela. — In ker jo te skušnjave zavolj perložnosti, katero per znanji ima, gotovo v nečisti greh zapletejo, ona s takim greham svoje telo popolnoma pokonča. Telo, pred tako čisto, nedolžno, deviško, postane omadežvano, oskrunjeno, nagnjusno; zaterta je nedolžnost, pokopano je devištvo, pokončana je angeljska lepota; zakaj to je greh, kateri ne le samo dušo, ampak tudi telo ognjusi in spridi, kakor sv. Pavel pravi I. Kor. 6, 18. „Vsak greh, ki ga človek stori, je zunej telesa; kdor pa nečistost stori, se pregreši nad svojim lastnim telesam.“ —

Poglejte, dekleta! tako se vsaki godi, ktera se v tako zapeljivo znanje z drugim spolam poda. Takó zeló spridi zapeljivo znanje vsako deklè po duši in po telesu, bolj jo spridi, kakor vsaka kuga; zakaj kuga le telo zadene, znanje pa dušo in telo spridi; — in tako jo spridi, de se ne ve, kdaj, kako in koliko bo ozdravela te kuge. Koliko jih je,

ktere nikoli več ne ozdravijo te kuge, ali njenih nasledkov, de se, ker jih smert prehití, z dušo in s telesam na večno zaveržejo. Zato se hudobni duh te skušnjave, de mlade ljudi v tako znanje zapleta, kakor svoje nar boljši mreže poslužuje, nar več jih vanjo vjame, spridi in pokonča. — Gorje vsaki, ktera vanje zabrede, brez škode iz nje nikoli ne pride.

Zato se mora vsako dekle pregrešniga znanja z drugim spolam posebno varovati, ne zavoljo tega, kakor de bi ne smela v zakon stopiti, temuč zavoljo tega, ker je tako znanje namenu te družbe in sreči zakona naravnost nasproti, ker se dekle v takim znanji, kakor je ravno razloženo bilo, po duši in po telesu spridi in pokonča, in ne more čista ostati, ker je to nar večí in nar bližnji perložnost k grehu. Kdor se pa perložnosti ne varuje, govori sam sv. Duh, bo gotovo padel.

Vsako dekle, ktero hoče pošteno ostati, mora takimu znanju tudi takrat se ustaviti, kadar se ji upanje zakona daje, — ker se v takim pregrešnim znanji zakon le z greham služi, kar nikoli biti ne sme, in ji tudi nikdar k sreči ni.

Pošten zakon se tudi brez taciga pregrešniga znanja lahko sklene, in skušnja tudi uči, de so tisti zakoni bolj srečni, kateri so

brez poprejšnjiga pregrešnega znanja sklenjeni; zakaj tukej velja kar pregovor pravi: Dobri zakoni se v nebesih sklepajo; t. j. Bog, ki vse naše zadeve vlada, že tako nakloni, de se pravi najdejo. In Bog tudi takim v zakonu več sreče da, kateri niso s poprejšnjimi pregrehami se posebniga božjiga žegna nevrednih storili.

Zato naj se nobena ne da s temi besedami preslepiti, ako drugi spol pravi, de zakona brez poprejšnjiga znanja skleniti noče; zakaj s temi besedami očitno kaže, de per tem znanji nima čistiga namena, de na greh misli, ali de se saj perložnosti k grehu, tedej tudi greha ne boji. Taciga se je treba toliko bolj ogibovati, ker že lahko previdi, de zavolj meseniga poželenja v znanje sili, in de tako znanje gotovo brez nečistiga greha končano ne bo. Nečistiga greha pa se mora pošteno dekle nar bolj bati in varovati, in ga ne sme nikoli dopustiti, tudi takrat ne, če se ji upanje zakona daje; strah in groza jo mora biti, kaj taciga le slišati, veliko več groza jo mora biti, kaj taciga dopustiti; zato, ker je tak greh vselej strašno razžaljenje božje; Boga pa tako strašno žaliti, pošteno dekle ne sme in, če je res dobro, se tudi ne upa, če se ji tudi ves svet ponuja, toliko manj pa zavolj samiga zakona.

Pa morebiti ktera poreče: Tako znanje je zavoljo tega potrebno, de se saj pred bolj spoznava, in ali bova mogla v zakonu v lepi zastopnosti živeti. — Kako se bota tako pred bolj spoznala, ker vaju oba, in vse vama enake, per takim znanji pregrešna ljubezin takó slepi, de nočeta viditi, kar vama je v škodo, in nočeta slišati, kar bi vama bilo k pridu. In ko bi se tudi res bolj spoznala, saj vaju, in vse take, kakor vsakdanja skušnja smiraj kaže, pregrešna ljubezin kakor s ketnami tako zveže, de se po tem ne moreta zapustiti, česta tudi prepričana, de bota gotovo nesrečna, če se vzameta. — Čemu tedej tako znanje? Saj ni za nič družiga, kakor le k vajini nesreči. —

Tudi ta izgovor ne velja, ko nektera pravi, de per tem znanji nobeden nič hudiga in pregrešniga ne misli.

Ta izgovor je grozno goljufen in je že veliko pametnih deklet zmotil, de so se, ker so se na to zanašale, de per tem znanji nobeden nič hudiga ne misli, zgubile, in v pregrehe zabredle, na ktere pred nikoli niso mislile.

Pomisli, ako tudi nobeden zmed vaju nič hudiga in pregrešniga ne misli, je vender gotovo, de hudobnemu duhu bližnjo perložnost daje, de ložej pregrešne misli v vajnih sercih budi, in de ložej svoje mreže okoli vaju za-

pleta, iz katerih mu brez dušne škode uiti nista v stanu. Zakaj to hudobni duh per takih, kateri znanje imajo, (naj bo že iz dobriga namena, ali iz pregrešnega) vselej stori. On obudi počasi toliko nagnjenje v obojih sercih, de sta si v mislih zmirej pričujoča, de nasprotno nagnjenje zmirej eniga do družiga vleče, de edin brez družiga ne moreta lohka biti in živeti. In ko je enkrat tako nagnjenje do edin družiga zbujeno, ali ni to nar bližnja perložnost k grehu, in ali je mogoče, de se bo per taki perložnosti brez greha izšlo? To ni mogoče, sama se ne moreta obvarovati per taki perložnosti, zato sv. Avguštin take praša: „Ali sta močnejši in boljši gospodarja sama čes se, kakor je bil David, mož po volji božji, in ali sta modrejši kakor Salomon?“ — Ker sta ta dva padla v perložnosti, zato ker se je nista ogibovala, kako moreta le misliti, de bota vidva stanovitna ostala? Bog vaju pa tudi varoval ne bo, ker je že od nekdej poterjena resnica, de takim Bog ne pomaga, kateri sami v perložnost grejo, ali v nji ostanejo. Ker tedaj ni mogoče, de bi se per taki perložnosti samo iz svoje moči obvarovala greha, in vaju tudi Bog varoval ne bo, ker takim gnade ni obljubil, je gotovo, de morata v greh zabresti, če tudi v začetku nista nič hudiga mislila. —

Iz vsiga tega se vidi, de dekcle, ako hoče pametno, čisto in pošteno ostati, pregrešniga znanja z drugim spolam z nobenim izgovoram začeti ne sme, — ker se v takim znanji le grehu perložnost daje, Bog žali, dekcle pridi in gnade zapravljajo. — In to je nar veči nesreča za njo. — Dobro dekcle mora za Boga, za njegovo dopadajenje in prijaznost, in za svojo čistost bolj marati, kakor za še tako imeniten zakon, in mora rajši vse, tudi zakon zapustiti, ako si ga drugač ne more perdobiti, kakor le s pregrešnim znanjem, in pa z zapravljanjem božje prijaznosti in svoje čistosti. —

Modro dekcle mora takimu, kteri ji zakon obeta, pa jo v znanje, ali pa celo v greh sili, če tudi res sama želi v zakon stopiti, (zakaj če sama tega ne želi, naj se za to še v pogovor ne podaja), odgovoriti, de naj takrat pride, kadar bo že na tem, de se bo ženil. Pred pa nepotrebne in nevarne pogovore, snidališa, in pohajkvanje imeti, pred Bogam prav ni, ker to le poželenje in greh redi, in prekletstvo božje na oba kliče. Čemu to? — To ne pernese nobene sreče in nobeniga dobička. —

Ako se pa vender ktera zavolj upanja zakona v tako pregrešno znanje poda, in se tudi pregrehe in razžalenja božjiga ne ustraši, in ne porajta, de s tem prijaznost in žegen

božji zapravlja, in de jezo in gotovo šibo pravičniga Boga nase kliče, s tem očitno pokaže, de zakon bolj kakor Boga ljubi, — de na zakon več, kakor pa na Boga zaupa, ker se bolj boji zakon zapustiti, kakor Boga žaliti. To je gerdo za vsako dekle. Tako dekleta pametno več ni, temuč je že oslepljeno, ker ima raji zakon, kakor Boga, ker za zakon bolj mara, kakor za božjo prijaznost; ker se ne boji tudi po pregrešnih potih zakona iskati, in si ga zagotoviti. Tako ravnanje pokaže serce, katero se je od Boga obrnilo. In kam pride ta, kateri se od Boga loči? — V gotovo gorjé — tukej ali pa še v večnosti. Bog sam po preroku tako govori: „Preklet bodi, kateri v človeka bolj zaupa, kakor v Boga!“ —

Gorjé tedaj vam, dekleta, ktere se zavolj upanja zakona v grehe zapletate, posvetnjakam verjamete, Boga pa zametujete in žalite! Bog take gotovo tepe, večidel že tukaj, kakor skušna kaže, če jih pa tukaj ne, kar je pa še bolj žalostno, jih pa gotovo v večnosti, če se tukaj dosti ne spokoré. — Ako tedaj nočes tepena in nesrečna biti, tukaj ali v večnosti, varuj se take slepote! —

Pripomočki za ohranjenje čistosti.

Kterih pripomočkov se mora vsako dekle poslužiti, da bo lepo čednost čistosti ohranilo?

Čistost je eden nar večih darov božjih, ena nar večih in nar lepših čednost, katero Bog zamore človeku dati, zakaj čistost stori človeka angela na svetu, in deviški Materi Marii, deviškemu Janezu, kteriga je Jezus zavoljo tega posebno ljubil, še Jezusu samimu podobniga. — Blagor čisti duši!

To čednost Bog vsakimu per sv. kerstu, in sicer zastonj in brez lastniga perzadevanja da. On jo da človeku, da ga povzdigne čez vse druge stvarjene lepote, da mu nebeško lepoto podeli, — da ga stori angela na svetu. Z njo ozaljšano dekle stoji, kakor lepa neomadežvana lilija v svoji nar lepši lepoti, in svoji nar večji vrednosti na svetu, nobena posvetna lepota in vrednost nji enaka ni. —

Bog le hoče, de jo v časti ima, de zanjo skerbi, si jo ohrani, in varuje, de se je nevredne ne stori, de je ne zgubi.

Tolika lepota je gotovo vredna, de jo dekleta posebno varuje, vse, tudi življenje zanjo postavi, de jo ohrani, in je ne zgubi. Njena nar lepši lepota, njena nar večji vrednost pred Bogam je. Če njo zgubi, je svojo nar lepši lepoto in vrednost zgubila. —

Kako žalostno je tedej, de nekatere dekleta to nebeško lepoto tako malo obrajtajo, tako malo, ali pa celo nič za njeno ohranjenje ne skerbé, in očitno kažejo, de ta lepota v njih očeh nobene cene nima, de jim za njo prav nič mar ni. — Slepe reve, ki ne vedó, kaj imajo, in kaj delajo, ki toliki zaklad tako lahkomišljeno zametujejo.

Zato se pa tudi take dekleta te gnade nevredne storé, toliko lepoto še dalje imeti. Bog jih s tem vdari in tepe, de jih pusti v ostudne grehe pasti, in kar je še več: de še tako oslepé, de same v take ostudnosti silijo. Nar večji šiba božja zanje je to. —

Ti pa keršansko dekleta, nikar tako nespametno in slepo ne bodi, de bi z neskerbnostjo, ali pa še celo s prederznostjo, svojo nebeško lepoto zapravljala, in tako sama sebe in pa svojo vrednost zametovala; — temuč v ča-

sti imej čistost, katero ti je Bog k tvoji veči dušni lepoti, k tvoji veči vrednosti in k povikševanju svoje božje časti dal. Varuj jo, ohrani jo, skerbi za njeno ohranjenje; vse raji daj, in zgubi, kakor to nebeško čednost, tudi življenje zanjo postavi.

Ali védi, ako si jo tudi zastonj in brez lastniga perzadevanja prejela, jo vender brez skerbne čuječnosti, brez stanovitniga vojskovanja, brez posebne gnade božje, in brez radovaljne in natančne pokoršine do svojiga spovednika ne moreš obvarovati in ohraniti.

Brez skerbne čuječnosti je ni mogoče ohraniti, ker je ta čednost tako blaga, tako rahla in tolike lepote, de se zavoljo tega hitrejši in ložej omadežuje in oskruni.

Brez stanovitniga vojskovanja se ta čednost ne da ohraniti, ker človeku popačena natora nagaja, in ga v poželenje vabi, in ker je toliko reči na svetu, ktere človeka k nečistosti napeljujejo; zoper vse te se je treba vojskovati. —

Tudi posebna gnada božja je k ohranjenju te čednosti zeló potrebna, ne le samo, ker nobeno perzadevanje brez gnade božje ne tekne, ampak tudi zavoljo tega, ker nobena čednost nima toliko in tako hudih sovražnikov, kateri jo hočejo spriditi in pokončati, kakor čistost.

Zraven tega je pa tudi natančne pokoršine do svojiga spovednika treba, ker mladi človek ne more vsih sovražnikov svoje čistosti, in njih skritih zvijač precej spoznati, in ker se njegovo serce tako rado in hitro zmotnjavam svetá in hudobniga duhá nagne, in njim da oslepiti, de dostikrat nevarnosti še takrat ne čuti, in je noče spoznati, ko že vanjo leze. Ako tedej ni pod pokoršino, in pokoršine navajen, je kmalo preslepljen, in vjet v mreže tega ostudniga greha. —

Oh! kdo more naštet, koliko sovražnikov ima sveta čistost. Koliko skušnjav človeku lastno hudobno nagnjenje dela, koliko nevarnost hudobni duh s svojimi zmotnjavami človeku napravlja, koliko zaderg pa svet čistosti stavi. Koliko jih je med možkim in ženskim spolam, kateri kakor tolovaji čakajo, vneti od samiga hudobniga duha, de bi jo v nedolžnih sercih in telesih pokončali, prvi z zapeljevanjem, drugi pa z besedami! Koliko zvijač se poslužujejo, kako perliznjeno in zapeljivo govoré, koliko obljub delajo, in koliko mrež ji postavljajo, de bi nedolžne in pametne dekleta med svet zapledli, in jih spridili!

Milo je tedaj viditi mlado dekle, katero v svoji nedolžni lepoti med svet stopi, in med take tolovaje svoje duše in svoje čistosti pride.

Oh kolika reva je, ker se mora tolikim sovražnikom svoje duše v bran staviti, in toliko veči reva, ker maloktera pozna sovražnike svoje duše, njih nevarnost in njih zvijače! Ako tedaj skerbno ne čuje, se stanovitno ne vojskuje, spovednika ne posluša in ne uboga, in si ne perzadeva potrebnih gnad od Boga perdobiti, stanovitna biti ni v stanu.

Iz tega se razvidi, de mora vsaka, ktera hoče čista ostati, posebno čveterno skerb imeti, namreč: Ona mora:

1. čuječa biti, — 2. vojskovati se, kadar nevarnost pride, — 3. si perzadevati, od Boga gnade stanovitnosti perdobiti, — 4. do svojiga spovednika odkritoserčna in mu pokorna biti, kadar jo zavolj kake nevarnosti kaj opomni, ali ji kaj zapove.

I. Od čuječnosti.

Perva dekletna skerb mora biti čuječnost; to je čuti mora, de se skušnjave v serce ne zalezejo in v njem ne zaredé, de jim perložnosti ne da, de se v nevarnost ne postavi; zakaj večidel je ložej, serce varovati, de se

skušnjave v njem ne vnamejo, priložnosti se ogibovati, nevarnosti oditi, kakor se v njih premagovati. Zato nam Jezus ne le molitev, ampak tudi čuječnost perporoča, če se hočemo skušnjav ložej obvarovati. Čujte in molite, pravi on, de v skušnjave ne padete.

In k temu je potrebno, de dekle čuje in pazi a) na svoje vnanje počutke, b) na svoje notranje hudo nagnjenje, c) na druge nevarnosti ali sovražnike čistosti.

Čuj tedaj

A) Nad vnanjimi počutki, zakaj ti so vrata, skozi ktere hudobni duh, kakor sovražnik naše duše, v serce pride. Kdor vrat ne zapéra, je sam kriv, ako sovražnik v serce pride in ga spridi. — Čuti moraš:

1. Nad svojimi očmi, de jim ne dovoliš, prederzno okoli ozirati se, de si s tem skušnjav v sercu ne zarediš. Sramožljivo dekle ne sme povsod svojih oči imeti, in povsod zijale prodajati, ker se to ne spodobi, in tudi zavoljo nevarnost skušnjav prav ni. Toliko manj se pa sme po tacih rečeh ozirati, ktere so nespodobne in pregrešne. — Zamerkaj si pa posebno, kar te sv. Duh v bukvah modrosti opominja:

„Ne oziraj se po mladi osebi ali peršoni, de njena lepota tebi ne bo v spotiklje, in de zavoľjo nje ne padeš. Odverni svoje oči od nališpane peršone, in jo rado vidno ne pogleduj. Lep obraz jih je že veliko v nesrečo perpravil, ki so svojo pogubo s pogledi začeli, in taki pogledi so v njih sercih ogenj nečistosti užgali.“

Zato beremo v sv. pismu, de je pobožni Job zavezo storil s svojimi očmi, de device pogledal ne bo. — In od sv. Alojzija se bere; de se ni upal še celo svoje lastne matere pogledati, de bi nobeni skušnjavi perložnosti ne dal. Žalostni zgled, kam oči človeka zapeljejo, je pobožni kraj David, ki je od njih zapeljan v dvojno pregreho zabredel, namreč v prešeštvo in morijo. — Pomisli to in čuj nad svojimi očmi! —

2. Čuj nad svojimi ušesi, in nikoli nikar ne poslušaj nerodnih, gerdih, nesramnih besedi, pogovorov ali petja, de si s tem ognja nečistosti v sercu ne vnameš. Odverni pa tudi svoje ušesa od sladkih perliznjenih zapeljivih besedi, de se v zaderge perliznjeniga in zapeljiviga sveta ne ujameš. Kdor se ti posebno perkupiti želi, ne misli pošteno s tabo; za neumnico te ima, in meni, de te bo s svojimi besedami preslepil, zaničuj ga in ne daj se

slepiti. Kakor ptičarji tiče s svojim žvižganjem, tako zapeljivci s sladkimi perliznjenimi besedami dekleta v svoje mreže lové. Reva je, ktera ušes ne varuje, in se da pervabiti in vjeti.

3. Čuj nad svojim jezikam, in nikoli naj se tvoj jezik s kako napčno, nespodobno ali celo nesramno besedo, ali pa tudi s kakim takim petjem ne oskruni. Jezik nam je le za božjo čast dan, in za naš dušni in telesni prid, ne pa za hudobijo. Velika nečast je, če jezik, kamor se sv. Rešujo Telo per sv. obhajilu položi, s kako nespodobnostjo oskruniš, Kako bo Jezus po tem rad na tak jezik prišel? — Zato opominja sv. Pavel, de se nečistost in nesramnost med kristjani še imenovati ne smete, ker se nespametne in gerde besede posvečenim, t. j. kristjanam, ne spodobijo. Ni tedaj vredna posvečenim peršteta biti, ktera svoj jezik nad nesramnostjo pase. Ali boš mar tudi ti rajši nevernim peršteta? Bog varuj tega! —

4. Čuj nad svojim telesam, de mu preveč ne strežeš, to je, de mu vsiga in toliko ne dovoliš, kar poželi. Če mu preveč strežeš, se hudo nagnjenje v tebi množi in veči moč dobiva, in težej ti ga bo premagati. Zato pravi sv. Bernard: „Za svoje telo mora človek tako skerbeti, kakor za sebi

zročeni ga bolnika. Bolnik veliko poželi, ali marsikaj tudi škodljiviga. — Ali škodljivo se mu mora odreči, kar je pa k zdravju, se mu mora dati.“ — Tako je tudi s telesam ravnati. In sv. Gregor pravi: „Če mu več daš, kakor mu gre, le sovražnika v sebi rediš, če mu pa še tega ne daš, kar potrebuje, moriš svojiga prijatla.“

Zato beremo v listu sv. Pavla do Korinčanov, ki tako piše: „Jest tarem svoje telo in ga v sužnost devam, de, ko druge učim, sam ne bom zaveržen.“

Ako ga je pa še sv. Pavel terl, in v sužnost deval, kako potrebno je, de ga vsaki in vsaka tare in mu marsikaj priterguje per jedi ali pijači, de ga ložej kroti, in v svoji sužnosti ohrani. Zavoljo tega on vse opominja k temu v listu do Galačanov, rekoč: Kteri so Kristusovi, so svoje meso križali z grehi in željami vred.“

5. Čuj nad svojim zaderžanjem, kadar si sama. — Tudi kadar si sama, bodi sramožljiva, bodi si že per oblačenji ali slačenji, ali per drugi perložnosti, nikoli si nič ne dovoli, in ne stori, česar bi se mogla sramovati v pričo drugih poštenih. Ohrani svoje telo v sveti čistosti, kakor živ tempelj božji, in kakor

ud Jezusa Kristusa in spominjaj se vedno: Če sim tudi sama, me Bog vidi.

Bog vse vidi, Bog vse vé, greh se delati ne smé.

B) Čuj nad svojim notranjim hudobnim nagnjenjem in nad hudobnimi mislimi ali željami, ktere se v tvojim sercu vzdigujejo. V sercu se začne vsaka hudobija, tedej tudi nečistost. Kakor iz serca izvira kri, in se po vsim životu razliva, tako tudi iz serca vstajajo slabe misli ali želje, in po tem vse telo vnamejo in prevzamejo. Tako nas Jezus sam uči, ker pravi: Mark. 7, 21. Od znotrej, iz človeškiga serca izhajajo hude misli, prešeštva, nečistost, uboji, tatvine i. t. d.

Ako se tedej hočeš nečistosti obvarovati, moraš nar popred studenec, iz kteriga izvira, t. j. svoje serce pred njo varovati. In to se zgodi, ako čuješ nad svojim sercam, de vsako napčno misel ali željo, ktera se vzdigne v sercu, precej zamerkaš, in jo tudi brez pomude zatareš, de serca ne prevzame.

Kdor tedej nad svojim sercam ne čuje, temu se kmalo lahko plamen nečistosti v sercu vname. Zato pravi sv. Gregor: „Nečistost se užge v raztresenih sercih kot ogenj v slami; če se precej ne pogasi, v

kratkim času strašán plamen vname, de ga ni moč več pogasiti.“ —

Tudi le malo pomuditi v tacih mislih se varuj, ker so nečiste misli, kakor pravi sv. Avguštin, enake gorečim žarkam, ki, ako se dosti hitro iz serca ne spodé, precej dušo osmodé. — In le tisti je v resnici čist, kateri tudi svoje serce tega greha obvaruje. Zato sv. Bernard pravi: „Ako si ravno čist na telesu, pa v mislih nisi, tvoja duša ni brez greha.“ Ravno tako govori Jezus sam: „Blagor tem, kateri so čistiga serca, oni bodo Boga gledali.“ — K pravi čistosti tedej ni dosti čistost telesa, treba je tudi čistosti serca.

Pa tudi takih misli se ogibuj, ktere same na sebi niso gerde, pa vender nevarne, post.: če se tvoje misli rade na posvetne reči, ali na drugi spol obračajo, ker je to znamnje, de bi te hudobni duh rad na te reči navezal, in tako počasi ob čistost perpravil.

Koliko se pa v mislih lahko pregrešiš zoper čistost, iz tega spoznaj: Ker že to nekoliko ogerdi tvojo dušo, in se pregrešiš, kadar se v takih nespodobnih mislih le pomudiš; koliko bolj se še le pregrešiš, in ogerdiš svojo dušo, kadar tudi radovoljno dopadajenje nad takimi mislimi imaš. — Ako bi pa še želje do takih

nespodobnost v sercu obudila, in radovoljno dopadajenje nad njimi imela, je še veči pregreha; tako de vsi cerkveni očetje terdijo, de niso samo nečiste djanja ali dopušenja smertni greh, ampak de so tudi nečiste misli in želje človeku takrat v smertni greh zarajtane, kadar se radovoljno in z dopadajenjem v njih mudi.

Zato se varuj, nespodobne misli v sercu buditi ali imeti, kakor tudi stare že storjene grehe, svoje ali ptuje, premišljevati. Stare že storjene grehe zoper čistost, če jih imaš na vesti, le večikrat sploh obžaluj, premišluj jih pa nikar.

C) Čuj nad drugimi nevarnostmi in sovražniki svete čistosti, ktere okoli sebe imaš, in kterih je toliko na svetu, de ni mogoče izreči.

Posebno pa bodi čuječa:

1. Zastran svojih tovaršic ali prijatlic. Nikoli ne imej take za svojo tovaršico ali prijatlico, ktera v svojim govorjenji ali obnašanji ni dosti sramožljiva, ktera je samopašna, prederzna, ali se hoče le od posvetnih ali pa še celo nespodobnih reči pogovarjati. Če kaj taciga nad njo zamerkaš, jo opomni, ako te ne posluša, jo zapusti; boljši je, de ti

njo zapustiš, kakor pa de bi Bog tebe zavoljo nje zapustil. Kakor se dobro jabelko per gnjilim, tako se dobro dekletje per slabi tovaršici ali pa sploh v slabi tovaršii spridi. Sveto pismo perpoveduje, de so otroci božji, ko so začeli z otroci sveta se pečati, in k njim zahajati, sami posvetni otroci postali.

Varuj se tedaj, de se tudi tebi taka ne primeri!

2. **Zastran družiga spola.** Ta ti bo nar hitrejši v spodtiko, če zavoljo njega posebno čuječa ne boš. Ali čuječa moraš biti, ne samo, de se varuješ zapeljiviga znanja, ampak tudi, de se ogibaš vsiga nepotrebniiga pogovarjanja, in nepotrebniiga pomudovanja z drugim spolam, in naj bo, s komur si hoče, in ko bi se ti človek tudi sam na sebi še tako pošten in dober zdel. — Zakaj že natorno nagnjenje spol do spola vleče. — Ako se tedaj per drugim spolu še rada mudiš, ali se rada pogovarjaš, temu natornimu poželjivimu nagnjenju strežeš, in ga rediš; — de se zavolj perložnosti zmiraj bolj množi. — In na zadnje se bo to nagnjenje, sama ne boš vedila, kdaj, tako naraslo, de te bo na drugi spol navezalo; kakor se je per mnogih zgodilo, de so z drugim spolam začele govoriti brez posebniga namena, pa poz-

nej niso mogle več nehati. — In kaj je peršlo na zadnje iz tega? Kaj družiga, kakor greh, — zguba čistosti, — dostikrat tudi pogubljenje duše.

Če ne verjameš, pomisli, kaj sv. Duh v bukvah modrosti govori: „Ne mudi se z osebami družiga spola, zakaj iz njih prijaznosti pride pohujšanje in pogubljenje duše, kakor se v suknji moli zaredé.“ Zato primerjajo cerkveni očetje oboji spol predivu in ognju. Kakor se predivo per ognju hitro vname, tako hitro spol v spolu ogenj nečistosti vname. — Kakošen nauk si moraš iz tega vzeti? — Kakor se mora predivo ognja, tako se mora spol spola varovati; in spol k spolu ne sme nepotrebno zahajati, ali z njim se pogovarjati, če noče, de se ogenj poželjivosti v obojih sercih ali saj v enim ne vname. Zamerkaj si to! —

Zato se sramožljivo dekcle ne mudi rado z drugim spolam, tudi nima nikoli nič nepotrebni ga govorjenja, ker vé, kar sv. Duh pravi, de se s tem poželenje in nevarnost redí. — Tudi se ne ozira po drugim spolu, in ne hodi rada v take kraje, kjer so moški, ker noče biti sama sebi in drugim v perložnost in spodtiko. Še manj se pa sama z drugim spolam na kakšen pot poda, naj bo ali se sprehajat, ali pa tudi na daljno pot, ker vé, de hudoba nikoli ne

praznuje, nar manj pa takrat, kadar se mu priložnost da. In kdaj je večji perložnost, kakor per taki samotni hoji? —

Če si res sramožljiva, kakor bi imela biti, in hočes pametna ostati, stori tudi ti tako. — Nikoli ne želi z drugim spolam se shajati ali nepotrebno pogovarjati ali muditi se. In če iz potrebe med-nje prideš, bodi varna in modra, nikoli se ne zanašaj, ne nase, ne na druge in potrebne modrosti in čuječnosti nikoli ne opušaj. Vedi, de natorno hudobno nagnjenje v vajnih obojih sercih tli, in de se brez čuječnosti in modrosti v taki perložnosti kmalo vname, ali saj velike skušnjave naredi, in kdo vé, kako se izide, kdaj in kako jih boš pogasila. Veliko jih je že v takih perložnostih zavoljo pomanjanja modrosti in čuječnosti začelo pogubo svoje čistosti. — Čemu to, ali ni bolje préd modra in varna biti? —

Nikoli ne perpušaj, de bi se kdo nespo-dobno proti tebi obnašal, ali te objemal ali kuševal, ker je to pregrešno, in za zlo imej, če se kdo kaj taciga podstopi.

Nikoli ne vzemi nobenih tudi nar manjših daril od družiga spola, ker s tem te hoče večidel na se navezati, in k nečistosti nagniti. — Če jih vzameš, ti bodo kervava cena tvoje za tak dar prodane čistosti. —

Če te kdo vabi, da bi z njim šla, naj bo že ali se sprehajata, ali na kako božjo pot, ali semenj i. t. d., nikar ne hodi, če hočeš pametna in čista ostati. Vse nepotrebne hoje z drugim spolom, če so tudi v začetku nedolžne, so mreže hudobniga duha; sv. Hieronim pravi: da so zadnji pojemki umirajoče čistosti. Kako potrebno je, da se jih ogibuješ! —

Še manj pa se daj preslepiti, če te kdo v oštarijo spravlja; vedi, da ti s tem še posebne mreže tvoje čistosti nastavlja, zakaj on vé, da deklica, z vinom omotena, zgubi vso moč, se nečistosti ustavi. Veliko jih je že bilo tako v mrežo nečistosti vjetih. V vini je nečistost, pravi sv. apostelj Pavel. Pametno deklica naj se ga tedaj varuje, ako noče zapeljano biti. Modri Sirah pravi: „Vino in ženske storijo, da modri padajo, in zastopni zaničljivi postajajo.“ Glej, koliko bolj nevarna si še per vinu, sebi in drugemu spolu, kako zelo se ti je treba takih priložnost ogibovati!

Ako se pa kdo celo po noči prederzne, na tvojim oknu se glasiti, in te klicati, ustraši se ga, ker ga je sama hudoba na svojo ujdó djala, in k tvojimu oknu perpeljala, da bi po njem še tebe vjel. Bog varuj, se mu oglasiti, in tudi takrat ne, če pravi, da ima kaj

posebno potrebniga s tabo govoriti. Naredi križ, in neprenehama tako dolgo moli, de odide. Če se mu oglasiš, bo tudi tebe oslepil in zapeljal, kakor kača Evo, ko se je oglasila in odgovor dala. —

3. **Zastran družin.** V družine nikar ne hōdi. Veliko se v njih govori, malokdaj kaj pametniga in dobriga. Več boš slišala, kar te bo motilo, kakor, kar te bo poboljšalo. Čemu si boš zmotnjave in pa skušnjave v sercu vne-mala, ko jih treba ni, ko ti bojo le nepokoj delale, ko lahko brez njih v miru, in vesela živiš. Pametno dekle se tedaj nar rajši doma, in svojiga dela derži; — in dobre matere tudi to nar rajši imajo, in svoje hčere tako napeljujejo. Blagor dekletu, ktero jih vboga! —

Še bolj se pa varuj takih družin, v kterih se nič prida ne vidi in ne sliši, v kterih so nespodobne šale, igre, kvante, pačenja v navadi. Dalje ko si od njih, boljše je za te. Dekle, ktero se vanje poda, ni v stanu obvarovati se, de bi se taciga duha ne navzela. — V smradljivi hiši se smradú, v pohujšljivi pa pohujšanja navzameš. Take družine so posebno, če se še drugi spol zraven znajde, moriš nedolžnosti, in skrite volčje jame za dekleta. Varuj se jih bolj, kakor strupenih kač ali volčjih berlogov. Préd se boš per strupenih

kačah in per volkovih telesnih smertnih ran, kakor v takih družinah dušnih smertnih ran obvarovala. Zelo slepa in nora mora biti, ktera se prederzne vanje podati. Kratko in noro je veselje, katero v njih vživa, ali težko se zacelijo rane, ktere v njih dobiva. —

4. **Z a s t r a n v ž i v a n j a v e s e l j a.** Vesela biti in nedolžno veselje vživati, ni prepovedano. Gospod še veselo serce rad ima. Ako Gospodu služiš, ni treba, de bi žalostna hodila, zakaj veseliga darivca, pravi sv. pismo, Bog ljubi. Zato nas opominja sv. Pavel: Bratje, veselite se vselej v Gospodu; še rečem, veselite se, vaša spodobnost bodi znana vsim ljudem,“ t. j. vsi ljudje naj vedó, de keršanstvo ne dela žalostnih, čmernih ljudi. — Ali ne iši svojiga veselja v posvetnih nečimernih, v šumečih in neumnih veseljih, v nespodobnih kratkočasih. Veselje, kteriga v takih rečeh vživaš, je enako veselju pijanca, kateri vina omamljen od veselja ne vé, kaj bi počel. On žvižga in poje, vriska in skače; ali kadar se mu glava zjasni, in strezne, je žalosten svoje neumnosti in norosti, zakaj neumno in noro se mu zdi, kar ga je pred veselilo; in po pravici. Taka je z veseljem vsa-ciga dekleta, katero posvetniga veselja omamljeno, v takih nečimernih neumnih kratkočasih

se razveseljuje, in misli, de je ni srečniši od nje. Ali kadar se ji pamet zjasni, in kadar k pravimu spoznanju pride, se sama sebe sramuje, in milo zdihuje nad svojo neumnostjo. Ali je tako veselje pravo veselje? — Ali je vredno, de po njem hrepeniš? — Bog te varuj tega. Take norosti le pravo veselje serca, mir in pokojnost iz serca spodé, morebiti za zmiraj spodé. Marsiktera po takih norostih praviga miru in prave pokojnosti nikoli več najdla ni. — Reva pa si — in boš, — ako se iz ptuje škode podučiti ne daš. —

Nar manj pa smeš po oštarijah in na plesiših svojih kratkočasov iskati, ako nočes svoje čistosti popolnoma na prodaj postaviti, in se v brezen pregreh zaplesti. Ktera v takih kratkočasih svojiga veselja iše, ta se hudobii v službo ponuja; zakaj pobožnost nobeno na ples in v oštarijo ne spravlja; le skušnjava jo vleče, in skrivna slad jo plesati uči. Zato se pa tudi na plesiši strašno veliko greha zgodi. Svariven zgled, kaj ples stori, je Herodija, ktere ples je bil kriv smerti sv. Janeza Kerstnika. — In sv. Krizostom pravi: „Ako bi toliko svetlih zvezd na nebu bilo, kolikor se je že greha na plesu zgodilo, bila bi tamna noč svetljejši, kakor beli dan. — Dekle! ako nočes vanje

zabresti, varuj se takih krajev, in takih kratkočasov. Ti se pa veseli, kakor te sv. Pavel opominja, v Gospodu, t. j. v takih rečeh, ktere Boga ne žalijo, in tebi niso v nevarnost. Nar bolj pa iši svojiga veselja v mirni vesti, v nedolžnim ali saj spokornim sercu. To je veselje čez vse veselje, tega ti nobeno drugo veselje namestiti ne more, brez mirne vesti je vsako drugo še toliko veselje vender le ogrenjeno.

5. So pa tudi nektere domače dela in opravila, per kterih moraš posebno čuječa biti, ker je per njih velika perložnost za hudobijo in strašna nevarnost za dekleta. Te dela so: predenje, trenje, metev prosa, košna na travnikih, na rotah, na planinah. Ker se jih namreč per takih delih več mladih ljudi obojiga spola snide, in se nektere teh del po noči opravljajo, per nekterih pa oboji spol tudi po noči skupej ostane, hudoba nar veči in nar lepši perložnost najde, de nečisto poželeenje v sercih obojiga spola obudi, in jih veliko, tudi še nedolžnih v svoje nečiste mreže dobi. Po dnevnu jih pase s takimi nečistimi mislimi, željami in besedami, ker ima med njimi že kakiga pomagača, de mu na njegov rog trobi, in take reči govori, ali napeljuje, ali take nespodobne šale ima, de tako mlade serca k ne-

čistosti vname; ponoči jih pa vanjo zapelje po taci zapeljivcih, in se strašne pregrehe godé. —

Oh ko bi keršanski starši vedili, koliko greha se per taci perložnostih zgodi, koliko hčer jim je per takih delih spridenih, koliko še nedolžnih deklet pohujšanih in zapeljanih, gotovo bi bolj po pameti in po vesti, in z večí čuječnostjo pustili te dela opravljati, ne pa po takih starih nevarnih šegah, ktere je le poželjivost vpeljala, in jih tudi le poželjivost in hudobija hrani. — Pa kaj bi starši tega ne vedili, saj so sami v mladih letih v takih perložnostih bili in vejo, kaj se godi. Keršanski starši na vašo vest gre, kar se greha zgodi, ker bi lahko z večí čuječnostjo, in z manjši dušno nevarnostjo in perložnostjo take dela opravljali, ko bi vi hotli; — stara navada vas tega greha ne zgovori.

Žalostno je, de se mladi ljudje še nalaš med seboj vabijo, de jih bolj obilno pride, de večí norosti in nespodobnosti imajo, in de se tudi taki snidejo, kteri sicer skupej priti ne morejo. Se vé, le take rade pridejo, ktere poželjivost vleče, in take, ktere še ne vedó, kaj se godi. —

Ali dekleta! ktere hočete čistost ohraniti, bodite čuječe zastran takih perložnost. Marsikteri na vas pazi, kteri vas per drugi perlož-

nosti v pest dobiti ne more. — Zavolj veselja in zavolj vabljenja drugih nikoli ne hodite k takim delam; ako pa morete iti, in ni lahko drugači mogoče, čujte, pametne skupej bodite, v norost drugih nikar ne pervolite, in varujte ena drugo, de vas skušnjavec po svojih najemnikih v svoje mreže ne vjame.

6. Merkaj pa tudi, de si ne boš sama skušnjave pervabila ali z lenobo, ali z ošabnim ali ofertnim oblačilam, ali z drugim premalo čuječim zadržanjem.

a) Kar lenobo zadene, že pregovor pravi, de lenoba je začetik velikih pregreh. In sv. Duh po modrim Sirahu govori: „Lenoba ljudi veliko hudiga uči,“ — posebno pa nečistosti. Sv. Bernard pravi: „Lenoba je zbor nečistih skušnjav, in nikoli nima hudobni duh toliko moči serce zalesti in dušo ogerditi, kakor per taci ljudih, ki so leni in nič ne delajo.“ — To vidimo nad Davidam. Dokler je veliko opraviti imel, ga hudoba ni zmotila, zmiraj je bil mož po božji volji; ko je pa brez dela doma ostal, ko so se njegovi vojšaki vojskovali, ga je zmotila, in v strašni greh prešestva zapeljala. — Zato rada pridno in urno delaj, in ne bodi nejevoljna, če imaš veliko opraviti, in te starši zeló k delu perganjajo.

Blagor tebi, skušnjavec ne bo perložnosti in časa najdel, te z nepotrebnimi in pregrešnimi mislimi nadlegovati, ali motiti. — V lenobi pa te bodo skušnjave hitro najdle in nadlegovale; in težko se jim boš ubranila. — Zato je neki pobožen minih svojimu tovaršu, de bi se ložej skušnjav obvaroval, ta nauk dal: „Naj te skušnjavec nikoli brez dela ne najde.“ — Zamerčaj si tudi ti to, in skerbi, de tudi tebe skušnjavec nikoli ne bo najdel brez dela, pa te tudi ne bo mogel toliko skušati, toliko manj pa še zapeljati.

b) Kar oblačilo zadene: deklica, ako ni dosti ponižna in pametna v tem, kako in s čim se oblači, lahko veliko skušnjav sama sebi in drugim napravi, in se marsikteriga greha, lastniga in ptujiga krivo stori; večidel tudi sama sebi jamo koplje, v katero po tem pade. — Kako potrebno je tedaj, de je vsako dekle, ktero noče svoje ali ptuje škode, previdno, kar tiče njeno obleko. —

Ktera se nečimerno oblači, če tudi hudiča nič ne misli, brez skušnjav biti ne more; če družiga ne, saj lastno dopadajenje in marsikaka skušnjava se ji v sercu vzdiguje in redí, kar gotovo k njenimu pridu ni. — Sv. Bernard pravi: „Kolikor bolj se nad lepotičenjem svojiga telesa razveselju-

ješ, toliko dalje si ločena od prave ljubezni do Boga.“ Zraven tega pa taka s svojim lišpanjem sama sebe razglasuje, in marsiktere oči na se vabi. — In kaj ji to pomaga? Nič družiga, kakor, de jo pred kdo odterga, in de préd usahne. Rožice, ktere per potu cvetó, in se vsakimu kažejo, so kmalo potergane in vsahnejo; in dekleta, ktere se s svojim lišpanjem očitne delajo, so kmalo odtergane in svojo pravo lepoto zgubé.

Vsiga družiga duha je bila sv. Lidvina, od ktere se bere, de je, ko je čutila, de njena vnanja podoba drugi spol vabi, in drugih oči na se vleče, Boga prosila, de naj jo nesreče obvaruje, v katero vnanja lepota toliko deklic zapelje. Bog jo usliši, in ji pošlje hudo bolezen, ktera je Lidvinino zdravo lepo postavo popačila, pa njeno dušo toliko lepši ohranila. Lidvina je na ledu padla, si rebro zlomila, se je vlegla, in je celih osem in trideset let bolna ležala. Ona tega prav nič ni bila žalostna, ker je vidila, de zdaj ne bo v nevarnosti zavolj družiga spola. Ona je to bolezen s toliko poterpežljivostjo prenašala, de jo je Bog za plačilo, ker je le njemu samimu dopasti želela, in zavolj njega vse voljno terpela, z velikimi gnadami obdaril, in jo na zadnje med svoje svetnike v nebesa vzela. — Glej, kakošne gnade

ji je to perneslo, ker ni želela svetu, ampak le Bogu samimu dopasti.

Oh kako nespametne so pa še le tiste, ktere se nalaš ošabno oblačijo, za to, de bi drugim dopadle; ktere v nečimernih oblačilih svoje lepote in svoje časti išejo. Take gotovo ne pomislijo kaj delajo; namreč: de same sebi, in drugim jamo kopljejo, v katero kmalo padejo.

Pomisli le: Je mar to res lepota, se nečimerno lepotičiti? —

Komu pač tako dekle dopade? Bogu gotovo ne; zakaj Bog sam uči v bukvah pregovorov: „Nečimerna je lepota; žena, ktera se Boga boji, je hvale vredna.“ — In kar je še več, Bog še svari pred takimi, ker pravi v bukvah modrosti: „Odverni svoje oči od nališpane peršone, in je radovidno ne pogleduj.“ Tako svarjenje je dosti očitno znamenje, de Bog takih nališpanih oseb, ne le zaničuje, temuč, de jih šteje med svoje očitne nasprotnice in sovražnice čistih duš, ker pred njimi svari. To gotovo takim ni nobena čast. Mar tako dekle ljudem dopade? — Ali kterim? — Pametnim gotovo ne, vsaki pametni se z žalostjo od taciga dekleta odverne, in jo miluje, de je pustila svoje serce tako nečimernosti prevzeti. —

Komu pa dopade? — Nečimernim posvetnjakam, ki svoje nečimerne in poželjive oči nanjo obračajo, de svoje poželenje nad njo pasejo. — Je mar to dekletu čast, če nečimerne in poželjive oči nase vleče, in njih poželenje pase? — Gerda pogubljiva čast je to, za katero se nobeno pošteno dekle potegovati ne sme, zavaljo ktere mora vsake le sram biti.

Ali per tem ne ostane. — Kar tako dekle želi, doseže. Pervabi res ne le oči, tudi serca in poželjivost drugih. — In zgodi se ji, kar prigovor pomeni, kteri pravi: „Prevzetnost gre pred padcam.“ Bog jo vdari, ker ji svojo gnado odtegne; kakor sv. Peter naravnost zaterdi: „Bog se napuhnjenim ustavlja.“ — Ona pade, in v strašne pregrehe zabrede. — Žalosten in solza vreden padeč je to. — Tako zeló Bog tepe tako nečimernost. — Tak dobiček ima taka od svojiga lepotičenja, de kolikor bolj se je lepotičila v oblačilih, toliko bolj se je ogerdila in ognjusila na duši in na telesu.

In kaj ji po tem pomaga, če se tudi z nar lepšim in drajšim oblačilam pokriva, če pa pod njim gerdo ognjuseno, oskrunjeno telo prebiva. — Ali ni to velika norost, toliko čislati lepotičenje svojiga oblačila, ktero se sleče in na zadnje preč verže; — per tem pa svoje telo

(ktero bi se imelo sramožljivo in Bogu dopadljivo ohraniti, de bi se še v večni časti v nebesih svetilo); gerditi, oskruniti in poželenju prepustiti, — de zavoljo tega škodo nosi na sebi na večne čase? Ali ni to res velika norost? —

Kaj se bo pa še le od tistih reklo, ktere se ne le nečimerno, ampak tudi premalo sramožljivo oblačijo, in se namenjajo ne le oči, ampak tudi poželenje drugih nase obrniti. Take so Boga popolnoma zapustile, in hudobi v službo stopile: de s svojim nesramnim oblačilam v drugih pregrešne misli in želje budé, in tako za hudobniga duha perpravljajo. Take si strašno veliko na vest nakladajo, in maševanje pravičniga Boga nase kličejo. Bog se takih rev usmili, in jim daj pravo spoznanje!

Ti pa nikar ne teh, ne unih ne posnemaj; temuč poslušaj, kar te sv. Peter opominja, kateri pravi: „Vaša lepota ne bodi vnanja v pletenih laseh, v zlati noši v žlahtnih oblačilih; temuč notranja, de ste krotki in pohlevni v duhu, to ima vrednost pred Bogam.“ O de bi dekleta te besede sv. Petra živo pomislile in k sercu vzele, de vnanja lepota nima nobene vrednosti, de je nečimerna in minljiva; — notranja lepota pa, t. j. lepota duše, ki se v čednostih sveti, ko je dekle ponižno, krotko, čisto, pokor-

no i. t. d., ta ima vrednost pred Bogom, ta bo večno ostala; in ktera si bo to pridobila, večno se bo v nji svetila z drugimi svetniki in angeli vred. — Zato na unanjo lepoticenje nikar ne glej, to te nič lepše ne stori. — Zunanji lišp le kaže, de moraš sicer malo vrednosti v sebi imeti, de v takih nečimernostih svoje časti išeš. —

Spodobnost in ponižnost v oblačilih je nar lepši lepota, ošabna prevzetnost in nečimerna nesramnost, nar večji sramota tvojiga spola. —

Nikar se morebiti s tem ne zgovarjaj, de se zdaj večidel tako nosijo. Dosti žalostno je to. Zavoljo tega se pa tudi večidel popačijo, in je malo nedolžnih deklet. — Če jih boš v nečimernosti posnemala, jim boš pa tudi v padcu enaka postala; — mislim pa, de ti ni in ne bo v čast ne to, ne uno.

II. Od vojskovanja.

Druga skerb dekleta za čistost mora biti vojskovanje. Čuječnost, od ktere je bilo dozdaj govorjeno; sicer veliko skušnjav in nevarnosti odverne, ali vsih skušnjav in nevarnost odverni ne more, ker dekle ni nikoli tako obvarvano, de bi je svet ali hudobni duh, ali saj lastno hudobno nagnjenje motiti, se ji vsilovati, ali skušnjave delati ne moglo.

V takih okolšinah je potreba vojskovanja, t. j. potrebno je, de se dekle vojskuje, de skušnjave premaga, de je ne zmotijo in za sabo v greh ne potegnejo. — Brez vojskovanja ni zmage, brez zmage ni krone. — Ktera tedaj hoče krono zadobiti, mora vojskovati se, de premaga in de se krone vredno stori. —

Ali v čim obstoji vojskovanje za čistost? —

V tem, de svoje čistosti varuješ, de si perzadevaš, jo ohraniti tudi v skušnjavah in nevarnostih, v ktere prideš; de se premaguješ v skušnjavah, de bi te ne zmotile; de se braniš, v nevarnostih, de bi ne pervolila; de se ogibuješ perložnosti, in če po nevedama vanje prideš, de bežiš; in če bežati ne moreš, de se za čistost potegneš, de bi ti ne bila vzeta; de si perpravljena tudi kaj za njeno ohranjenje prestati, ali kako drugo zgubo preterpeti.

Ali je pa čistost vredna, de se dekle zlo zanjo poteguje, de se zlo za njeno ohranjenje vojskuje?

Vredna je čistost, de se zanjo poteguješ in vojskuješ; kolikor moreš. Tudi spokorna

čistost, toliko bolj pa še nedolžnost je toliko vredna, de je boljši vse preterpeti, vse prestati, vse dati ali zgubiti, kakor pa čistost. Tudi življenje je boljši dati, kakor pa čistost zgubiti. —

Zakaj je boljši vse prestati, dati ali zgubiti, kakor čistost? —

Zato, ker je čistost nebeški dar, in ker da človeku nebeško lepoto in čast; ker je bogastvo, ktero človeka sprémi v večnost, pred sodbo, in v nebeško veselje, in ga še tamkej med izvoljenimi k toliko veči lepoti in časti povzdigne, kolikor lepši in čistejši je tukaj na svetu ohranjena, in s kolikor večim trudem je pervojskovana. In ravno zavoljo tega je več vredna, kakor vse bogastvo in vsa čast svetá, kakor vse druge pozemeljske reči, več, kakor tvoje življenje, ker vse te reči so minljive in le za ta svet vrednost imajo. — Tako nas Bog sam uči po ustih modriga Siraha, ki pravi: „Vse kar je imenitniga in časti vredniga, ne velja toliko, kolikor čista duša.“ Ali ni tedaj res čistost toliciga vojskovanja vredna, de je zavolj njeniga ohranjenja boljši vse zapustiti, vse prestati, vse rajši dati in zgubiti, tudi življenje,

ko bi potrebno bilo? Ali bi ne bilo tedaj grozno nespametno, to nebeško lepoto in čast za minljive veselja in minljive reči prodajati?

Ali ne samo zavoljo dozdej rečeniga je čistost toliciga vojskovanja vredna, ampak veliko več še zavoljo Boga samiga, in njegove svete volje.

Pomisli, de je ta pregreha tako velika, de ni samo dovoljenje v nečisto ali nespodobno djanje ali zaderžanje, ampak še celo dopadajenje nad nečistimi mislimi ali željami, smerten greh. Če se tedaj ne varuješ, in se zanjo v nevarnostih ne poteguješ, de si jo pustiš vzeti, in v nečisti greh padeš; s tem greham svojiga ljubiga nebeškiga Očeta smertno žališ, se mu strašno zameriš, njegovo ljubezin in prijaznost zapraviš. — Pomisli, de z greham nečistosti strašno krivico storiš svojimu ljubimu Odrešeniku Jezusu Kristusu, ker njegovo sveto terpljenje, kteriga je hotel ravno v zatiranji greha prestati, zametuješ, in de njegovo sveto kri, ktero je za odrešenje svetá prelil, in s ktero si bil očišen, z nogami teptaš, in ga kakor sv. Pavel pravi, v novi č križ a š. — Pomisli, de s tem greham sv. Duhu grozno nečast delaš, ker njegove gnade zametuješ; svoje telo pa, kteriga je sv. Duh s svojo gnado v živi tempelj božji, in v svoje stanovanje

posvetil, ogerdiš in oskruniš. — Pomisli, de s nečistostjo sv. Duha iz serca spodiš, in svoje serce hudobnemu duhu, in njegovim zalezovanju odpreš, in njemu namesti sv. Duhu prostor v sercu daš.

Pomisli, ali ni po tem takim z nečistim greham strašna nečast, nehvaležnost in krivica vsim trem božjim peršonom storjena? — Ali ni tedaj ne le potrebno, temuč ojstra dolžnost vsaciga dekleta, de se za svojo čistost skerbno vojskuje, de ne pade v nečisti greh, de vsim trem božjim peršonom tolike nečasti, tolike nehvaležnosti in krivice ne stori, in si tolike pregrehe na vest ne naloži? — Ali ni boljši vse preterpeti, kakor pa s tem greham tolike krivice proti vsim trem božjim peršonom na vest si nakladati? — Ali ni boljši, se zameriti vsim, tudi nar imenitnišim, kakor pa v nečistost pasti, in samimu živimu trojnemu Bogu, našimu nar boljšimu Očetu, Jezusu Kristusu, našimu ljubimu Odrešeniku, in sv. Duhu, našimu posvečevavcu, se zameriti? — Ali ni boljši, vse zapustiti, vse zgubiti, kakor pa s tako hudobijo prijaznost in ljubezin božjo napraviti in zgubiti, in se prijaznosti božje nevredniga storiti? Ali je ktera obljuba, ktero ti zamore svet ponuditi ali dati, ktera bi namestila zgubo toliciga božjiga daru in ljubezni božje?

Zato beremo, de so svetniki tako močno se vojskovali, kadar so v nevarnost prišli, vse raji poterpeli, vse raji zgubili, tudi življenje raji dali, kakor čistost oskrunili. —

Od sv. Hieronima beremo, de se je s kamni na persi terkal, in se je oestro pokoril, de bi bil skušnjave ložej premagal; od sv. Bernarda, de se je po zimi v vodo do vrata vtopil; od sv. Frančiška Serafinskiga, de se je po ternji valjal, oba le zavoljo nečistih skušnjav, de bi jih bila ložej premagala.

Kako imenitne in bogate zakone so imele sv. Agata, sv. Lucija, sv. Neža in druge device na ponudbo; ali vse so raji ne le bogatii in imenitnosti se odpovedale, ampak tudi še narhujši martre in smert prestale, kakor pa kaj nespodobniga dovolile, in Boga tako zlo žalile. —

Kako serčno so se vojskovale sv. Uršula in njene tovaršice, ki so bile v nevarnosti, zapeljane in oskrunjene biti. Kako so si med seboj serčnost dajale, raji umreti, kakor narmanjši oskrumbo svojiga telesa terpeti. In so res vse rajši umerle, kakor pa de bi bile v greh pervolile, in tako svojiga dobrotljiviga Boga žalile in čistost zapravile.

Ali mar dan današnji čistost ni več tako draga in imenitna? — Ali Bog in njegova

ljubezin dan današnji ni več toliko vredna, de bi se dekleta tako zaujo vojskovale, kakor bereмо od svetih devic in marternic? —

Čistost je dan današnji ravno tako draga in imenitna, in Bog, njegova ljubezin in prijaznost je ravno toliko vredna; ali de se nekatere dekleta za čistost, za prijaznost in ljubezin božjo malo ali nič ne potegujejo, to je le zavoljo tega, ker so oslepljene, zmotene, v sercih spridene.

Tako dekle namreč, katero se za svojo čistost malo ali nič ne poteguje, pokaže, de ji ne le za čistost in za svojo notranjo vrednost, ampak tudi za Boga, za njegovo ljubezin in prijaznost nič mar ni, de ne porajta tudi na Jezusa in njegove kervave rane, ktere je on per gajžljanji posebno zavolj tega greha prestati mogel. — Taka pokaže, de Boga in samo sebe zametuje; de se nič ne boji, od Boga se ločiti, hudobi se v oblast dati, — in samo sebe v nar ostudniši pregrehe pogrezniti; — z eno besedo, taka pokaže, de sama nič prida ni. — Taka je uboga oslepljena reva, ktera ne vé, kaj dela; ona zapravlja nar veči bogastvo, Boga, njegovo ljubezin in prijaznost, in podkopuje svojo časno in večno srečo.

Ti pa, če si pametna, nikdar take ne posnemaj, imej Boga in njegovo ljubezin in

prijaznost za svoje nar veči bogastvo, in čistost za nebeški dar in nebeško lepoto, in vojskuj se zanjo po zgledu svetih devic in marternic, in nikdar si jih ne pusti vzeti. — Če ti hudobni duh ali lastno nagnjenje še tako nagaja; če ti svet še toliko obeta, ali proti; ali če imaš še toliko prestatu in zgubiti; — Bog, njegova prijaznost in čistost, ta nebeški dar, so več vredni, kakor vse to. Z vojskovanjem boš pokazala, de si v resnici pametna; de ti je kaj mar za Boga, za njegovo prijaznost in za čistost, — de to ceniš in obrajšaš, kar je vse časti in ljubezni vredno; de Boga in njegovo prijaznost ljubiš pred vsimi rečmi; — z eno besedo, de imaš božjiga duha, de si pred Bogam in pred ljudmi kaj vredna. — Blagor tebi, plačila za to ne boš zgubila. —

Kteri so poglobitni sovražniki svete čistosti, zoper ktere se mora vsaka vojskovati?

Čistost ima grozno veliko zaderg, nevarnost in zmotnjav nastavljenih, ali vse pridejo od eniga teh treh poglobitnih skušnjavcov, namreč: ali od lastniga hudiga nagnjenja, ali od hudobniga duha, ali pa od

sveta. Zato se ti trije tudi imenujejo poglavitni sovražniki svete čistosti. Zoper te tri, in zoper vse zaderge in nevarnosti, ktere oni nastavljajo, se je treba vojskovati. —

a) Vojskovati se moraš zoper perviga sovražnika, namreč: zoper hudo nagnjenje in meseno poželenje, ktero se v naših sercih in telesih vzdiguje. Tega zmiraj per sebi in v sebi nosimo, perrojen nam je, hud sovražnik čistosti je to, sam od sebe človeka nagibuje in vleče k nespodobnim mislim in željam, in veselje do takih reči v naših sercih budí. Dostikrat ga vsaka vnanja tudi majhina priložnost zbudi, in še bolj skači, de še bolj roji po človeku. — Zraven tega ga pa še hudobni duh draži in vnema, de človeku toliko večí in hujši skušnjave dela. Koliko vojskovanja je včasí potreba, de človek premaga take misli in nagnjenja in želje, ktere se v naših sercih vzdigujejo, vneti od lastniga poželjiviga mesa, ali od hudobniga duha, de vanje ne pervoli, in tako svoje čistosti ne oskruni. — Zato pravi sv. apostelj Jakob: „Vsak pa je skušan, kadar je od svojiga poželenja vlečen in vabljen. Pottlej, ko poželenje spočne, rodi greh, greh pa, ko je storjen, rodi smert.“

b) Vojskovati se moraš zoper družiga sovražnika, zoper hudobniga duha, kakor nas naravnost sv. Peter opominja, rekoč: „Bratje! bodite trezni in čujte, ker hudič, vaš zopernik, hodi kakor rjoveč lev okoli, in išče, koga bi požerl, temu se ustavlajte, terdni v veri.“ Hudobni duh čistosti skušnjave in nevarnosti nar več napravlja, ker ne le, kakor je že zgorej rečeno, perrojeno hudo nagnjenje draži, in še bolj vnema; temuč, ker tudi druge svoje pomagavce, posvetne ljudi podpihuje, de tí potem drugim nagajajo, in jih zapeljujejo. Hudobni duh človeku posvetne reči še bolj prijetne in vabljive pred oči stavi, de ga še bolj motijo, in njegovo serce na se vlečejo. Zraven tega pa še vsaktere zmotnjave v sercu budi, de sramožljivost in strah pred greham v sercu manjša; ker nekterim vdihuje, de nečistost ni toliki greh; de enkrat ni nobenkrate; de naj saj enkrat poskusi, — de naj le samo zdaj še to stori, in po tem nikoli več. — Te in enake skušnjave so skušnjave hudobniga duha, vstavljaj se jim, terdna v veri, kakor sv. Peter opominja, de te skušnjavec, hudobni duh, ne zmoti in v svoje mreže ne vjame.

c) Vojskovati se moraš zoper tretjiga sovražnika, zoper hudobni svet. Ta je nar hujši in nar močnejši sovražnik, ker se z njim tudi hudobni duh sklene, in se hudobni duh svetá, kakor svojiga nar boljšiga tovarša in pomagavca posluži, de po njem ljudi k nečistosti vabi in zapeljuje. — Svet ali posvetni ljudje motijo in zapeljujejo deklico s svojimi slabimi izgledi, ktere dajejo; s svojim posvetnim nevarnim ali tudi pregrešnim veseljem in kratkočasam, ki ga napravljajo; s svojim sladkim in perliznjenim ali pa celo pregrešnim govorjenjem in petjem; s svojimi obljubami, ktere delajo; s svojim žuganjem in zaničevanjem, s katerim strašijo, ali pa tud s silo. —

Kadar te tedaj pregrešne veselja sveta mikajo, slabi zgledi za sabo vabijo, perliznjeno govorjenje posvetnih ljudi te motiti, ali za sabo vleči hočejo; kadar te drugi spol ali z lepim prijaznim ali tudi s perliznjenim govorjenjem, ali z obljubo prihodnjiga zakona, ali z zmotnjavo, de to ni greh, ali z žuganjem in zaničevanjem, ali pa tudi s silo v kako pregrešno zavezo, ali v kako nespodobno zadržanje ali celo v greh zapeljati hoče; takrat se moraš vojskovati, de se ne daš ne mičnosti posvetniga veselja, ne vablјivosti slabih zglediv zmotiti, ne sladkosti besedi in perjetnosti

obljub, ne verjetnosti zmotnjav preslepiti, tudi ne strahu pred človeške zamero, ali človeškiga zaničevanja ali žuganja, tudi ne sili pregovoriti, de bi zavolj satanskiga poželenja trohljiviga človeka svoje nar veči bogastvo, čistost in nedolžnost, v nevarnost postavila, ali pa še res prodala.

Kako pa se moraš vojskovati zoper te sovražnike.

Poglavitni nauki, po katerih se moraš per skušnjavah in nevarnostih zoper čistost ravnati, so ti:

1) Ustavi se vsakimu hudimu nagnjenju, vsaki skušnjavi; vsaki nevarnosti, v katero prideš, prec v začetku, brez odloga, brez pomude v nji, de poželenja in dopadajenja v tebi ne vname, de te tako ne zmoti, in ne zapelje; zakaj nečiste skušnjave in nevarnosti so tako strupene, kakor nobene druge. Če se jih človek od začetka ne brani, ga prec z ojtrim strupam, to je, z nečistim poželenjem navdajo. Zato opominja sv. Hieronim: „Nečistost je kakor kača, kateri se mora prec v začetku glava streti, če

se v serce zaleze, ga precej z ojstrim strupam navda.“ —

Nečiste skušnjave in nevarnosti so kakor iskre, ktere v človeškim sercu kmalo velik plamen nečistiga poželenja vnamejo. — Ložej je iskro zatreti, kakor pa plamen pogasiti, če se od iskre vname. Ložej je kačo odgnati, de ne piči, kakor pa strup iz rane spraviti, če te je kača že pičila. Ravno tako ti je ložej v začetku skušnjave zatreti in nevarnosti ustaviti, kakor pa poznej zbudjeno poželenje in dopadajenje premagati in pogasiti.

Zatorej:

a) Kadar se kaka nečista misel ali želja v tvojim sercu vzdigniti hoče, zateri jo precej s tem, de sladko ime Jezus, ali Marija s posebno pobožnostjo izrečeš, in svoje misli na druge reči oberneš, — in če dalje terpi, moli célo „Češeno si Marijo.“ —

Kako nevarno se je muditi, se tudi iz tega vidi, kar je zgorej rečeno bilo, de že vsaka pomuda omadežuje tvojo dušo; z dopadajenjem pomuditi se, je pa po nauku cerkvenih očetov že smertni greh. Pa per enkratnimu pomudovanji in dopadajenji ne ostane, eno dopadajenje dovoljeno privabi drugo skušnjavo in dopadajenje, in tako gre naprej od greha do greha.

Zato si zapiši besede sv. Bernarda globoko v svoje serce, ki pravi:

„Ubrani se gerdim mislim precej, ko se začenjajo, ali ko se v tvojim sercu obudé. Če se jih boš otresala, te bodo zapustile; ali če te ne zapusté, te saj omadežvale ne bodo, ker vanje pervolila ne boš. Misel, ki je ne zavračuješ, obudi željo, želja stori, de vanjo dovolimo, in dovoljenje nas v djanje zapelje; iz djanja pride navada, iz navade nekaka potreba, ki na zadnje dušo v nespokornost in obupanje perpravi.“

Oh kako strašno žalosten je tak konec, in koliko deklet je že iz majhniga začetka tako deleč prišlo! —

b) Kadar tvoje oči na kaj taciga naleté, ali tvoje ušesa kaj taciga slišijo, kar ti zamore skušnjave delati, odverni precej svoje oči, in svoje ušesa od tacih reči. Nikdar nad njimi radovednosti ne pasi, tudi nikdar ne čakaj, skušaje; ali ti bo skušnjave napravilo, ali ne. Še manj se pa prederzno sama na se zanašaj, kakor, de bi tebe take reči ne mogle motiti. Tako poskušanje je že marsiktero v greh zapeljalo.

c) Kadar te hočejo motiti posvetne veselja in kratkočasi drugih tovaršij, in se hoče nagnjenje in veselje do njih v tvojim sercu obuditi, se spomni, de so to prazne nečimernosti in golufive zmotnjave, ktere ti tega nikoli dale ne bodo, kar ti po vnanjim obetajo. Spomni se, de so to strupene veselja pregrešniga svetá, ktere se danes prijetne kažejo, jutri pa že pečejo, in življenje grené, in te ob nar boljši darove, ob mir sercéá, prijaznost božjo in čistost pripravijo.

d) Kadar ti zasmehovanje drugih teško dene, in se ti milo stori, kakor de bi hotla omagovati; si tega nikar k sercu ne jemlji; temuč vedi, de sv. Duh v sv. pismu že naprej pripoveduje, kako bodo tudi taki enkrat spoznali svojo neumnost, in zdihovaje tebi prav dajali, rekoč: „O mi neumni! ki smo imeli njih življenje za nespamet, in njih konec za nečast; glejte, zdaj so peršteti med otroke božje, in njih delež je med svetniki.“ Zvoli si, kaj je boljši, zdaj se veseliti s takim norim, in enkrat zdihovati; ali zdaj se nerodniga veselja zderžati, in enkrat se veseliti?

e) Kadar te kdo nadležuje zavolj štimanja, odpovej se mu precej v začetku popolnoma brez dalnjih nepotrebnih zgovorov ali po-

govorov. Ali če se hoče proti tebi prederzno, nepristojno, ali celo nespodobno obnašati, ne imej nobeniga dopadajenja, ampak precej v začetku se mu ojstro ustavi, in mu s kratko pa ojstro besedo pokaži, de ne maraš za take neumnosti, de hočeš mir imeti, de nočeš sužna njegoviga poželenja biti. Če se ne boš precej v začetku ojstro ustavila, miru imela ne boš.

To ne pomeni nič prida za dekleta, če se takimu nadleževanju in takim nespodobnim norostim smeja, to je znamenje, de nima dosti skerbi za svojo čistost, de se premalo greha boji. Boš mar se smejala, ko bi ti kdo nož na serce nastavil? In glej, ali se upaš smejati, ko ti poželjivec s takim nespodobnim zadržanjem namerja, de bi ti nečisto poželenje obudil, tako siloma tvojo dušo smertno ranil, zraven pa še Bogá strašno žalil? —

Ktera se takim nespodobnim obnašanju smeja, si zmirej veči nadlegovanje taciga gerdobneža nakopava, ker prederznež iz posmehovanja spozna, de se ona takih nespodobnost ne boji, in zavoljo tega še bolj prederzen in siten postane, in teško se taka grehu ubrani.

Marsiktero dekle ima vse to za prazno norčevanje, pa ne pomisli, de iz taciga norčevanja lahko v pregrehe zabrede, ker se nor-

čija le prerada na hudo oberne; in iz nje na zadnje večidel resnica postane. —

Le pomisli, zakaj se nektera tako rada z drugim spolam norčuje, in zakaj bi se drugi spol tako rad s tabo norčeval? — Zavolj nagnjenja spola do spola, kteriga taki v sebi redé. —

Ali pa ne veš, de je ravno to nagnjenje dostikrat ujzda, za katero hudoben duh mladost nar ložej v pregrehe zavleče? Ktera tedaj temu nagnjenju lahkomišljeno streže, naj bo že v norčii, ali v nerodnosti, se za ujzdo peljati pusti. Ali je mogoče drugači, kakor, de v pregrehe zabrede? — Kako nevarno je tedaj tako norčevanje! —

Kdor se z ognjem igra, se gotovo osmo-di; in kdor s takimi rečmi norčuje, se gotovo ogerdi. Zato se ogibuj norčevanja v takih rečeh. Toliko manj pa smeš iz norčije kako nespodobnost dopustiti, ker ti greh in razžaljenje božje nikoli ne sme v norčijo biti. Poslušaj, kaj ti sv. Krizolog pravi: Kdor se bo norčeval z hudičem, se ne bo mogel veseliti s Kristusam. —

f) Naj se ti ne zdi, (sploh rečeno,) nobena skušnjava ali nevarnost zoper čistost, nobena prederznost ali nespodobnost drugih do tebe, malo porajtljiva, de bi mislila, to nima

nič v sebi, de bi se je zavoljo tega manj ograbovala, ali se je manj ustavljala. — Per nobeni pregrehi se tako rado in tako hitro izmajhniga začetka tako velike pregrehe ne zaredé, če ni človek čuječ. Je prva stopnja storjena, pač hitro druga za njo pride. To kaže skušnja vsih časov. Na to nas tudi sv. Pavel opominja, ko pravi: „Velik zaklad nosimo v persternih posodah.“ On hoče reči: rahla je posoda, hitro se stare ali ubije, posebne čuječnosti je treba. — In ko bi se tudi na enkrat kaj veliciga ne vnelo, ali smé dekle per toliki lepoti čistosti manjši madeže vnemar pušati? — Ali se ne varuješ per lepim oblačilu vsaciga, nar manjšiga ogerdenja? — ali je mar čistost manj vredna take skerbi? Zato Bog marsiktero dekle s svojo gnado zapusti, ktera té čednosti po vrednosti ne obraja, in je omadeževanja dosti ne varuje.

Zapiši si globoko v svoje sercé ta prvi nauk, namreč: de mora dekle, če hoče čista ostati, vsaki skušnjavi in nevarnosti v začetku brez odloga se ustaviti, in de se ji ne sme nobena nevarnost malo porajtljiva zdeti. Skušnja kaže, de nar več pametnih deklet je s tem od skušnjav in nevarnost oslepljenih in zapeljanih: ker se jim precej v začetku ne

ustavijo, nanje veliko ne porajtajo, ker se jim tako nevarne ne zde, in zato se jih tudi zelo ne ogibujejo; ali ravno per tem počasi, in de ne vedó, kako, v grehe lezejo, in se v vanje tako zapletejo, de jih poznej zapustiti skorej več ne morejo.

2. Nikoli se sama v take kraje ne podajaj, v katerih je za te nevarnost ali priložnost k grehu; ker je gotovo, de se ne boš mogla lahko greha obvarovati v takih priložnostih. Bog namreč takim ne daje svoje pomoči, ktere se brez posebne potrebe v nevarnost podajo, kakor v sv. pismu sam sv. Duh govori, ki pravi: „Kdor nevarnost ljubi, bo v nji padel.“ Ako ti pa Bog svojo pomoč odreče, ti ni mogoče v taki nevarnosti stanovitna biti; ko bi bila sicer tudi še tako v dobrim vterjena, še tako modra, ali pobožna. — Oh koliko deklet je že v takih nevarnostih padlo, v ktere so se prederzno podale, akoravno niso mislile, de bi se jim moglo kaj pergoditi.

a) Zato, če te drugi ali druge sabo spravljajo v take kraje, hiše, družine, ali v take veselja, v katerih se nič prida ne vidi in ne sliši, v katerih se nerodne reči govoré, ali se celo nespodobno obnašajo, in v posvetnih norčijah svoje veselje imajo; nikar tje ne hodi,

in se v nevarnost nikar ne podajaj, če hočeš čista ostati. —

b) Če te peršona družiga spola vabi v kaki samotni kraj, zato, de bi rada sama brez druge priče s tabo govorila, in če ti tudi še tako zaterduje, de ima kaj posebniga s tabo govoriti, nikdar ne hodi, če ti je za tvojo čistost kaj mar, in se v nevarnost nikar ne podajaj; kakor tudi nikoli perpustiti ne smeš, de bi kdo tako samotno k tebi prišel. —

c) Če te v tako službo spravljajo, kjer vidiš, ali ti drugi pametni pripovedujejo, de je velika nevarnost za te, nikar se ne prederzni, jo nastopiti, in ko bi ti tudi še toliko plačila obetali, boljši je prijaznost božja, zdrava duša in čisto telo, kakor še tako imenitna služba in še toliki zaslužek. — Za nobeno ceno se ne daj pregovoriti ali preslepiti, de bi v tako službo stopila. Kaj bi ti pomagalo, če boš tudi še toliko zaslužila, če boš pa na svoji duši škodo terpela, ktera se ne da z nobeno ceno poplačati. Boljši je za majhno plačilo služiti, pa dušo in telo čisto ohraniti, kakor pa po velikem plačilu hrepeniti, per tem pa dušno škodo terpeti, in jo še morebiti zavoljo tega pogubiti. Kar bi se ti v taki službi več perdobila, ti bo malo teknilo, in ne bo žegna božjiga imelo; škoda pa, ktero boš na duši terpela, se more-

biti ne bo dala kmalo popraviti. Nikar ne pozabi, kar te Jezus uči, ki pravi: „Kaj ti bo pomagalo, ko bi tudi ves svet perdobila, svojo dušo pa pogubila?“

Kadar pa moraš v kako nevarnost se podati, kar se le takrat sme zgoditi, kadar drugači nikakor mogoče ni; nikar ne hodi prederzno, ampak s potrebno skerbjo, in vselej se préd priporoči Materi božji in angelčku varhu, in v zaupanji na božjo pomoč se nameni serčno vojskovati, ko bi te kaj hotlo motiti.

3) Ako pa v nevarnost zaidesh, pa sama ne veš kdaj; ali kako nevarnost poznej še le čutiš, ko si že v nji, takrat ti je nar boljši bežati, če le moreš. Beži iz nje pa hitrejši, ko moreš, le v begu je rešenje in varnost za te. To je nauk sv. pisma in vsih cerkvenih očetov. Zakaj ta greh je res strupen, in njegove skušnjave in napeljevanja so tako vabljive, tako sladke in strupene, de se pred padcam obvarovati skorej ne more, kdor ne beži. Zato pravi sv. Avguštin: „Če hočeš zapeljevanje nečistosti premagati, beži pred njim; — če hočeš krono čistosti doseči, nikar se ne sramuj bežati. — Kdor pa noče pred nevarnostjo bežati,

bo kmalo v pregrehe zabredel. Veliko jih je mislilo, de bojo premagali, pa so bili premagani.“ — Lep zgled imaš nad egiptovskim Jožefam. — Kako dobro se mu je godilo v Putifarjevi hiši; vender, ko je vidil, de je zanj v ti hiši nevarnost, je bežal iz nje, in je tudi plajš pustil v rokah nesramnice, za kateriga ga je hotla obderžati, in se rajši tudi v ječo pustil zapreti, kakor v taki nevarni hiši služiti. Vidiš, kaj je ta storil, in kako je pokazal, de mu je za čistost in za prijaznost božjo več mar, kakor za vse dobre in prijaznosti svetá; vse je rajši zapustil, kakor pa čistost in prijaznost božjo.

Posnemaj tudi ti egiptovskiga Jožefa, in če zamerkaš, de je v tem kraji, v ti hiši, službi, ali družbi nevarnost za tvojo čistost, beži, hitrejši ko moreš, če jo hočeš ohraniti. Nikar ne delaj zgovorov, in nikar ne porajtaj, če se ti po telesu dobro godi, če te radi imajo i. t. d. Egiptovski Jožef vsiga tega nič porajtal ni; — ali smeš ti porajtati? — Ali smeš, če si pametna, kak drugi dobiček božji prijaznosti in ohranjenju čistosti naprej staviti? —

Ali, če te peršona družiga spola v greh nagovarja, ali za tabo hodi in te povsod zalezuje, per ti priči beži pred njo, kakor pred kugo, in za malo naj se ti zdi, de se upa kaj

taciga ziniti, in ji odgovora nobeniga ne daj. Toliko manj pa se smeš z njo v pogovor podati, ker veš, kaj hoče. Če se začneš odgovarjati in pogovarjati, — bo beseda besedo pernesla, in — zmotil te bo. Ko bi se Eva s kačo ne bila v pogovor podala, bi ne bila zapeljana; — in ko bi se marsiktero dekle v pogovor ne podalo s takim zapeljivcam, in bi raji bežalo, bi je ne mogel tako zmotiti, — kakor jo zmoti. — Ali dekleta se zanašajo na svojo moč, in mislijo, de bodo še zapeljivca podučile in na boljši misli perpravile, ali per tem same oslepé in se zgubé, za to, ker ne bežé. —

Pa ti morebiti kak tak perliznjenec ali zapeljivec še poreče, de vse to, s čimur te nadležuje, in še druge nespodobnosti, zavoljo kterih te nagovarja ali sili, le zavoljo tega dela ali želi, ker te močno ljubi, de ne more drugači, ker ga ljubezin do tebe tako zeló vleče.

Glej, de ne boš tako nespametna, de bi se dala s takimi perliznjenimi besedami preslepiti. — Je mar res to ljubezin do tebe, ko hoče s takim nespodobnim obnašanjem tvojo dušo moriti, tvoje telo gerditi, te prijaznosti in ljubezni božje ropati, hudobi v oblasti dati, in le za pekel perpravljati? —

Kakošna ljubezin je to ?

Tako ljubezin ima le satan, in njegovi pomagavci. On tudi okoli hodi, ves perliznjen in pohlinjen, pa dobro zvit in navihan. Na videz ljubezin obeta, dobrote in veselja ponuja, v resnici pa le svojiga prida iše, in le svojim željam streči želi: iše namreč, kako bi kteriga v svoje mreže vjel in požerl, kako bi ga ob prijaznost in ljubezin božjo pripravil, in tako v pogubljenje zapeljal. — Boš mar to ljubezin imenovala ?

Glej, tako ljubezin ima tak perliznjeneec do tebe. On ti ljubezin sicer obeta in terdi, v resnici pa je nima do tebe, ampak do samiga sebe, do svojiga pregrešniga poželenja, in do nečistiga hudobniga duha, kateri mu je v serce v gostje peršel, in se v njem vgnjezdil.

Temu svojimu hudobnimu poželenju, in temu nečistimu gostu, hudobnimu duhu, kateri ga v greh vleče, želi streči; in zavoljo tega se zdaj tebe loti, in ti ljubezin hlina in terdi. Tebe želi na duši zaklati, svojimu nečistimu skušnjavcu za ljubo, z greham, v kteriga te sili; tvojo telo želi oskruniti s nespodobnim zadržanjem, de bi s takim gerdim oveseljenjem svoje hudobno poželenje napasel.

Boš mar res tako neumna in slepa, — ali misliš res tako strašno sama sebe zavreči,

de bi perпустиła svojo dušo moriti, telo gerđiti, in se ob prijaznost božjo pripraviti, le njemu, njegovimu poželenju in hudobnimu duhu, njegovimu skušnjavcu za ljubo? —

Oh, Bog se usmili! koliko mladih, nedolžnih deklet je, ktere si dajo s to perliznjencovo besedo: „Jest te tako močno ljubim, de ne morem drugači, vse se zgodi le iz ljubezni do tebe,“ tako preslepiti in obnoriti, de se vdajo volji poželjivca in zapeljivca, kteri jim vzame nar lepši in nar drajši dar svete čistosti in nedolžnosti!!!

Ali ni to kervavih solzá vredno!

Ali ni vsaka taka neumna, strašno neumna in nora, ktera se pusti tako na duši in telesu pokončati; — per tem pa še verjame, de se to iz ljubezni godi???

Takim se družiga reči ne more, kakor: Bog daj pamet — taki slepi revii! — Bog daj!! — Bog daj!!!

4) Nikoli se ne zanašaj v svojo moč, in ne misli, de si že tako vterjena v dobrim, ali tako modra, ali tako perletna, ali de imaš toliko gnjusobo pred greham, de ni mogoče, de bi te zamogla kaka skušnjava ali nevarnost zmotiti. — Tolikiga zaupanja v se

ne sme noben človek imeti, in kdor toliko zaupanja nase ima, ta je prevzeten, in to je začetik njegoviga padca. Takim Bog svojo gnado vzame, ker noče spoznati, de je njegova stanovitnost le delo gnade božje, katero mu Bog lahko spet vzame, kadar se je stori nevredniga s tako prederznostjo, in s takim zaupanjem v svojo moč.

Dobro si zamerčaj! bodi si mlada ali že perletna, in če si tudi v dobrim še tako vterjena, tega nikoli ne perpisuj svoji moči, ampak gnadi božji. Če se tedaj z gnado božjo močno čutiš, si vendar sama na sebi slaba, k hudimu nagnjena stvar, katero le Bog s svojo gnado podpera, de ne padeš v brezno pregrehe, nad katerim stojiš. Če ti Bog odtegne svojo gnado, padeš kakor vsaka druga. Še globokeji take padejo, ktere se mislijo, v dobrim bolj vterjene, kakor druge. Bog namreč hoče takim pokazati, de jih je le njegova gnada padca obvarovala. Če se tedaj same nase zanašajo, in se nevredne store te gnade, jih Bog s tem tepe in ponižuje, de jim gnado stanovitnosti vzame, ter perpusti, de še globokeji padejo, in še v veči pregrehe zabredejo, de tako šibo svoje prederznosti nad sabo čutijo.

Zato tudi nar veči svetniki niso takiga zaupanja v svojo moč imeli, — temuč so bili v

vedni skerbi, in zato so se ohranili na pravi poti. Od pobožniga Joba beremo, de je zavezo s svojimi očmi storil, desiravno je bil v dobrim zelo vterjen. „Kdo se ne začudi, pravi sv. Krizostom, de se je mož, kakor Job, kateri se ni zbal satana samiga premagati, bal ženske pogledati?“ — „O de bi mi iz tega spoznali, odgovori sam sv. Krizostom, kako v skerbi morajo zavoljo te čednosti tudi tisti biti, kateri so se v čednostih že visoko povzdignili!“ Zato beremo v življenji svetnikov, koliko skerb so imeli zavolj te čednosti, kako skerbno so se ogibovali vsake priložnosti in nevarnosti, kako se v ti reči prav nič niso sami nase zanašali. — Zmeraj so se tako varovali, kakor de bi bili še le začeli, se vojskovati zoper to nevarnost. In le tako so bili zamogli stanovitni biti v ti čednosti. —

Kteri pa niso take skerbi imeli, in so se bolj zanašali, so padli, če so bili tudi še tako močni v čednostih. Poglej Davida, ali ni bil mož popolnoma po božji volji, vterjen v vsih čednostih, in kako globoko je padel? — Poglej Salomona, ali ni bil nar modrejši kralj, in v kake pregrehe je zabredel? — In koliko drugih takih zgledov najdemo, de so padli ljudje obojiga spola, kateri so bili na visoki stopnji

popolnosti, in v čednostih močno vterjeni, ker so si preveč zaupali, in perložnosti in nevarnosti se premalo ogibovali. Sv. Avguštin pravi: „Veliko smo jih vidili, in smo tudi od naših očetov slišali, kar pa le s strahom in trepetam opomnim, de so v začetku proti nebesam se povzdigovali, ali pozneje so v brezno nazaj se pogreznili in v grehih oterpneli.“ In zakaj? — zato, ker so se v svojo moč in čednost zanašali. Pa to tudi ni drugači mogoče, kdor je vterjen v dobrim, je le vterjen z gnado božjo. — Ako se pa človek sam na se zanaša, je prevzeten, in Bog mu gnado zavolj tega odtegne, in če mu gnado odtegne, mu je podpora vzeta, in on mora pasti.

Zato poslušaj sv. Hieronima in si njegove besede globoko v serce vtisni, ki pravi: „Ne zanašaj se na svojo moč, nobeden ni svetejši, kakor David, nobeden modrejši, kakor Salomon.“ In zamerkaj si, kar iz dozdaj rečeniga lahko spoznaš: Noben stan, nobena starost ali modrost, nobena pobožnost ali svetost te tega greha ne obvaruje, če si prederzna, in se priložnosti in nevarnosti skerbno ne ogiblješ, in ako

vanje prideš, če ne bežiš, kadar je mogoče. To uči skušnja vsih časov. —

5) Ako pa brez svojiga zadolženja v tako priložnost ali nevarnost prideš, in bežati za zdaj ti ni mogoče; takrat je potrebno varovati svojo čistost, braniti jo, in se zanjo potegovati; z eno besedo, takrat je potrebno zanjo se vojskovati. — Vojskovati se pa moraš ne le samo takrat, kadar te drugi v greh zapeljujejo, de se jim ne udaš, in nič ne pervoliš; ampak tudi takrat, kadar te lastne skušnjave nadlegujejo, de jih premaguješ, de dopadajenja nad njimi nimaš, ali de kaj ne storiš, ali dopustiš, s čimur bi svoji obujeni poželjivosti dovolila, ali stregla.

Vojskuj se pa:

a) serčno: t. j. imej pred očmi, de ti gre za veliko, za gnado in prijaznost božjo, za svojo nar lepši lepoto, za svoje nar večji bogastvo in vrednost; kaj boš imela za to, če se daš ob vse te nebeške darove in lepote perpraviti? — Več ti bo zapeljivec vzel, kakor ti zamore vsaki tolovaj ali tat vzeti, in če ti tudi vse časno premoženje vzame, kar imaš. — Ali boš tako nespametna, de si boš pustila zavoljo po-

želenja družiga človeka toliko ukrasti. Bog te varuj te nesreče; — serčno, — serčno se vojskuj!

b) Vojskuj se, brez ozira na človeka ali njegove obljube: t. j. ne porajtaj, kdo je ta, kateri te zapeljuje, naj bo, ali reven ali bogat, ali nizkiga ali visociga stanu, in ko bi tudi tvoj prednik bil, ustavi se vsakimu s serčnostjo, in če ne odjenja, tudi s hudo in z gerdo. Kakor se pred tolovajem človek sme braniti, s čimur se more, tako se takimu človeku, kateri ti silo dela, brani, kakor se moreš. Komur se tvoja duša nič ne smili, in jo hoče z greham, v kteriga te sili, smertno raniti, in te v nar imenitniših rečeh poškodovati; per tem tudi ti ne glej ne na stan, ne na čast, ne boj se ga gerdo osramotiti, in njegovo silo z oestro silo odgnati. Zametuj njegove obljube, s kterimi te hoče preslepiti, ali na greh nagniti; in ko bi ti tudi lepe oblačila, dnarje, bogastvo, zakon obetal, nič nisi vredna, če imaš za take časne reči perjaznost božjo in svojo čistost na prodaj. —

c) Vojskuj se brez strahú človeške zamere, človeškiga zaničevanja ali žuganja. Če ti zapeljivec tudi zameri, de te nikoli več zavoljo tega ne pogleda; nič ne porajtaj, toliko

boljši za te. Saj ti ni v nobeno čast, če nečistnik in poželjivec za tabo lazi, ali za tabo pogleduje. — Če si tudi zavoljo svoje stanovitnosti zaničevana, in s kakoršnjimi koli imeni pitana, poterpi; plačilo se ti naraša pred Bogam, toliko bolj, kolikor več imaš zavoljo tega terpeti. Če premagaš taciga skušnjavca, si žlahten kamen, kateri, če ga tudi v tla pomandrajo, od svoje vrednosti nič ne zgubi. — Če se pa daš premagati, si nagnjusna stvar, in če te tudi v tron postavijo, ostaneš zavoljo tega vendar le oskrunjena revna sirota.

d) Vojskuj se brez strahu kake druge časne zgube: t. j. ko bi zavolj tega, ker v greh ne pervoliš, imela tudi kakošno časno zgubo terpeti, ali službo zgubiti, ali upanje zakona zapasti, ali na zdravji ali premoženji škodo imeti; boljši je, vse to prestati in poterpeti, kakor prijaznost božjo in čistost zavoljo tega zapraviti. — Tako so device in marternice ravnale. Kar si po poštenih potih ohraniti in perdobiti ne moreš, tega raji nikar ne imej, in ne vživaj; zakaj to tako teka in žegna božjiga nima, kar je po pregrešnih potih perhranjeno ali perdobljeno. — Stotero ti bo pa Bog povernil, kar boš zavoljo njega zapustila, zgubila, ali kako drugo škodo imela.

e) Vojskuj se brez prederznosti, pa tudi brez obupnosti, t. j. v ponižnim spoznanji svoje slabosti, de sama nič ne premoreš; pa v toliko večim zaupanji na Boga in njegovo pomoč, kateri tudi slabe v nevarnosti močne stori, kakor je že velikokrat pokazal, kadar je bilo to k njegovi veči časti, in k dušnimu pridu potrebno. — Le na njega in na njegovo pomoč in na pomoč Device Marije vse svoje zaupanje stavi, in tvoje zaupanje te golufalo ne bo.

f) Vojskuj se iz ljubezni do Jezusa, kateri je toliko iz ljubezni do tebe storil, toliko iz ljubezni do tebe terpel, de te je očistil tvojih madežev, in te v svoji kervi opral, de si postala čist, svet, Bogu dopadljiv dar. — Vojskuj se, de se ne storiš nevredne njegove ljubezni in njegoviga dopadajenja, ker s pervoljenjem v ta greh njegovo prijaznost precej zgubiš. — Vojskuj se, de s tem pokažeš, de res ljubiš Jezusa, ker se poteguješ za njegovo prijaznost, ko ti jo hoče kdo z greham vzeti. — Vojskuj se, de krono od njega zaslužiš, ktera bo toliko veči in toliko lepši, kolikor hujši so tvoji sovražniki, in kolikor bolj se moraš vojskovati, de jih premagaš. Blagor tebi! oh kako vesela boš, če boš enkrat reči zamogla, kakor je sv. Pavel rekel na koncu svojiga življenja:

„Dobro vojskovanje sim vojskoval, tek dokončal, vero ohranil, zdaj pa mi je perpravljena krona pravice, katero mi bo dal Bog, pravičen sodnik; pa ne samo meni, ampak vsim, kateri ljubijo njegov prihod.“

g) Vojskuj se stanovitno, držama, brez omahovanja. Dokler sovražnik tvoje čistosti ne odjenja te zapeljevati, toliko časa ti ne nehaj se vojskovati. Kratko in malo nič ne odjenjaj, bodi stanovitna, ter tudi nar manjši reči ne dovoli, tudi nar manjši trohice se ne pusti oskruniti. Res je, hudoba je močna, ali Bog je še močnejši. V zaupanji na božjo pomoč, kateri svojih nikoli ne zapusti, in v zaupanji na Mariino brambo, katero posebno v sili večkrat v serci za pomoč kliči, se tudi v nar večji sili s serčnostjo ustavi, prepričana, de te nobeden ne more v greh persiliti, če sama ne devoliš, in de ti bo Bog gotovo pomagal, kakor je tudi velikokrat tudi s čudežem tem svojim na pomoč peršel, kateri so z zaupanjem po Marii njega klicali. —

Tudi vpiti v veliki nevarnosti se nikar ne sramuj, ker to ni zate nečast, ampak le znamenje, de hočeš poštena ostati. — Če je pa uni osramoten s tem, naj bo; boljši, de je uni osramoten, kar tudi zasluži; kakor, de bi bila

ti zapeljana. Tako so tudi svetniki ravnali. Ko je neka nesramnica hotla sv. Bernarda zapeljati, je začel, ker se ni mogel drugači pomagati, vpiti: Tolovaji, tolovaji! in nesramnica je zbežala. — Stori tudi ti tako, in ne boš zapeljana.

h) Vojskuj se pa ne samo po vnanjim, ampak tudi po sercu, in varuj se, de tvoje serce ne bo med tem, ko se po vnanjim braniš, dopadajenja imelo, se v njem prostovoljno pomudilo, in se tako smertno raniło in ognjusilo. Zakaj oboje moraš braniti, dušo in telo; dušo moraš varovati dopadajenja, telo pa oskrunjenja, če hočeš čista ostati in krono si zaslužiti. Žalostno bi bilo, ko bi telo obvarovala, dušo pa ogerdila. — Kakor se telo oskruni, in greh storiš, če se kake nespodobnosti premalo varuješ, in jo dopustiš, ko bi tudi v sercu nobeniga dopadajenja ne imela; — (zamerčaj si to) — tako svojo dušo smertno raniš in grešiš, ko bi v sercu dopadajenje nad takim nadlegovanjem ali skušnjavami imela, ko bi tudi po vnanjim nobene nespodobnosti ne dopustila. — Žalostno je tedaj, če se marsiktero dekle po vnanjim brani, v sercu pa dopadajenja ne odvräčuje; ali še bolj žalostno je, če se po vnanjim le na videz brani, v sercu se ji pa še dobro zdi, in nad takim nespodobnim obnaša-

njem dopadajeje ima, in se veseli, de drugimu spolu dopade. — Tako dekcle le telo brani, dušo pa k grehu nagne, in v mreže skušnjavca zapleta, taka se prav in dobro ne vojskuje, taka čistosti prav ne varuje, in — čista ni.

i) Če si bila pa tako nesrečna, de te je skušnjava premagala, ali de te je hudoben človek in zapeljivec zmotil in zapeljal, saj nikar ne odlašaj, k spovedi se podati, in svojimu spovedniku svojo dušno rano odkriti. Smertno si ranjena s takim greham, hitrejši, ko moreš, razodeni odkritoserčno svojo rano svojimu dušnimu pastirju, preden se rana razširi, in ti nove škode napravlja. Greh namreč, kteriga si storila, je strupen, in v tvoji duši je okoli sebe, kakor rak; počasi ti bo vse serce spridil, če ne boš hitro zdravila v zakramentu sv. pokore iskala. Nikar se ne boj svojiga spovednika in ne sramuj se, mu vse odkriti, kar si storila, ali perпустиła. Če se ponižaš, in odkritoserčno razodeneš svojimu spovedniku svojo dušno rano in svojo pregreho, pokažeš, de tvoje serce ne ljubi več greha, de se je od greha že odvernilo, de k Bogu nazaj hrepeni. — Ali ni to nar lepši znamenje za te, znamenje prave resnične pokore? S kolikim veseljem te bo spovednik sprejel, ki bo vidil, de, akoravno si padla, si vender saj

precej se od greha proč, in k Bogu nazaj ver-
nila! To pa je nar večji tolažba spovednikova,
de, če kdo pade, se vender saj precej k Bo-
gu nazaj verne.

III. Od potrebne gnade.

Tretja dekletova skerb za ohranjenje čisto-
sti mora biti skerb za posebno gnado, ktere
vsaka od Boga potrebuje, če hoče čistost
ohraniti, in brez ktere čistosti nobena obvaro-
vati ne more. — In to iz trojnih vzrokov;
namreč: prvič ima že vsaka močno hudo
nagnjenje v sebi, ktero jo k grehu vleče, in
kterimu se, če je enkrat zbudeno, sama iz
svoje moči ustaviti ne more; drugič ima sveta
čistost, kakor ste se prepričale, toliko sovraž-
nikov, posebno per ženski mladosti, de se
jim nobena iz svoje moči v bran postaviti, in
jih premagati ne more; — in tretjič je go-
tova resnica svete vere, de brez gnade božje
nobeno naše perzadevanje ne tekne; tedaj vsa
čuječnost in vse vojskovanje ne zda, če Bog
s svojo gnado ne pristopi. — Tako Jezus sam
učí, ker pravi: „Brez mene ne morete
nič storiti.“ —

Zato mora posebna skerb vsaciga dekleta, katero hoče čisto živeti, tudi ta biti, de si zato potrebne gnade od Boga pridobi.

Ali kako je mogoče te potrebne gnade za ohranjenje čistosti zadobiti? —

Bog potrebno gnado vsakimu rad da, vsakimu jo ponuja, vendar pa nobenimu ne sili, in je nevrednim ne zametuje. Bog namreč da gnado le tistim, kateri si zanjo perzadevajo in se je vredne store. Kteri si pa zanjo ne perzadevajo, ali se je nevredne store, tem Bog svojo gnado odreče.

Dvojno je tedaj potrebno, če hočeš od Boga potrebne gnade za ohranjenje čistosti zadobiti: —

a) moraš spoznati, de ti le Bog to gnado stanovitnosti dati zamore, in zato je per Bogu iskati; —

b) moraš skerbeti, de se te gnade sicer nevredne ne storiš. —

A. Kako moraš te gnade stanovitnosti v ti čednosti per Bogu iskati?

1) Z molitvijo, de vsaki dan Boga te gnade prosiš, in de si v svoji molitvi za to gnado stanovitna. — Nikoli ne govori, zdaj sim

dosti molila, zdaj me skušnjave ne bodo več zmotile. Brez molitve ni mogoče čistosti ohraniti, ker perrojeno hudo nagnjenje in poželenje zmirej nasprotne podpore potrebuje. To je že modri Salomon spoznal, zato je rekel: „Ker sim vidil, de ne morem zderžen biti, ako mi ni od Boga dano, sim pristopil k Bogu.“ — Ravno to Jezus sam uči, ker aposteljne opominja: „Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete; duh je sicer voljan, ali mesó je slabo.“ Kako očitno tukej Jezus pove, de per slabosti našiga mesá nar boljši volja, t. j. nar boljši želje, stanoviten biti, nič ne pomagajo, če človek ne čuje, zraven pa ne moli — in Boga ne prosi! — Kako potrebna je tedaj molitev za tega, kateri hoče čisto živeti! Zato pravi sv. Krizostom: „Brez molitve pobožno živeti ni mogoče.“ — „Le verujmo, de molitev opustiti, in gnado božjo zgubiti, je eno.“ — Zato tudi tako deklet, katero začenja molitev opuštati, začenja tudi čistost popuštati.

Sv. Avguštin pravi: „Znano je, de Bog le tistim da gnado stanovitnosti, kateri ga zanjo prosijo.“ —

Ali moliti moraš ne le samo enkrat ali dvakrat, ampak stanovitno. „Le kdor sta-

novitno moli, pravi sv. Hilari, bo potrebne gnade zadobil.“

Zato moli vsaki dan precej zjutraj per jutranji molitvi za gnado čistosti, in priporočuj se zanjo per vsaki sv. maši, posebno po povzdigovanji, ker je Jezus takrat na altarji pričujoč, se za nas daruje, in nebeškemu Očetu naše prošnje priporoča.

Ker je pa per ti čednosti nevarnost velika, in so skušnjave in nevarnosti dostikrat hude, je dobro, de bo molitev pred Bogam več zdala, jo s postam skleniti in se priprošnji svetnikov, posebno pa Marije prečiste Device, se priporočiti.

Molitev s postam sklepati, nam Jezus sam priporoča, ker je per perložnosti, ko aposteljni niso mogli nečistiga duha iz človeka izgnati, rekel: „Ta rod se pa ne izžene drugači, kakor z molitvijo in s postam.“ — Te besede nam kažejo, de molitev več pred Bogam zda in velja, če jo človek s postam sklepa, t. j. de se kaj v ta namen tudi posti, ali kaj priterguje, kakor pa brez posta. — Zato tudi vidimo, de je Jezus sam, in de so za njim aposteljni, de so sploh vsi svetniki, kadar so kake posebne gnade od Boga potrebovali in prosili, molitev s postam sklepali.

Tudi taka molitev ima pred Bogom več moči, v kateri se posebno še svetnikom v njih priprošnjo priporočaš. Volikokrat je že Bog na priprošnjo svetnikov ljudem kake gnade dodelil, katerih sami niso mogli od Boga sprostiti. Posebno dobro se je priporočiti prečisti Devici Marii, sv. angelu varhu, svoji patroni, patronam te družbe, ali če ktera v kakiga posebniga svetnika posebno zaupanje ima. —

Nar bolj pogosto se pa perporočaj neomadežvani Devici Marii. Njo nam je Jezus na križi mater, in nar veči pomočnico dal. —

Pozdravljaj jo večkrat, kakor svojo nebeško mater rekoč: „Češena si Marija, gnade polna, Gospod je s tabo!“ — ali pa: „Češena si kraljica, mati milosti, življenje, veselje in upanje naše, bodi češena!“ —

Priporočaj se večkrat njenimu varstvu s temi besedami: „Pod tvojo pomoč perbežimo, o sveta božja porodnica! ne za-verzi naših prošenj v naših potrebah.“ Če te hude skušnjave motijo, moli molitev sv. Bernarda k Marii: „Spomni se, o premila devica Marija i. t. d., kakor jo na koncu med molitvami najdeš. Ali pa zdihni: „O Marija, brez madeža spo-

četa, naše pribežališe, prosi za nas, ki k tebi perbežimo.“ — Ali pa moli molitev, ki so jo sv. Oče papež Pij IX. priporočili, in se začne: „O Marija, moja gospa, moja mati!“ i. t. d., ktera je na koncu tem bukvicam pridjana. —

Če boš nji zvesto se priporočevala, te Marija ne bo nikoli zapustila, in iz vsih nevarnost, v katerih ne boš prederzna, neomadežvano speljala.

Pobožni učenik Avila perporoča tistim, kateri velike skušnjave zoper čistost imajo, de naj vsaki dan kake molitvice k časti prečisti Devici Marii, ki je bila brez madeža spočeta, in ki je brez madeža Jezusa spočela in rodila, molijo, in pravi, de se je sam per molitvi ljudeh prepričal čudovite moči te pobožnosti do Marije Device.

Cerkveni očetje tudi učé, de je v hudih skušnjavah dobro, posebno kadar nočejo odjenjati, se na čelu in na persih zaznamovati z znamenjem sv. križa; večkrat presvete imeni Jezus in Marija izgovarjati, in se zjutraj in zvečer ali tudi po dnevu, če se lahko zgodi, z žegnano vodo poškopiti.

2) **Z** večkratnim vrednim prejemanjem zakramentov sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa. —

Tih vredno in s posebno pobožnostjo prejemati naj nobena ne opušča, ktera hoče čista ostati, ker je Jezus v njih posebno moč za našo slabost založil. — Ktera sv. zakramente iz zanikernosti prejemati opušča, se gotovo tudi pogubi. — Posebno ima sv. Rešnje Telo čudno moč v sebi, čiste in deviške serca ohraniti in podpreti. Sv. Ciril pravi: „Sv. Rešnje Telo umori vnetilo greha, zaduši vzdigovanje poželjivosti, vgasne plamen nečistosti, kakor voda oginjo pogasi.“ Zato imenujejo cerkveni očetje sv. Rešnje Telo z besedami Caharija preroka: „Žito izvoljenih, in vino, ktero device rodi.“

Tudi je dobro večkrat v ta namen sv. Rešnje Telo obiskovati, pred njim na svoje kolena pasti, in ga stanovitosti in zmage v vojskovanji prositi. — Ravno to stori tudi, kadar sicer v cerkev prideš, ali pred mašo, ali po nji.

3) **Z zvestim poslušanjem božje besede.** — Božja beseda je nebeška luč, ktero nam je sam Jezus, božji Sin peržgal, da nam sveti po temni in nevarni poti tega življenja k veseli luči nebeškiga kraljestva. Kako srečen je ta, kateri se je derži in po poti hodi, ktero mu ta nebeška luč kaže, on ne bo zašel. Blagor tedaj tudi dekletu,

ktero jo vedno rada posluša, in se vedno nanjo ozera, de vé, ali je in hodi po pravi poti, ktera pelja v večno življenje. Dokler se boš nanjo ozerala, in se je držala, boš z lučjo hodila, in ne boš lahko zašla, ti boš slepoto in nevarnost posvetnih skušnjav in zmotnjav lahko spoznala, in ne bodo te tako hitro zmotile. — Ali kadar se dekle božje besede ogiblje, ali saj ne posluša in ne porajta, se nebeške luči ogiblje — taka po temoti hodi, in kako je drugači mogoče, kakor de mora v brezno zabresti! —

4) **Z večkratnim spominam pričujočnosti božje.** Navadi se Boga vedno pred očmi imeti, in se per vsaki priložnosti spomniti: **Bog me vidi.** Misel: **Bog me vidi, Bog je tukaj pri meni.** — Bogu se perkriti ne morem, te bo močno podpirala, de boš ložej skušnjave in nevarnosti premagala, in v svojim sercu obudila svet strah pred greham. — Ta misel je podperala egiptovskiga Jožefa, de je premagal tudi hudo silo zapeljive žene, in rekel: **Kako bi mogel toliko hudobijo storiti in grešiti zoper svojiga Boga!** Ta misel je perpravila dve narveči grešnici k spoznanju svoje hudobije.

Eno je spreobernal sv. Efrem, ki ga je hotla zapeljati. Rekel ji je namreč, če hoče

grešiti, naj gre z njim v sredo mesta, in tam kjer vsi ljudje skupej pridejo, naj greh stori. Grešnica se zavzame nad tako prederznostjo in mu reče: „To bi bila strašna sramota v pričo vsiga ljudstva tako hudobijo početi.“ — Na to ji sveti mož vnet v božjim strahu pravi: „Oh koliko večji sramota je še v pričo živiga Boga in vsih njegovih angelov in svetnikov toliko hudobijo početi!“ — Te besede so zadele kakor blisk njeno serce, kar umolkne, ne upa se pogledati, in začne zdihovati in — jokati. In po tem se verže k svetnikovim nogam, ga odpušenja prosi, de je bila tako prederzna in hudobna, in se mu zroči, de bi jo on vodil po poti pokore, kar je tudi storil. In postala je velika spokornica.

Ravno tako je tudi sv. Tajdo spomin pričujočnosti božje pretresel, in jo od poti hudobije na pot pokore pripeljal. — Pobožni Pafnuci jo poiše, in se k nji poda z namenam jo spreoberniti. — Ko ga Tajda zagleda, meni, de je zavoljo hudobije k nji prišel. — In ker ga bolj strahljiviga vidi, misli, de se boji, de bi jih kdo ne vidil. Tajda — mu tedaj reče, de bi mu strah vzela: „Nič se ne boj, tukaj naji nobeden ne vidi, kakor le Bog, kateri tako vse vidi in vse vé.“

Na to Pafnuci z vso gorečnostjo za besedo prime, in ji reče: „Tako tedaj ti veruješ, de te Bog vidi, in se vender prederzneš v njegovi pričujočnosti dopernašati tolike hudobije. Ti verjameš, de pred svojim sodnikom stojiš, in se vender ne bojiš, njegove jeze zdražiti.“ — Te besede so tako močno njeno serce zadele, de je bila na enkrat vsa omečena. Zdihovanje in jok jo je posilil, in ni mogla nobene besedice reči. Zgrabila je vse, kar si je z nerodnim življenjem perdobila, oblačila, perstane, uhane i. t. d. in jih je očitno sežgala, de bi očitno pohujšanje popravila, kteriga je s svojim hudobnim življenjem dajala. Ona pa se je v samostan podala, in tam tri leta ob samim kruhu in vodi živela in zmirej zdihovala: „O Bog, kteri si me vstvaril, usmili se me!“ — In zdaj jo častimo, kakor svetnico! Toliko je per nji premogel živi spomin pričujočnosti božje.

O de bi se tudi ti povsod spomnila, posebno pa v hudih nevarnostih in skušnjavah: Bog me vidi, in de bi tudi tebe ta misel s svetim straham pred greham navdihovala, kakor nad tem zgledam vidiš. To je tudi potrebno. Pomisli tudi ti, kolik strah imaš, de bi drugi ljudje ne vidili take hudobije nad tabo, ali je

ne čutili! — To je prav. Ali veliko večí strah še imej, kaj taciga storiti, vpríčo Boga, vpríčo angelov in svetnikov, kar te je še storiti strah in sram vpríčo ljudi. — Spomni se, de bo ravno ta Bog, pred kteriga oblićjem se ne moreš skriti, — kteri je povsod per tebi, kterimu je nar temniši noć, kakor nar svetlejši dan, enkrat tvoj pravićni ojstri sodnik, kakšen odgovor bo treba od takih hudobij dajati!

5) S premišljevanjem terpljenja našiga Gospoda, Jezusa Kristusa. Sv. Avguštin pravi: „Zoper ogenj nećistosti ni boljšiga in koristnišiga pripomoćka, kakor smert našiga Odrešenika.“ In sv. Bernard pravi: „Će te nećiste skušnjave motijo, premišljuj terpljenje Odrešenikovo, in govôri sam per sebi: Moj Bog visi na križi (zavoljo mojih grehov); in jest bi se poželjivosti vdajala? —

Nar ložej premišljuješ Kristusovo terpljenje in si ga živo v serce vtiskaš per sv. maši, ktero je Jezus ravno v spomin svojiga terpljenja postavil, de bi se per nji njegoviga terpljenja prav živo spominjali, s hvaležnostjo ga premišljevali, in svoje serce z ljubeznijo do njega, in s straham do greha napolnovali. Kako živo te mora spominjati, kadar se per sv.

maši sv. Rešnje Telo in sv. Rešnja Kri povzdiguje, kako so Jezusa na gori Kalvarii na križ perbitiga povzdignili, in kako je iz vsih njegovih svetih ran njegova predraga kri tekla za odrešenje svetá, in za očiševanje naših grehov. In ako per tem pomisliš besede sv. Pavla, ki pravi: de tisti, kateri v grehah živé, Jezusa vnovič križajo s svojimi grehi; ali se boš prederznila v greh podati, in tako žaliti in vnovič križati ljubiga Jezusa, kateri te per sveti maši tolikokrat opominja svojiga britkiga terpljenja, kteriga je on za nas vse, pa tudi za te preterpel; in kateri se v nji še zdaj tolikrat za tvoje zveličanje, in za zveličanje vsiga sveta daruje?

Posebno pa premišljuj Jezusovo gajžlanje: kako je bil neusmiljeno gajžlan, in tako raztepen, de je bil ves v ranah, de ni bilo nič zdraviga na njem; ni bil človeku podoben. Cerkveni očetje terdijo, de je nebeški Oče zavoljo tega perpustil svojimu Sinu to martro terpeti, de je na svojim telesu zadostil za grehe nečistosti, s kterimi se ljudje nad svojim telesom pregrešujejo. —

Premišljuj tedaj posebno to terpljenje; premišljuj, koliko je mogel Jezus na svojim sv. telesu preterpeti zavoljo greha nečistosti. — Ali si boš upala, po tem v tak greh prvo-

liti, kateri je Jezusu toliko strašnega in grenkiga terpljenja napravil? — Ali te ne bo svet strah in groza sprehajala, če se spomniš: Moj Jezus je bil tako strašno raztepen in ranjen, da se je pokoril za moje grehe in me očistil s svojo predrago kervijo, in jest bi z nespodobnim življenjem vnovič gajžlo v roke jemala, in ga s svojimi nečistimi grehi gajžlala? — Bog me varuj tega! —

Kako živo ti morajo per tem premišljevanji v misel hoditi Jezusove besede, ki pravi: „Ako se nad zelenim lesam tako godi, kako se bo še le godilo na suhim?“ — Jezus hoče s temi besedami reči: Ako Bog nad mano tako tepe grehe, ki jih sam nisim kriv, ki sim le pokorjenje vaših grehov prevzel; kako strašno bo še le tisti tepen, kateri je takih grehov sam kriv, pa se vender mojiga zaslužnja noče vredniga storiti s spokornim življenjem!

In res, ako premisliš, da se je nebeški Oče tako strašno maševal nad nedolžnim Jezusom zavoljo teh grehov, katerih pa sam ni delal, ampak jih je le zavoljo nas prevzel; ali te ne bo strah in groza, take grehe dopernašati, in kakor Jezus sam zažuga, še veliko hujši maševanje nase klicati, ker si ti tisti suhi les, od kteriga Jezus govori? Ali ne bo strašno, če se bodo lete Jezusove besede nad tabo spol-

nile: Ako se nad zelenim lesam tako godi, kaj se bo godilo nad suhim?

6) S premissljevanjem štirih poslednjih reči. Že v bukvah modriga Siraha beremo: „Per vsih svojih opravi-
lih se spominjaj poslednjih reči, in ne boš grešil na vekomaj.“ In res je, ko bi človek vselej premislil, kaj ga čaka, kaj na to pride, kaj bo konec tega vsiga, gotovo bi tako lahkomisljeno svojiga Boga ne žalil, in svoje duše ne zapravljaj. — „Glej,“ pravi sv. Gregor, „kratko, grozno kratko je veselje, ali terpljenje za to — je večno.“ — Ali ni to strašna nespamet, zavolj kratkiga vživanja poželenja Boga zapustiti, božjo prijaznost zapraviti, in to opustiti, kar Bog zapoveduje, desiravno nam večno plačilo zato obeta; pa raji to storiti, v kar nas hudoba vleče in na kar je večna štrafinga postavljena? Ali ni to strašna slepota, zavolj kratkiga poželenja raji nagnjusen in oskrunjen pred božji tron stopiti, kakor pa se nekoliko premagovati, in se tamkej v nebeški neomadeževani lepoti pred sodbo božjo pokazati? — Zato premissljud večkrat, in spomni se posebno, kadar te kaka skušnjava moti in mika: Kaj bom imela od tega? — Kaj bo iz tega prišlo, — in kaj bo konec taciga življenja? — Kratko

je veselje in vživanje, in morebiti večno moje terpljenje zato; ali ko bi mi Bog dal gnado spokorjenja, bi bilo vender dolgo in grenko moje pokorjenje. Čimu to? — Tako premissljevanje te bo od marsikake slepotije in norosti odvernilo. —

7) Posebno pa si perzadevaj, s premissljevanjem božje ljubezni in njegovih dobrot, gnado prave ljubezni do Boga si pridobiti; t. j. take ljubezni, de boš Boga ljubila v resnici, de ti bo za Boga in njegovo ljubezin kaj mar, de se boš v resnici bala Boga žaliti, se njemu s kakim greham zameriti, in njegovo prijaznost zgubiti. Taka ljubezin bo nar močnejši podpora zoper nečistost. —

Tode glej, de ne boš Boga le tako ljubila, kakor nektere, ktere ga ljubijo, dokler nobeniga ni, de bi se jim perlizoval, dokler se jim kako posvetno veselje, kak posveten dobiček, ali upanje zakona ne kaže. Kadar se pa kaj taciga nadjajo, pa Boga, njegove volje in zapoved pozabijo, in božje prijaznosti in greha ne porajtajo. Take ne ljubijo Boga, ampak le same sebe, ker se ne bojé Boga žaliti, kadar se jim kak dobiček kaže ali obeta. Mara Bog za tako ljubezin!

Bog hoče tako ljubezin, kakoršne nas Jezus sam uči; namreč: de moramo Boga ljubiti čez vse, t. j. de moramo Boga rajši imeti, kakor vse druge reči, rajši se vsim zameriti, kakor pa Bogu, rajši vse pustiti in zgubiti, kakor Boga in njegovo prijaznost. Taka ljubezin je prava ljubezin do Boga. — Ktera tedaj tako ljubezin do Boga ima, taka Boga prav ljubi, taki ne bo mar za obljuje svetá, ali dobička in veselja, ktere ji svet ponuja ali obeta, de bi zavoljo njih dobrotljiviga Boga žalila, taki bo mar le za Boga in njegovo sveto voljo, ta ji bo nar več. In tako ljubezin si perdobiti, mora vsaka si perzadevati, če hoče močno podporo zoper nečistost imeti. —

Iz take ljubezni pride tisti strah božji, kteri človeka odvráčuje od greha, de se človek greha nar bolj boji zavoljo zamere per Bogu, zavoljo razžaljenja božjiga, zavolje zgube prijaznosti božje. In to je tisti sveti strah, od kteriga sv. Duh v sv. pismu govori, ki pravi: „Za četik modrosti je strah božji.“ Kadar dekle zadobi ta sveti strah, de se nar bolj boji zamere per Bogu, tako dekle začinja po besedah sv. Duha v resnici modro biti. Taka deklica ima do Boga ljubezin dobriga otroka, kteri ljubi svojiga očeta, in ker ga ljubi, se mu boji zameriti se; in ker se boji za-

meriti se, se ne varuje samo greha, ampak tudi nevarnosti. Zato skerbno čuje sama nad sabo, skerbno se ogibuje vsake priložnosti in nevarnosti k grehu; rada posluša, kadar jo kdo uči ali svari, in jo zmot in nevarnost opominja, ker to želi, de bi se ložej in bolj greha varovala, in tako Bogu dopadla. Če pride v nevarnost, hitro beži, in če bežati ne more, se serčno vojskuje, rajši vse zgubi in zapusti, kakor de bi se oskruniti pustila, in s tem Boga žalila. In to je prava modrost, in prava ljubezin. Strah božji je tedaj znamenje prave ljubezni do Boga in prave modrosti. Kolikor bolj se boš bala Boga žaliti, toliko bolj boš pokazala, de ljubiš Boga prav in v resnici. — Če pa ne boš imela strahu božjiga t. j. se ne boš bala Boga žaliti in njemu zameriti se, in te bo vsaka posvetna reč od Boga odvernila, ali še nikoli nisi začela Boga prav ljubiti in modra biti, ali pa si se spet zgubila; oboje je žalostno za te. — Zato te opominja sv. Duh v sv. pismu: „Če se ne boš v strahu božjim ohranil, bo kmalo tvoja hiša poderta,“ t. j. kmalo se bo pokazalo, de je vse tvoje perzadevanje zastonj.

Ali ni zadosti, de le išeš per Bogu potrebne gnade, temuč ti moraš tudi skerbeti, de se ne storiš te

gnade nevredne. Zastonj bodo tvoje molitve in pobožne premišljevanja, ako se pa sicer te gnade nevredno kažeš pred Bogam.

B. Kako se pa dekcle nevredno stori gnade stanovitosti v ti čednosti?

Desiravno je bilo to že zgorej na več krajih naznanjeno, naj bo vender tukaj ob kratkim sestavljeno in ponovljeno, de se vsaka ložej tega spomni, in pred očmi ima.

Dekcle se nevredno stori per Bogu gnade stanovitosti:

1. Ako to čednost, to je čistost premalo v časti ima, in je dosti ne čisla; če ji ni mar, ali jo ima ali je nima, pa tudi nič ne skerbi, de bi jo ohranila, in se ne posluži pripomočkov, kateri so zgorej naznanjeni. Tako dekcle ne spozna, ali noče spoznati lepote in vrednosti čistosti, zato je tudi ni vredna.

Če tedaj ktera že v otročjih letih premišluje in se že naprej veseli, kako bo po zgledu drugih posvetnih deklet vživala nerodne veselja in kratkočase, kadar bo bolj odrastla; ali če ktera zmirej le na to misli, kako bi drugim dopadla, in se tudi v ta namen zmiraj v zerkalo ali špegel pogleduje in lišpa; ali pa

če se ktera le rada od družiga spola pogovarja in nar rajši tudi take poslušā, ktere se kaj taciga zgovarjajo; taka se nevredno stori gnade stanovitosti, ker taki ni mar za čistost, njena lepota je tudi ne veseli; ona iše le druge lepote, vse druge posvetne reči jo veselē. — Bog pa svojih lepot in čednost nobenimu ne vsiluje, zato taki ne da gnade stanovitosti. Take skušnjavec zgođej pod svoje bandero vabi. O reve! ki se dajo pervabiti in se s takimi mislimi in željami že naprej pod njegovo bandero družijo; brez velike škode mu več ne uidejo.

2) Kadar dekle svojo čistosti brez potrebe v nevarnost stavi, in v nevarnosti noče bežati, de bi se rešila.

Ktera se tedaj rada z drugim spolam pogovarja, ali še celo ž njim zahaja, se rada kaže, ali jim nastavlja; ktera rada v njih družine ali v take hiše, kraje, kratkočase hodi, in le zmiraj misli, kako bi se bolj razveseljevala, in posvetno veselje vživala; taka svojo čistost na prodaj nosi, in naj nikar ne misli, de bi od Boga kaj gnade prejela za stanovitnost; čudežev Bog žnjo in zavoljo nje delal ne bo, de bi jo obvaroval.

3) Kadar je dekle prederzno, in preveč v svojo moč zaupa, ker misli, de je že dosti vterjena v dobrim, de se ji ni bati padca.

Ako se tedaj ktera na to zanaša, de je že preveč v letih; ali de se ji več ne ljubi kaj taciga; ali de je terdno sklenila, zmiraj se varovati; ali de misli, de ni mogoče, de bi se ji per ti perložnosti, per teh ljudeh, per tem človeku, zamoglo kaj nerodniga primeriti, in morebiti še ne verjame, ko ji drugi od nevarnosti pripovedujejo; — in se zavoljo eniga, ali družiga teh vzrokov ne varuje in priložnosti ogibovati ali zapustiti noče; taka se gnade stanovitnosti nevredno stori, kakor je zgorej obilniši razloženo bilo, in Bog jo s svojo gnado zapusti.

4) Tudi to dostikrat dekile nevredno stori božje gnade, kadar se v drugih rečeh premalo greha varuje; zakaj čistost je tako rahla čednost, de se, kakor terdijo sv. Bazili in drugi cerkveni učeni, ne more sama na vertu našiga serca ohraniti, ako je druge čednosti ne podpirajo. In skušnja ravno to kaže. — Ktera rada kolne, kvanta, rada opravlja, s svojimi starši lepo ne ravna, se s svojimi tovaršicami težko zastopi, drugim potuho daje, njih izročila prenaša, nič noče poterpeti, rada ne dela, ali je drugim greham vdana, per taki tudi čistost rada pojema, medli in na zadnje pogine.

5) Posebno se pa vsaka s tem nevredno stori gnade stanovitnosti, če ni použna,

če je ošabna, ali prevzetna, naj bo že po vnanjim, ali samo v sercu. —

Kako se pa to spozna per dekletu? — V tem: če rada ne uboga, in se rada odgovarja ali jezla; če je svojeglavna, in se ne da podučiti; če za besede prednikov nič ne mara, in se ji ne sme nič reči. — Ali če se rada čez druge povzdiguje, in je zavoljo praznih reči, ali pa tudi zavoljo tega prevzetna, ker še ni v pregreho nečistosti zabredla, pa take zaničuje, ali od strane pogleduje, ktere so že v take pregrehe padle. — Ali če se s svojimi oblačili košati in meni, Bog vé, koliko je boljši in lepši zavolj tega, ker je bolj nališpana. — Vsim takim Bog ne da gnade stanovitnosti, ampak on se jim še zoperstavi. Tako sv. Peter zaterdi, ki pravi: „Bog se prevzetnim zoperstavi,“ t. j. on jim ne le ne da gnade stanovitnosti, ampak on jim še gnado vzame. Kako bo taka stanovitna ostala?

Bog take še posebno ponižuje, kakor Jezus sam uči, rekoč: „Kdor se povikšuje, bo ponižan.“ In kako jih ponižuje? — Bog jih s tem ponižuje in tepe, de jih, kakor sv. Pavel pravi, prepusti željam njih serca, de oskrunijo, in oskruniti puste svoje telesa z nečistostjo. — Zatorej zamerčaj si dobro, de to je tepenje in maševanje jeze božje, ako Bog

ktero tako pusti oslepéti, de se poželjivosti in nečistosti udá, in s tem greham gerdí ali pusti ogerditi svoje z Jezusovo kervijo posvečeno telo.

Tako se prevzetnicam in ošabnicam sploh godi, de se skorej lahko reče, de ni mogoče, de bi prevzetnica in ošabnica čistost ohranila. Zapiši si to vsaka globoko v svoje serce! —

Ti pa skerbi, de se pred Bogam nevredne ne storiš gnade stanovitosti s tem in enakim, kar je dozdej naznanjeno bilo, de ti Bog gnade ne odtegne, in de ne padeš.

De boš pa pred Bogam vredna gnade stanovitosti, bodi:

1) Modra: t. j. ne hrepeni po tem, kar nima nobene vrednosti v sebi, kar je prazen nič, to so nečimernosti in norosti tega svetá, ktere so dans, jutri pa že poginejo, in ti od njih nič ne ostane, kakor škoda na duši in na telesu; to je neumnost. — Hrepeni po tem, kar je Bogu ljubo, kar ima kaj gotove vrednosti v sebi, kar ti ostane, kar te bo večno zaljšalo; posebno pa po čistosti, ponižnosti, ljubezni božji i. t. d.; to je modrost. — Zato se pa tudi ne obnašaj ferfravo, prešerno, vešasto, kakor de bi ti za čistost nič mar ne bilo, ne iši nobenih nečimernost, ne poslušaj nobenih norost in perliznjene hvale

druziga spola, in ne posnemaj nobenih neumnost, ktere si druge ali v svojih oblačilih ali v drugih rečeh domišljujejo; temuč obnašaj se modro in postavno in imej pred očmi, de nisi vstvarjena od Boga za norost tega svetá, in za pregrešno veselje drugih ljudi; ampak za božjo čast in za svoje zveličanje, de bi tukaj Bogu služila, na duši in na telesu svojo vrednost ohranila, in tamkej se per njem veselila v večni lepoti.

2) **Bodi skerbna**, t. j. imej čistost v časti in v posebni skerbi, zvesto se tedaj posluži vsih pripomočkov, kteri so ti zgorej naznanjeni, de bo Bog vidil, de ti je zanjo kaj mar; — tako ti bo tudi on rad s svojo gnado zanjo pripomogel.

Zato, če voliš kako službo, v kteri, ali kako delo, s kterim se misliš preživiti, bolj na to glej, kje boš ložej brez nevarnosti Bogu služila, kakor pa na to, kje boš več zaslužila. Vselej boš na večim dobičku tam, kjer boš dušo ložej greha obvarovala, in si zanjo več zasluženja nabrala. Če boš pa časniga dobička bolj iskala, si boš po božjim perpušenji tudi le minljivi dobiček pridobila, čistost pa boš težko ohranila.

3) **Bodi varna**, t. j. varuj se ne le velikih nevarnost in priložnost, ampak tudi

majhnih, kjer moreš; in vedno v spominu imej, kar neki cerkveni oče pravi, de je hudobnemu duhu le en las zadosti, de mu ga prepustiš, in iz njega bo počasi verv spletel, in te bo za sabo vlekel. — S temi besedami te hoče opomniti: če hudobnemu duhu le nar manjši priložnost daš, de te motiti more, in se ne ogiblješ skerbno vsake prostovoljne nevarnosti in priložnosti, te bo že zmotil in počasi v veči pregreho zapeljal. To je gola resnica; skušnja vsih časov to uči. Ali le škoda, de si mladost tega ne da dopovedati! —

4) Toliko bolj se pa še varuj vsake prederznosti, ta je že veliko deklet v pregrehe zakopala. — In ko bi ti kakka reč še tako ljuba bila, kakor tvoje okó, ali tvoja roka, ako ti je nevarna, zapustiti jo moraš, če se hočesh pred Bogam vredno storiti gnade stanovitosti. Tako te Jezus sam uči, ker pravi: „Ako te tvoja roka, ali tvoja noga pohujša; odsekaj jo, in verzi jo od sebe; bolje ti je hromimu ali kruljevimu iti v življenje, kakor dve roki ali dve nogi imeti, pa verženimu biti v večni ogenj. — In ako te tvoje okó pohujša, izderi ga in verzi ga od sebe; bolje ti je z enim očesam iti v življenje, kakor dve

očesi imeti, pa verženimu biti v peklenski ogenj.“

5) Varuj se greha tudi v drugih rečeh, in pokaži s tem, de Boga v resnici ljubiš, de mu v vsih rečeh dopasti želiš, de se ga bojiš razžaliti. In Bog bo tudi tebe ljubil, in ti to nar lepši lepoto in čast, namreč čistost, ohranil.

6) Posebno pa skerbi, de **ponižnost** ohraniš, ali če je nimaš, de si jo perdobiš.

Bodi ponižna v mislih, v besedah, v noši, v obnašanji.

Nekoliko od ponižnosti,

kolikor je je namreč vsaki treba, de se gnade stanovitnosti nevredne ne stori.

Ponižnost je nar večji podpora čistosti; ker ponižnost nar bolj stori človeka vredniga božje gnade, kakor sv. Peter pravi: „Ponižnim da Bog svojo gnado;“ ponižnim dekletam tedaj da Bog svojo gnado, de zamorejo stanovitne biti in čistost ohraniti. — Pa ponižnost ni samo podpora čistosti, temuč ponižnost daje vsim čednostim, posebno pa čistosti, pravo lepoto. Brez ponižnosti tudi čistost per človeku

toliko ne velja, in se, kakor je zgorej skazano bilo, kmalo zgubi.

Sv. Bernard pravi: „Boljši je ponižni grešnik, kakor prevzetni pravični.“ — „Boljši vdova, ktera svoje grehe objokuje, kakor devica, ki se z avoljo svojiga devištva napihuje.“

Nar veči vrednost tista deklica ima, ktera sama ne vé, koliko de velja; to je, ktera tako ponižno in priprosto Bogu služi, de nikoli ne premišluje tega, kar je že kaj dobriga za Boga storila, ampak le svoje slabosti pred očmi ima, in zmirej misli, kako bi tudi te zapustila, se poboljšala in tako Bogu bolj dopadla.

Zato je že stari Tobija svojiga sina tako učil: „Moj sin, varuj se, de napuh ne bo nikoli tvojih misel in besedi gospodar, zakaj on je prvi začetik vsih nesreč.“

Te besede naj bi se imelo vsako dekle z gorečimi čerkami v svoje serce zapisati, namreč: Varuj se, de ne bo napuh nikoli gospodar ne tvojih misel, ne tvojih besedi, ne tvojiga obnašanja, ne tvojih oblačil; zakaj, če njemu dovoliš, v tebi, ali nad tabo gospodariti, bo on prvi začetik tvoje nesreče. To tudi skušnja vsih

časov kaže. Kadar se enkrat per dekletu začne napuh vzdigovati, naj bo po vnanjim ali po notranjim, in se mu ona udá, vsaki pametni naprej prerokuje: kmalo bo konec njene čistosti in nedolžnosti. In večidel se pozneje pokaže, de je vsako tako prerokovanje resnično.

Zatorej bodi ponižna v mislih :

V bukvah modrosti se bere ta lepi nauk: „Ne povzdiguje se v mislih, to je, ne čislaj samiga sebe ne zavoljo bogastva, ne zavoljo stanu, ne zavoljo lepote in prijetnosti; čast, ki se iz takih reči dobiva, je majhna, ona je znamenje slabiga nečimerniga serca.“

In sv. Pavel pravi: „Bratje, ne napihujte se eden čez družiga. Kaj imaš, kar bi ne bil prejel; ako si pa prejel, kaj se hvališ, kakor de bi ne bil prejel?“

Ne sodi nobeniga, tudi to je zoper ponižnost. Zavolj tega nas Jezus svari: „Nikar ne sodite, de ne bote sojeni; s kakoršno mero bote merili, s tako vam bo odmerjeno.“ — „Kaj vidiš pezder v očesu svojiga brata, bruna pa v svojim očesu ne čutiš? — Hinavec! izderi poprej bruno iz svojiga očesa, in po tem glej, de izdereš pezder iz

očesa svojiga brata.“ — Tako uči Jezus, večna resnica.

In sv. Pavel pravi: (Prava keršanska) „ljubezin ne misli hudo.“ — „Zatorej ti, o človek, nimaš izgovora, ki druge sodiš, zakaj v tem, ko druge sodiš, samiga sebe obsodiš. Meniš, de boš mogel oditi sodbi božji?“

In sv. Bernard nas uči: „Nobeniga človeka ne smemo soditi zavolj njegovih grehov; ker ne vemo, kaj bo usmiljenje božje v njegovi duši še storilo.“ —

Zatorej nikoli nobene svojih tovaršic ne presojuj, kakšna je, kako se obnaša, ali kaj dela, ampak raji na se glej, in če kaj taciga nad sabo najdeš, kar ti per tovaršici ne dopade, popravi; če ne najdeš nič taciga, Boga zahvali za to gnado, in ga stanovitnosti prosi. Za tovaršico pa moli, če meniš, de je kaj oslepela. —

Bodi ponižna v besedah :

In to ne le samo, de se ne hvališ in ne povzdiguješ, temuč tudi, de drugih ne opravljaš, de od njih slabost rada ne govoriš, jih ne raznašaš in naprej ne trosiš.

Že sv. Jakop pravi: „Ako kdo meni, de je pobožen, pa ne berzda svojiga

jezika, temuč zapeljuje svoje serce, je prazna njegova pobožnost.“

Sv. Bernard pravi: „Velik greh je, čez družiga kaj govoriti, kar bi se vpričo njega govoriti sramovali.“

Zato beremo v bukvah modrosti: „Več jih je zavoľjo jezika pogubljenih, kakor pa z mečem pomorjenih.“

Posebno pa se varuj presojevati in ošabno raznašati take, ktere so se zoper čistost pregrešile ali celo padle; in ne bodi taka, kakor nekte, ktere to z veseljem pripovedujejo, de bi same se povzdigovale, uno pa razglasile in poniževale. Tako ošabno presojevanje in raznašanje Bog že tukaj tepe.

Pobožni Skupuli pravi: „V kaznovanje Bog perpusti, de take, ktere druge rade presojujejo, ali opravljajo, v ravno tiste pregrehe zabredejo, zavoľjo kterih so druge presojevale ali opravljale.“

Zatorej ktera stoji, naj nobene zavoľjo tega ne zaničuje, ali od strane ne gleda, ker je padla; tudi naj je nikar ne presojuje ali raznaša; temuč naj se sama boji in gleda, de sama ne pade.

Bodi ponižna v noši :

V noši se na tanko derži tega, kar ti je zgorej od oblačila razloženo bilo.

Bodi ponižna v obnašanji :

V obnašanji bodi ponižna posebno s tem, de boš krotka in pokorna. —

Kar krotkost zadene, opominja sv. Frančišek Salezi: „Perzadevajte si, de bote ljubeznjive, krotke, ponižne, posebno s tistimi, ki so vaše tovaršice po božji previdnosti; in ne bodite kakor nektere, ktere so drugej angelji, doma pa hudobni duhovi.“ Zato s slabostmi svoje bližnje poterpljenje imej v vsih perpušenih rečeh, in Bog bo tudi s tabo poterpljenje imel; rada odjenjaj, kjer je potreba, rada poterpi, rada bližnji kaj prvoši ali pomagaj, kjer in kadar moreš, in Bog bo tudi tebi pomagal, de boš ložej stanovitna.

Posebno pa bodi rada pokorna svojim prednikom v vsih rečeh, ktere niso zoper božjo voljo; nar bolj pa, kadar te svaré zavoljo kake družine, ali hiše, ali tovaršice, zavoljo družiga spola ali zavolj drugih nevarnost in priložnost; in tudi takrat bodi pokorna, kadar se ti ena ali druga reč ne zdi tako nevarna, kakor si jo predniki za te nevarno mislijo. Pa tudi rada

ubogaj, če te kdo drugi kaj uči ali svari; ne jemlji precej za zló, če ti kdo kaj reče, to bi bilo znamenje prevzetniga serca.

Pokoršina ima vselej žegen božji, nepokoršini pa vselej kazen za peto hodi. Pobožni Kasijan pravi, de sveti očetje iz skušnje podučeni terdijo, de nobeden ne more svojih mesenih nagnjenj krotiti, ako se ni poprej naučil, svoje volje s ponižno pokoršino krotiti. Zatorej tudi nepokorne in svojeglavne dekleta čiste dolgo ne ostanejo.

Zamerkaj si to, — in uči se tudi ti nar poprej s ponižno pokoršino krotiti svojo voljo, če hočeš, de boš zamogla krotiti tudi svoje mesene nagnjenja in skušnjave! Če se pokoršini voljno ne udaš, tudi ti ne boš nikoli svojih mesenih nagnjenj ustražovala, ampak one bodo tebe ustražovale, in te v svojo sužnost vzele. Zato ni nikoli dobriga konca takimu dekletu upati, ktero ni pokorno, ker táko hude nagnjenja in strasti v oblasti imajo in jo popolnoma popačijo in pokončajo. Vselej je zeló tepena s svojo nepokoršino.

IV. Od odkritoserčnosti in pokoršine do spovednika.

Zraven teh dozdam razloženih pripomočkov je pa tudi treba tukaj odkritoserčnosti in pokoršine do svojiga spovednika opomniti. Te dve ste k ohranjenju čistosti zavoljo tega posebno potrebne: ker prvič nobeno dekle ne pozna sama za sebe vsih zvičaj in zaderg, ktere svet ali hudobni duh, ali lastno poželenje človeku nastavlja, drugič pa tudi hudobni duh dekleta tako lahko preslepi, da ne čuti in ne porajta nevarnosti, v kateri se znajde, in se toliko ložej zgubi. — Kdo zamore v teh okolišinah in nevarnostih dekletu pomagati, kdo jo opomniti nevarnosti in slepotije, ktere sama še ne čuti in ne spozna, da je svet ali hudobni duh ne zviže in ne preslepi? Noben drugi, kakor spovednik, pa le, če mu vse odkrije, se odkritoserčno spové, kako se ji godi, in ga uboga. — Odkritoserčnost in pokoršina ste zmed nar boljših, nar imenitnijših pomočkov za ohranjenje čistosti, tako da se lahko reče: Ktera je odkritiga serca in natanko uboga, ni skorej mogoče, da bi se zgubila; ktera pa ni odkritiga serca in natanko ne uboga, ni lahko, da bi se ohranila. —

Kar tedaj odkritoserčnost perspovedi tiče, ne perkrivaj svojimu spoved-

niku nobenih skušnjav, nobenih zmotnjav zoper čistost, in ko bi se ti tudi še tako malo porajtljive zdele; ne perkrivaj nobeniga zapeljevanja svetá, ko bi ti tudi svet rekel, de tega ni treba per spovedi praviti; de ne boš préd zmotena in zapeljana, preden se zaveš, de si v nevarnosti. Zato opominja sv. Bonaventura: „Če se ti zmotnjave zoper čistost, v ktere prideš, še tako malo porajtljive zde, vender se varuj per spovedi jih zamolčati s tem zgovoram, de to ni nič greh, ali de so majhni pregreški, de takih per spovedi ni potrebno praviti.“ Tako zamolčanje ima slabe nasledke. Neki pobožni mož pravi: de pogubljenje veliko duš ima v tem svoj začetik. Bog te tedaj varuj, hudobi v tem kaj prostora v sercu dati. Hudobni duh ne potrebuje nič več k tvoji pogubi. S to zmotnjavo te lahko pogubi. Hudobni duh se nič bolj ne boji, kakor odkrit biti. Če tedaj njegovih zmotnjav spovedniku ne odkriješ, te na skrivnim zmirej zalezuje, kakor tat ali tolovaj, kateri toliko časa svoje hudobije s toliko veči serčnostjo dopernaša, dokler ni spoznan in odkrit. Če je pa spoznan in odkrit, se pa zboji in zbeži. — Kako potrebna je tedaj odkritoserčnost, de te

- zmotnjave hudobniga duha ali sveta ne preslepé, preden jih spoznaš!

Toliko bolj pa se še boj in varuj kaki smertni greh iz sramožljivosti per spovedi zakriti ali zamolčati, in tako nevredno zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa prejeti; ker taka spoved ne le nič ne velja, in ti per taki spovedi tvoji grehi niso odpušeni; temuč še dva nova smertna greha storiš, ker dva sv. zakramenta nevredno prejmeš. Oh koliko škodo svoji, že tako revni, smertno ranjeni duši napraviš, in koliko in kako strašno krivico in nečast s takim nevrednim obhajilam usmiljenimu Jezusu skažeš, ker s tem božji rop storiš! — Bog te varuj take nesreče; če si pa kaj taciga že storila, serčno obžaluj, in odkrij saj zdaj vse z zaupanjem in brez strahu svojimu spovedniku, de vse popraviš, in zgubljeno prijaznost božjo zopet dosežeš: ker toliko časa nisi v stanu nobene vredne spovedi storiti, dokler se ne spoveš vsih smertnih grehov zamolčanih in že spovedanih, kar si jih storila od tistiga časa, kar si začela greh zamolčevati, ker so od tega časa vse spovedi nevredne.

Ali odkritoserčnost sama te nevarnosti, in pogube ne bo rešila, če ne boš spovedniku potem tudi verjela, in mu na tanko ne boš pokorna. — Spoznati nevar-

nost ni zadosti k tvojimu rešenju, ti ji moraš tudi uiti ali jo premagati. Tega pa mladi človek sam vselej ne zna. Reva je vsaka, ktera se v taki nevarnosti na svoje spoznanje zanaša; zakaj nevarna in grozno spolzka je pot skozi nevarnosti tega življenja, in nobeden je srečen brez modriga vodnika ne konča. Kakor je v neznanim temnim gojzdu potrebno, vodnika na tanko poslušati in ubogati, de ne zaideš; tako je potrebno v neznanu, nevarni, s tolikimi sovražniki obdani poti proti večnosti skerbniiga dušniga vodnika na tanko poslušati in ubogati, če nočeš zabresti v pregrehe. In to zavoljo tega, ker vsaciga človeka, posebno pa mladiga lahko lastna ljubezin ali skušnjave preslepé, de v nevednosti kaj dovoli ali stori, kar se poznej popraviti težko ali nikoli več ne da; in ker le spovednik vé vselej perpravne in ravno za te in za tvoje okolišine potrebnih perpomočkov naznaniti, in te tako skritimu zalezovanju tvojih sovražnikov odtegniti. Kakor se tedaj marsikterikat človeku v gojzdu godi, kteri nima vodnika, de, kolikor bolj si misli iz njega pomagati, toliko bolj zaide in se v njegove gošave zgubi; tako se marsikterimu mladimu dekletu godi, ktera noče na tanko spovednika ubogati, de kolikor bolj si misli sama pomagati in svetovati, toliko bolj zabrede in se zgubi. Kako

potrebno je tedaj natankna, ali zamerkaj si dobro natankna pokoršina do svojiga spovednika. S pokoršino svetu in hudobnemu duhu vrata svojiga serca zapreš, in se v varstvo in vodstvu samiga angela varha podaš, kateri te bo srečno perpeljal v obljubljeno deželo. Z nepokoršino pa svetu in hudobnemu duhu in vsim njih zmotnjavam vrata svojiga serca odpreš, se iz varstva angela varha stergaš, in zametuješ njegovo vodilo. Kako ti je mogoče, de bi tolikim sovražnikom ubežala in stanovitna ostala!

Iskre

za ljubezin do čistosti

ali

resnice, ktere naj vsaka večkrat prebira in premišljuje: de se živo prepriča, kako velika in ostudna je pregreha nečistosti, in kolikošno dolžnost vsaka ima, čistost skerbno varovati, se zanjo vojskovati, ali pa si jo saj nazaj pridobiti.

Premišluj tedaj večkrat, in si živo v serce vtisni:

1) To je volja božja, de za čistost skerbiš.

Volja božja, to je, volja našiga nar boljšiga nebeškiga Očeta, mora vsakimu kristjanu, kteri hoče enkrat per njem se veseliti, tedaj tudi vsakimu pametnimu dekletu nar več biti. Njo spolnovati mora vsaka nar bolj skerbeti, če hoče njegovo prijaznost in ljubezin imeti. In de je to posebno njegova volja, de se vsaka nečistosti varuje, in čisto živi, nam Bog v več krajih sv. pisma pové; posebno pa per sv. Pavlu, kteri nas v svojim listu do Tesalo-

ničanov tako uči: „Bratje, prošimo in opominjamo vas v Gospodu Jezusu, de kakor ste od nas prejeli, kako de vam gre živeti in Bogu dopasti, tako tudi živite, de ste čedalje bogateji. To namreč je volja božja, vaše posvečenje, de se zderžite nečistosti, de vsak vé svoje telo ohraniti v svetosti in časti, ne po gnanji poželenja, kakor neverniki, kateri Boga ne poznajo; ker Gospod je maševavec vsiga tega; zakaj Bog nas ni poklical k nečistosti, ampak k svetosti. Kdor tedaj to zaničuje, ne zaničuje človeka, ampak Boga, kateri je tudi svojiga sv. Duha v nas dal.“ —

Globoko si zapiši te besede sv. Pavla v svoje serce; od Boga samiga je bil podučen, kakor sam terdi, kar nas uči. — Premisli jih večkrat, veliko imajo v sebi. Učé te namreč: prvič, de je božja volja, tvoje posvečenje, de se zderžiš nečistosti, in de mora vsaka ohraniti svoje telo v svetosti in časti, t. j. v čistosti; — drugič: de ne smeš živeti po gnanji svojiga poželenja, ker te Bog ni poklical k nečistosti, ampak k svetosti; — tretjič: de, ktera božje volje v tem ne spoštuje, in živi po gnanji svojiga poželenja, ni samo nevernikam

enaka, kateri Boga ne poznajo; temuč taka zaničuje s tem samiga živiga Boga, kateri je svojiga sv. Duha v nas dal. — Dobro si zamerčaj kaj sv. Pavel pravi, de taka zaničuje samiga živiga Boga; — nečistnica je tedaj zaničevavka božja. — To hoče veliko reči. — Zato tudi pristavi sv. Pavel, de Bog bo maševavec vsiga tega, t. j. Bog se bo maševal nad takimi, kateri se ne bodo nečistosti zderžali, in v tem božjo voljo zaničevali.

Naj bo to vsaki priporočeno z besedami sv. Pavla, ki jih Efežanam piše, rekoč: „Ne bodite neumni, ampak umejte, kaj je volja božja.“ Ne bodi tedaj tudi ti neumna, in umej, kaj je volja božja. Za božjo voljo, t. j. za to, kar Bog hoče, naj ti bo vselej nar več mar, če hočeš enkrat v nebesa priti. „Kdor mojo voljo spolnuje,“ pravi Jezus, „ta je, kateri mene ljubi.“ — Ktera božjo voljo spolnuje, ta Bogu služi; ktera pa božje volje ne spolnuje, in ji zanjo veliko mar ni, ta ne služi Bogu, ta služi sama sebi in pa hudobnemu duhu. — Taka se vsaki dan laže, ki pravi v „Očenašu“: „Zgodi se tvoja volja.“ —

2) Pomisli: Bog ni samo tvoje duše, ampak tudi tvoje telo za svojo čast vstvaril.

Sv. Duh sam po aposteljnu Pavlu govori, ki pravi: „Telo ni za nečistost, ampak za Gospoda, in Gospod za telo.“ — S čistim življenjem se Bogu čast skazuje, kakor sv. Pavel zaterdi: „Kteri čisto živé, so živ tempelj božji, in sv. Duh v njih prebiva.“ — Z nečistostjo se pa Bogu nečast in krivica dela, in hudobnimu duhu služi, kakor nas sv. Avguštin uči, ki pravi: „O kakošna hudobija je to, in kolikiga joka vredna pregreha, če človek svojo dušo, ktero je Kristus s svojo kervjo odkupil, zavoľjo kratkiga dopadajenja nečistiga veselja hudobi proda!“ — In sv. Bernard pravi: „Več duš vjame hudobni duh po nečistosti, kakor po vsih drugih pregrehah.“

Ktera tedaj nečisto živi, v mreže hudobniga duha leti, njemu služi in čast dela, njemu se proda. Strašno oslepljena in nora mora taka biti! —

Ali boš mar tudi ti rajši nečistosti se vdala, hudobnimu duhu se prodala, njemu služila in njemu čast delala, kakor pa živ tempelj božji in prebivališče sv. Duha ostala? — Bog in sveta Devica Marija naj te obvarujeta take slepote!

3) Pomisli: koliko so vse tri božje peršone, ne le za posvečenje naše duše, ampak posebno tudi za posvečenje našiga telesa skerbele in storile.

Bog Oče je naše telo vstvaril in ga namenil, de bi se ne le naša duša, ampak tudi naše telo enkrat po vstajenji, ako se bomo vredne storili, po nebeško spremenilo, in se v nebeški časti per njem večno veselilo. — Kolika čast! Ali se je pa ti vredno storiš z nečistim življenjem? — Nikakor ne. — Kakor tudi sv. Pavel terdi, ki pravi: „Nečistniki ne pojdejo v nebesa.“ —

Jezus Kristus ni le samo naše duše, ampak tudi naše telo z drago ceno svoje presvete kervi odkupil, in tako se z nami skleniti hotel, de so, kakor sv. Pavel pravi, naše telesa udje Jezusa Kristusa. Ali smemo tedaj, praša na to sv. Pavel, svoje telesa, kakor ude Jezusa Kristusa vzeti, in jih z nečistim življenjem ude nečistosti storiti? Bog varuj tega. — Jezus Kristus bo po besedah sv. Pavla maševavec taciga zadržanja.

Sv. Duh ni le samo naše duše, ampak tudi naše telo posvetil. On je naše telo za živ tempelj božji perpravil, de v njem prebiva; lakor nam sv. Pavel pove, ki pravi: „Ali ne

veste, de so vaši udje tempelj sv. Duha, kateri je v vas, kateriga imate od Boga?“

Pomisli in premisli vse to, koliko vse tri božje peršone za posvečenje našiga telesa skerbé! —

Ktera se tedaj nečistosti vdaja, ta, kakor se iz dozdam rečeniga razvidi, vsim trem božjim peršonom naravnost nasproti ravna, — in se zoper vse tri božje peršone in njih namene naravnost punta. — Ona zametuje čast, katero je Bog Oče našim telesam v nebesih namenil. — Ona predrago kri Jezusa Kristusa, s katero smo odkupljeni, z nogami tepta, in ude Jezusa Kristusa ude nečistosti dela. — Ona podira tempelj božji, kateriga je sv. Duh v našim telesu postavil. Z eno besedo, ona vse zaverže, kar so vse tri božje peršone za posvečenje njeniga telesa preskerbele; in kaže, de noče nič božjiga, nič svetiga na svojim telesu imeti; de hoče živeti po gnanji svojiga poželenja, kakor neverniki, kateri Boga ne poznajo, a pa še celó, de hoče s svojim telesam hudobnimu in nagnjusnimu poželenju drujiga streč. Z vsem tem očitno na znanje da, de zametuje Boga samiga in njegovo voljo, de zaničuje in zametuje božje svete namene in samo sebe; in kaže, de hoče raji hudobnimu duhu služiti.

in njemu čast delati s svojim telesam, kakor božja in posvečena ostati. — O strašna pregreha!

Ali ni to strašna krivica vsim trem božjim peršonom storjena? Ali ni tedaj nečistnica očitna puntarica zoper vse tri božje peršone in njih namene? Ali se smeš prederzniti, kterikrat kaj taciga storiti, in taka puntarca zoper vse tri božje peršone postati? — Bog ne daj take nesreče in te varuj take strašne pregrehe. Boljši je umreti, kakor kaj taciga storiti! — Zato dobro in pametno dekle, katero Boga kolikaj ljubi, in dokler Boga ljubi, nikoli ne sme, kaj nespodobniga ali nečistiga storiti ali dopustiti. Ako se prederzne, kaj taciga storiti ali dopustiti, ni več dobra, Boga več ne ljubi; ona začne Bogu nečast in krivico delati, ona se začne puntati zoper trojniga Boga; in Bog je tudi za svojo več ne spozna, dokler se z resničnim spreobrnjenjem, t. j. s serčno žalostjo nad tako pregreho, z resničnim popoljšanjem in z odkritoserčno spovedjo spet vredne ne store njegove milosti in prijaznosti, in z vredno prejemo zakramenta sv. pokore svoje duše in svojiga telesa s Kristusovo presveto kervjo ne očisti.

Zatorej že sv. apostelj Pavel po pravici pred nečistostjo svari s temi besedami: „Va-

rujte se nečistosti. Vsak (drugi) greh, kteriga človek stori, je zunaj telesa; kdor se pa z nečistostjo pregreši, se pregreši nad svojim lastnim telesam. Ali ne veste, de so vaši udje tempelj sv. Duha, kteri je v vas, kteriga imate od Boga, in de niste svoji. Zakaj kupljeni ste za drago ceno.“

Premisli dobro te besede, ktere ta sveti apostelj iz nebes navdihnjen piše: „Varujte se nečistosti,“ pravi sv. Pavel; — ojestro svari pred to pregreho; in zakaj? — Zato ker ima ta pregreha posebno hudobijo v sebi; namreč to: de se človek ž njo celo nad svojim lastnim telesam pregreši. „Vsaki greh,“ pravi sv. apostelj Pavel, „kteriga človek stori, je zunej telesa;“ — t. j. z vsakim drugim greham, kteriga storiš, se pregrešiš sicer, ali vender se ne pregrešiš nad svojim telesam; kdor pa nečistost dela, se pregreši, ne le samo nad svojo dušo, ampak tudi nad svojim lastnim telesam, on oskruni svoje lastno telo, in ga ostudni sužnosti izda. — In ravno to povikšuje po besedah sv. Pavla pregreho nečistosti. —

To namreč ni majhno, z nečistostjo oskruniti svoje lastno telo.

Kolikošna pregreha je to, nam sam sv. Pavel razlaga, ker pravi: „Ali ne veste, de vaši udje t. j. vaše telesa niso vaše, ampak božje, de so tempelj božji, tempelj sv. Duha, kupljeni z drago ceno presvete kervi nedolžniga jagnjeta Jezusa Kristusa?“ — Kolika čast je to za naše telo, koliko vrednost mu podeli! — Pa naše telo nima samo té časti. „Ali ne veste,“ pravi dalje sv. Pavel, „de so vaše telesa udje Kristusovi?“ tedaj: ne le samo lastnina njegova so naše telesa, ampak so še udje njegovi; t. j. tako ž njim sklenjeni, in tako posvečeni, de so njega in njegove človeške nature deležni, de so kakor deli telesa Kristusoviga. Sv. Pavel hoče s temi besedami reči: Presodite zdaj sami, ali ni res to velika pregreha, če kdo v tako hudobijo, kakor je nečistost, obrača svoje tako posvečeno, z Jezusom tako natančno sklenjeno in tako drago odkupljeno telo? — Res je, velika je pregreha nečistosti, to mora vsak pametni iz teh besed sv. Pavla spoznati; grozno hudobijo ta pregreha v sebi ima, in sicer toliko, de po nauku cerkvenih učenikov ni samo vsako nečisto obnašanje, djanje ali dopušenje smertni greh; ampak, de je tudi vsako radovoljno dopadajenje nad takimi nečistimi rečmi, naj se zgodi v

mislih ali v željah, človeku v smertni greh perštetu. Kako potrebno je tedaj, se tudi vsaciga radovoljniga dopadajenja nad takimi rečmi skerbno varovati; toliko bolj pa še vsaciga nečistiga djanja ali obnašanja.

4) Pomisli dalje: kako strašno Bog ta greh tepe, in s tem pokaže, kako grozno nečistost sovraži in kako nagnjusna je ta pregreha v njegovih očeh. Sv. pismo nam pripoveduje v Mojzesovih bukvah, de so otroci božji vidili hčere posvetne, in ko so jim dopadli, so začeli za njim zahajati, kar jih je tako oslepilo, de so bili zapeljani v nečisto življenje. Boga je to tako močno žalilo, de je rekel Noetu: „Moj duh ne bo za zmirej nad človekam, zakaj mesen je. Pokončati hočem človeka, kteriga sim vstvaril, žal mi je, de sim ga vstvaril.“ —

Pomisli, zakaj ima Bog toliko gnjušenja nad človekam, de ga viditi ne more, de ga hoče pokončati, de mu je žal, de ga je vstvaril? Zavolj nečistosti. — Kar Bog per nobeni pregrehi še ni rekel, de mu je žal, de je človeka vstvaril, je per ti pregrehi rekel. Ali ni to očitno spričevanje, kako nagnjusniga pred Bogam ta greh človeka dela? Ktera tedaj v tem grehu živi, se pred Bogam tako

ostudno stori, de se Bogu studí nad njo, de želi, de bi je ne bil vstvaril, de bi jo pokončal. — Ali bi hotla tako ostudna pred Bogam postati? — Mislim, de nikakor ne. — Ako nočes tako nagnjusna biti pred Bogam, varuj se tega greha. — In če si tako nesrečna, de si vanj zabredla, očisti se precej brez pomude s pravo pokoro, de te zakrament sv. pokore spet opere, in ti ostudnost pred Bogam vzame. Kako bi si upala tako ostudna pred Bogam živeti?

In kako je Bog tepel to pregreho? Kakor nobene druge. Ko so ljudje ob Noetovim času tako meseno živeli, kakor je zgorej rečeno bilo, je Bog vse pokončal, in z vodo potopil, le Noeta in njegovo družino je rešil. — Bog je dal mesti Sodomo in Gomoro zavoljo nečistiga življenja njunih prebivavcov z ognjem iz nebes požgati. — On je enkrat ukazal 24.000 Izraelcov pokončati in umoriti, ker so se z Moabiškimi ženskami ogerdili. — Her in Onan sta bila zavoljo skritih nečistih grehov z naglo smertjo od Boga kaznjena. — Ali niso te kazni dosti očitne znamnja strašniga božjiga sovraštva in maševanja nad to pregreho? Ali more kdo to tajiti? — Ali ni slepa, ktera iz tega ne razvidi, kolikošna pregreha je nečistost v božjih očeh?

Pa Bog ni samo nekdam te pregrehe tepel, on jo tepe tudi še dandanašnji. Tepe jo pa tako, de se lahko za gotovo reče, noben nečistnik in nobena nečistnica brez kaznovanja ne ostane, pred ali poznej se vsakimu in vsaki ta pregreha vtepa. Tepe jo očitno in na skrivnim, tepe jo na duši ali na telesu. Na telesu in po vnanjim jo tepe z boleznijo, s križi in nadlogami. In to je že posebna gnada, če Bog človeka le z drugimi vnanjimi težavami, križi in nadlogami tepe, — de ga s tem k spoznanju perpravi. Ali tudi s tem vsaciga taciga tako pokori, de milo zdihuje in na zadnje spozna, jest sim tega kriv, jest sim to zaslužil s svojimi grehi. — Ali ni to grenko, strašno grenko terpeti v tem spoznanji: jest sim tega sam kriv, tega bi meni treba ne bilo. — Le zaupanje, de to je pokora za moje grehe, de s tem se človek čisti in za nebesa pripravlja, mu tako terpljenje polajšuje. —

Ali še hujši je, če Bog to pregreho tepe na duši s svojim zapušenjem, de takimu grešniku ali nečistnici svojo gnado odtegne, de oslepi in v pregrehi oterpne. Marsikteri takih grešnikov je zavoljo taciga zapušenja božjiga v svoji pregrehi oterpnil, ob vso vero in upanje peršel, in se časno in večno nesrečniga storil. In to je nar hujši tepenje božje, kadar

Bog človeku svojo gnado odtegne, in ga tako željam njegoviga serca prepusti. —

Poglej po svetu, koliko jih je s to šibo tepenih, — de so v ti pregrehi oslepljeni, in od Boga za maševanje željam svojiga serca prepušeni, de v pregrehah naprej živé, in svojih pregreh še ne spoznajo ali spoznati nočejo. — Ali ni taka slepota strašna šiba božja? — Kaj bi bilo, ko bi tudi tebe kaj taciga zadelo? —

Ali ni to grozno nespametno, zavoljo kratkiga veselja si gotovo časno, dostikrat pa morebiti še večno maševanje in pokorjenje božje na glavo nakladati? Oh kako neumna je tedaj vsaka, ktera se temu grehu vdaja, in to kratko minljivo veselje za nekoliko časa vživa, de po tem pravičnimu in gotovimu maševanju božjemu v roke pride, tukaj ali tam v večnosti, de se po tem v grenkim, tudi dolgim, ali pa še celó v večnim terpljenji zdihovaje in jokaje pokori!

Zatorej nas opominja sv. apostelj Pavel v svojim listu do Kološanov: „Mertvite svoje zemeljske ude, nečistost, nesramnost, hudo poželenje, zavolj kterih reči pride jeza božja nad otroke nevere.“ — Ali ni boljši poslušati sv. Pavla, tukaj mertviti svoje ude, in jih ne vdati pre-

grešnim željam, kakor pa z nečistostjo gotovo božje pokorjenje in maševanje na se kopati?

5) Pomisli dalje, kako lepa in imenitna je čistost, in kako gerda in ostudna je nečistost.

Čistost je nebeška čednost, v nebesih per Bogu, per angeljih, per svetnikih in svetnicah je doma; nebeško lepoto v sebi ima; zato tisto deklico, ktera jo ima, z nebeško lepoto navda, in jo povzdigne nad vse stvarjene lepote, in jo stori lepši, imenitniši in veliko več vredno, kakor vse druge posvetne lepote.

Kaj so pač vse druge pozemeljske lepote memo njé? — Kaj je lepota lic? — Kaj je lepota zale postave, ali lepota lišpanja v obláčilih? — Nič druziga, kakor lepota zvenljive evetlice na polji, ktera dans raste in lepo cvetè, proti noči pa že usahne in jutri že več mesta viditi ni, kjer je stala. Vsa njé lepota ni nič proti lepoti čistosti. — Kaj je srebro in zlato, kaj so svitli biseri in dragi kamni? — Nič druziga, kakor prah zemlje in prazna nečimernost, ktera ima le v človeških očeh vrednost. — Vsa njih vrednost se vrednosti in imenitnosti čistosti primeriti ne da.

Lepe so zvezde, ki na jasnim ponočnim nebu tako prijazno migljajo; lepa je zarja, kadar se zjutrej čez hribe in doline razliva, in prihod

veličastniga solncea naznanuje; še lepši je solnce, kadar se v svoji bliščeči lepoti na nebu povzdiguje, in svojo svetlo luč čez ves svet razprostira; ali vse lepši, kakor vse to, je še lepota čiste duše. „Poglej zvečer“ pravi sv. Hieronim, „na jasno nebo, na katerim toliko svetlih zvezd v neizrekljivi lepoti igra; tode vsa njih lepota se lepoti čiste duše primeriti ne da.“ —

Zakaj tudi solnce bo otemnelo, in zvezde bodo z neba padle, ali lepota čistosti, (kdor jo ohrani) ne bo nikoli otemnela, in se nikdar nikoli ne zgubila. — Nobena starost ne more njene lepote manjšati; nobena bolezn je ne more vzeti; tudi smert s svojo blede roko nima nobene oblasti nad njo, še trohnoba v črnim grobu je ne konča. Tudi v grobu ti bo še ostala, in k tvoji časti v grobu s tabo počivala. In kadar bo zapel trobentni glas, in te poklical k tvojimu Jezusu, kterimu si s čistim sercam in čistim telesam zvesto služila; se boš v prerojeni lepoti zbudila, in čistost se bo zopet nad tabo, kakor tvoja nar lepši lepota svetila. Vesela boš svojimu ljubimu Jezusu naproti hitela, kterimu si v življenji svojo čistost darovala, in se zanjo iz ljubezni do njega serčno vojskovala. Vzel te bo k sebi v večno veselje, tam ti bo tvoja perhranjena čistost k

nar veči časti: za Jagnjetam boš hodila, in v plačilo svojiga serčniga vojskovanja pesem pela, ktero bodo le tiste znale peti, ktere so se tukej na svetu s tabo vred serčno in nepremakljivo za čistost vojskovale, in jo pred oskrumbo neomadeževano ohranile. O blagor, stokrat in stokrat blagor čisti duši!!! —

Zato jo pa tudi sv. Duh sam pohvali, ker v bukvah modrosti tako govori: „Kako lep je čist rod, ki se v čednosti sveti; ker večen je njegov spomin, pri Bogu in pri ljudeh hvalo ima. — Kadar je pričujoč, ga posnemajo; kadar pa zgine spred oči, po njem hrepentijo; on nosi, kakor premagovavec, večno krono, ker je prejel plačilo v boji za čistost.“ —

Sv. Bernard pravi: „Kaj je drajši od čistosti, ona stori človeka angelja. Čist človek in pa angelj se sicer razločita, tode le po zveličanju, ne po čednosti. Srečnejši so čisti angelji, terdnejši v čednosti čisti ljudje.“

In sv. Efrem pravi: „O čistost! ti serce razveseluješ, ktero tebe ima; ti dušo k nebeškim rečem povzdiguješ, in kakor roža med dušo in tru-

plam cvetěš, ter vse domovanje z lepim duham napolnuješ. Le v čistosti se sveti lepota svetnikov brez madeža.“ —

O kako lepa, imenitna in veliko vredna je čistost! — Kako je vender to, de ta nebeška lepota na svetu med deklicami tako malo prijateljic ima, ali če ktere ima, kako slabe in nezveste prijatlice so ji, kako hitro jo za kako perliznjeno besedo, za kako obljubo, za kako kratko veselje prodajo, kako malo so perpravljene se zanjo vojskovati, ker je vender več vredna, kakor vse lepote, bogastva, in zakladi celiga sveta, več tudi, kakor lastno življenje? —

Nektere njene lepote ne poznajo, druge so lahkomišljene, in v svojo veliko škodo malo na svojo dušo in njeno vrednost, in pravo lepoto porajtajo; še nektere so pa tudi tako spridene in zgubljene, de jim tudi ta nar lepši lepota in vrednost nič več ne dopade, de se raji, same sebi in drugim v sramoto, v gerdim blatu nečistosti pasejo; — druge pa tudi Bog tako tepe, in jih prepusti željam njih serca, ker so se gnade stanovitosti nevredne storile. — Zakaj to Bog stori, je zgorej naznanjeno bilo. —

O de bi tudi vse te vsaj iz tega, kar jim je tukaj v premišljevanje podano, lepoto, imenitnost in vrednost čistosti spoznale, in se zanaprej serčno zanjo vojskovale, de bi si vsaj spokorno čistost perdobile, ako so si pustile nedolžnost vzeti! — Tudi spokorna čistost Bogu dopade, tudi spokornice Jezus z velikim veseljem sprejema, jim svojo posebno ljubezin skazuje, in jih z velikimi gnadami obdaruje. To vidimo nad Marijo Magdaleno, Marjeto Kortonsko, Marijo Egiptovsko, in nad mnogimi drugimi, v katerih življenji se bere, koliko ljubezin jim je Jezus zavoljo njih resnične spokornosti skazal, s kolikimi posebnimi gnadami jih je obdaril, in k kolikimu veselju v nebesih jih je namenil.

De boš pa zanaprej nečistost v svoji pravi podobi spoznala, in se je toliko bolj bala in varovala, pomisli tudi, kako gerda in ostudna je nečistost. Saj skorej ni mogoče njene ostudnosti prav popisati. Kakor je čistost tako lepa, de nji enake lepote ni na svetu, je pregreha nečistosti tako gerda in ostudna, de nji enake gerdobije in ostudnosti ni pod milim nebam. So druge pregrehe, ktere so ravno velike; ali kar ostudnost in nagnjusnost zadene, ta pregreha vse druge preseže. Gerda in ostudna je sicer vsaka pre-

greha, ali nagnjusna nobena tako ni, kakor ta. Tako je ta pregreha ostudna in nagnjusna, de jo še v misel vzeti, ali jo po pravim imenu izreči, se vsaki pošteni in pametni sramuje. Zavoljo tega sv. Pavel prepoveduje, de se ta pregreha med kristjani zavoljo njene nagnjusnosti še ne sme imenovati. — Oh kako ostudniga dela ta pregreha človeka, kateri se z njo pregreši. Nobena mlaka človeka tako ne ogerdi, in noben gnoj tako nagnjusniga ne stori, kakor ta pregreha. — In kar je še hujši, mlaka in gnoj človeka le po verhu ogerdita; oskrumba tega greha pa gre do belih kosti, kakor sv. Duh sam pravi po pobožnim Jobu, rekoč: „Pregrehe tvoje mladosti bodo tvoje kosti napolnile, in v prahu ž njim počivale.“ — V grobu še bo nečistnica počivala s svojo nagnjusnostjo, ako se poprej v resnici ne spokori, in sodnji dan se bo v vsi svoji ostudnosti pokazala. O kako strašen bo njen spregled sodnji dan, ko bo trobentni glas zabučal, in se bo zbudila, in se vidila v vsi tisti gnjusobi, s katero jo je njena nečistost v življenji napolnila. Kaj bo počela, kam se djala, ko bo vidila svojo ostudnost in hudobijo odkrito pred vsim svetam, in je perkriti tudi ne bo mogoče? — Kako ji bo per sercu, ko bo spoznala, de zdaj zanjo ni

več spremenjenja, de bo zdaj vso večnost žela, kar je v življenji sejala, namreč: ostudnost in gerdobijo? — Strašna večnost bo to!!

O nečistost! ti gerda, — ostudna, — nagnjusna, — nesramna pregreha, koliko lepote si že spridila, koliko nedolžnosti pokončala, koliko ljudi obojiga spola časno in tudi že večno nagnjusnih storila! — Ali je mogoče, de se še zljubi kakimu človeku po tebi per toliki tvoji gerdobii in ostudnosti? — Ko bi te ljudje v vsi tvoji nagnjusnosti poznali, gotovo bi se nobenimu ne poljubilo po tebi hrepeneti. Ali ker ljudje tvoje ostudnosti ne poznajo, in ti sama hudoba pomaga ljudi slepiti, in jim tvojo sladnost v serce vlivati, s svojo sladnostjo omamiš serca in telesa ljudi, de se ti vdajajo, in v tvoje mreže letajo. — Oh reve, kako velike reve so in bodo, ktere se dajo zavolj tebe hudobnimu duhu slepiti, in tvoji sladnosti omamiti in vjeti!!!

De boš pa še bolj živo spoznala, in se terdno prepričala, kaj taka deklica zgubi, in kako gerdo in ostudno se pred Bogam stori, ktera se z gerdim greham nečistosti oskruni, in lepoto čistosti in nedolžnosti zapravi, poslušaj kako sv. Ambrož uči. On je neki deklici takole pisal, in popisal škodo in ogerdenje, ktero si je nakopala, ki je tako nesrečna

bila, de je v nečisti greh padla, in tako svojo poprejšnjo čistost in nedolžnost zgubila:

„Tebi govorim, k tebi obračam svoje opominjevanje, ti zdaj iz več vzrokov revna, usmiljenja vredna stvar, ki si ime in čast device zgubila.

Kje hočem začeti, kje končati, ter ti tvojo zdanjo nesrečo popisovati. Ali hočem popisovati gnade, ktere si zgubila, ali te hočem milovati in žalovati nad škodo, v katero si zabredla?

Bila si devica v paradizu Gospo-
vim, bila si nevesta (nebeškiga ženina)
Jezusa Kristusa; — bila si prebiva-
liše sv. Duha; — in ker ti tolikrat
povem: „bila si“ — te že ta beseda
sili ravno tolikrat zdihniti, ker te
opominja, de nisi več, kar si bila. —

Bila si v cerkvi, kakor golob-
ček, kateri zlate in sreberne perute
ima; — bila si, kakor svetla in blis-
ketavna zvezda v roki Gospodovi;
in ni se ti bilo bati, ne vetra ne obla-
kov, kateri bi te zamogli omračiti ali
zakriti.

Pa kakošno spremenjenje je zdaj
pri tebi! —

Iz device božje si postala hudičeva nesramnica; iz neveste Jezusa Kristusa si se zaverženo nesnago storila; — iz tempeljna Gospodoviga si hlev gnjusobe in iz prebivališa sv. Duha hudičeva bajta postala. — Ki si popred kot golobček brez strahu okoli letala; si moraš zdaj sama sebe sramovati, in če te kdo pogleda, kot sova skrivati. Ki si poprej zavoljo svoje čistosti, kot narčistejši zlato se blisketala; si zdaj zaničljiva postala, kot blato na cesti. — Ki si bila poprej svetla zvezda v roki Gospodovi, si zdaj, kot iz neba padla, in v černe oglje spremenjena. Gorje tebi, reva! gorje tebi, ki si toliko gnad in časti v tako kratkim času v nesramni sladnosti zapravila!“

Iz teh besedi svetiga in tako učeniga moža Ambroža lahko živo spoznaš, kakošna je lepota in vrednost duše pred Bogom, dokler čisto in ponižno živi; vidiš pa tudi, koliko zapraviš, in kako se ogerdiš, če čistost zapraviš, in nečisto živiš.

Pomisli dobro, in izvoli, ali ni boljši umreti, kakor toliko lepoto, čast in vrednost,

zavolj kratkiga veselja in posvetniga upanja v nesramni sladnosti zapraviti? —

6) Pomisli zdanjo in večno srečo čistiga nedolžniga življenja; in zdanjo in večno nesrečo nečistiga življenja! —

Kako srečna je čista, nedolžna duša, ktera Bogu vdana živi, to ti povedati in popisati ni mogoče. — Le toliko se zamore reči: če je mogoče na tem svetu vsaj nekoliko rajskiga veselja okusiti, ga zamore le čista duša.

Zakaj ona ima vse tisto v sebi, kar zamore človeka ne le nar bolj veseliga in srečniga, ampak tudi Bogu nar bolj dopadljiviga storiti. Čista duša ima nar večji mir in pokoj v svojim sercu. Tistiga miru, tiste pokojnosti in sladkosti v sebi nobeden nima, in ne vživa, in tudi imeti in vživati ne more, kakor ga vživa čista, nedolžna, Bogu vdana duša. — Čista duša ima nar večji lepoto v sebi; lepoto, ktera nikoli ne zgine, nikoli ne zvene, nikoli ne strohni, če je človek sam ne pokonča; — in ta lepota je tolika, de nje enake pod milim nebam ni. — Čista duša ima nar večji vrednost v sebi, ker sv. Duh sam v sv. pismu pravi, de vse, kar je imenitniga in častivredniga, ne velja toliko, kolikor čista duša. Kaj

zamore človeka bolj srečniga in veseliga storiti, kakor vse te reči?

In te sreče, tega veselja ji nobena reč ne ogreni; tistih nar večih in nar grenkejših dušnih britkost in težav, ktere za graham nastopajo v serce, in ktere človeku nar bolj življenje grené, čista nedolžna duša ne pozna. — Kar pa druge težave in britkosti tega življenja zadene, ktere nobenimu ne perzanesejo, oh koliko ložej jih prenaša, in voljnejši terpi, ker ima mirno serce in ji Bog zavolj tega večí gnade daje!

Kadar pa taka čista, Bogu vdana duša pride na smertno posteljo, in se ji zadnja ura bliža, kako mirno in pokojno se večnosti naproti ozira, ker nobena reč je posebno ne teži, nobena reč je posebno ne skerbi. Kako z veselim zaupanjem svojimu nebeškemu ženinu Jezusu naproti pogleduje, kterimu je vedno v svojim življenji zvesta ostala; — s kolikim veseljem ga sprejme, kadar pride, in jo tjekej vzame v svoje veselje, ktero ji je perpravil, kakor svoji zvesti nevesti in devici. —

In kakšno veselje ji nebeški ženin tamkej pripravlja? — Sv. Janez nam to v skrivnim razodenji pripoveduje, ker pravi: „Device bodo v nebesih za Jagnjetam hodile, kamorkoli bo šel; in bodo pele novo

pesem pred sedežem, ktere nobeden ne more peti, kakor le ti, kateri niso ognjušeni z drugim spolam. —

O kako srečne so čiste nedolžne duše, tukaj in tam v večnosti! —

O kako nesrečne so pa tiste duše, ktere v nečistosti živé! — Tudi ta nesreča se tako popisati in dopovedati ne da, kakor je v resnici. — Se vé, de svoje velike nesreče večidel tudi tisti ne čutijo, in ne spoznajo, kateri so v tem grehu zakopani; — ali to njih nesreče ne zmanjšuje, ampak jo še povikšuje. Saj tudi norci ne čutijo svoje nesreče, pa vender vsaki pametni pravi: Boljši je vsaka še tako huda bolezin, kakor norost. — Ravno tako je tudi per takih nečistnicah. One ne čutijo svoje nesreče in pogubljevosti, in vender vsaka pametna, dokler ima pravo spoznanje, lahko in po pravici terdi: Boljši vsaka nesreča, vsako terpljenje, tudi smert, kakor pa od Boga tako zapušena biti, de bi v nečistost pervolila, ali v nji živela. Pa ima prav; to je resnica: boljši je vsako nesrečo, vsako terpljenje, tudi smert prestati, kakor zapeljana biti, ali nečisto živeti.

Oh kolika reva je taka, ktera se pusti zapeljati in nečisto živi! — Ona zgubi ne le prijaznost in ljubezin božjo, ona zgubi tudi svojo

nedolžnost in devištvo, — zgubi svojo nebeško lepoto in čast, svojo deviško vrednost za zmirej, nikoli več je nazaj ni! —

In to zavoljo kratkiga poželjiviga veselja. —

Ona zgubi pa tudi mir in pokojnost svojiga serca, zgubi tisti sveti raj, kteriga je v svojim sercu imela, dokler od poželjivosti in nečistosti ni nič vedila. — Zaredile so se v njenim sercu mnoge zmotnjave in skušnjave, kterih pred nikoli ni poznala, nikoli ni čutila, in ktere jo zdaj vedno nadlegujejo, in ji nepokoj in žalost delajo. Kača poželjivosti enkrat zburnjena, nikoli več v nji ne počiva, in ji zmirej skušnjave in hudo nagnjenje napravlja; vedno vojskovanje mora imeti, če jo hoče premagati. —

Pot nedolžnosti, miru in lahkote se je zgubila; in pot pokore, pot truda, premagovanja in hudiga vojskovanja mora ona zdaj nastopiti. — Červ vesti začne glodati v njenim sercu, in ji pokoja nikoli več ne da, de tako mirna in vesela nikoli več ni, ko je pred bila. — Koliko pa drugih težav, britkost in križev ta greh za sabo pernese, kterih naštetih in narajtatih ni mogoče, ktere človeka ne zapusté, in ga dostokrat vse življenje spremljajo, še smertno posteljo grené. — Oh kolikokrat marsiktera vse življenje, posebno pa še na smertni postelji

zdihuje: zakaj sim bila tako slepa, tako neumna, de sim kaj taciga storila ali dopustila! — To je kamen, kateri take nar bolj teži! —

Pa blagor še takim, ktere to vsaj spoznajo in obžalujejo, in se z resnično pokoro odpušanja grehov, in milosti božje vredne store! Koliko jih je pa še takih, ktere ta greh še tako oslepi in spridi, de še tega ne spoznajo, v svoji norosti do zadnjiga naprej žive, in brez prave pokore umerjejo! — Oh kakšna bo in je njih večnost! Sv. Pavel pravi v listu do Efežanov: „To namreč vedite in premislite, de noben nesramnež, nečistnik nima deleža v kraljestvu Kristusovim in Božjim. Ne dajte se nikomur zapeljati s praznimi besedami, ker zavolj tega pride jeza Božja nad otroke nevere.“

Nečistnike in nesramnice bo Bog oistro sodil, on sam bo njih strašni maševavec. „Oni bodo,“ pravi sv. Janez v skrivnim razodenji, „svoj delež imeli v žveplenim jezeru, kar je druga smert.“ — Kako strašna bo njih večnost!

Kako nesrečna je tedaj nečistnica tukej, kako nesrečna je še le tamkej v večnosti, če se pred ne spokori! —

Nar ložej se srečni stan nedolžnosti in nesrečni stan nečistosti primeri nedolžnemu stanu prvih staršev, dokler so v raji bili, in pa poznejšemu nesrečnemu stanu, ko jih je bil Bog iz raja izpodil. Kakor prvi starši pred greham, in dokler so bili v raji, niso od nobenih težav nič vedili, in so v miru, veselji in prijaznosti božji živeli; tako dekle v stanu nedolžnosti pravih grenkost življenja nič ne pozna, ona ne vé, ali vsaj ne skuša tako zeló, de je zemlja dolina solz. — Kakor se je pa spremenilo prvim staršem po storjenim grehu, po enakim se spremeni v duši, ktera v greh nečistosti zabrede. Rajski stan, t. j. srečni stan miru in veselja se zgubi, in ternje skušnjav, zmotnjav in britkosti poganja, in ko je pognalo, vedno bôde, vedno teží; nikoli človeku miru, nikoli pokoja ne da. In to bodeče ternje človek sabo nosi, to ga spremljuje na vsih njegovih potih, to mu ves čas življenja do smertne ure greni. Tako čuti taka po vsi grenkosti, de je zemlja res dolina solzá; ali zakaj? — zato ker jo je greh v dolino solzá premenil. In tudi per nji je le greh veselo, nedolžno življenje spremenil v grenko in solzno.

To so žalostni res solzá vredni nasledki posvetniga življenja. Tako se ji godi, ktera

Boga zapusti, in kakor Eva, ki je raji kačo kakor Boga poslušala in ji verjela, tudi raji svet kakor Boga in božje namestnike poslušaj, raji svetu verjame, in se z njim peča! —

Premisli in dobro prevdari, ali ni boljši, vse prestati, vse preterpeti, vse zgubiti, kakor tak srečen stan zavoljo kratkiga veselja, ali zavoljo posvetniga upanja v nesramni sladnosti zapraviti, in si toliko nesrečo nakopati?

Zatorej naj usmiljeni Jezus in njegova prečista devica vsako dušo obvarujeta takiga padca!

Ktera še ni padla v ta greh, naj tedaj čuje in moli, in neprenehama skerbi, de temu grehu ubeži, in tako svoje lepote, vrednosti in sreče ne zgubi. —

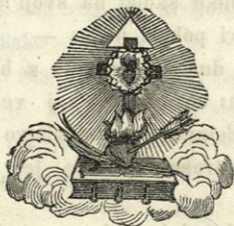
Ktera je pa že padla v ta greh, in svojo nedolžnost zgubila, naj saj iz tega spozna, kako velika je ta pregreha, ker človek zavoljo nje toliko škodo na svoji duši terpi, in naj se k pravi pokori poda. —

Blagor duši, ktera se z božjo pomočjo neomadežvano ohrani; zakaj veselo, preveselo je, nedolžnost in devištvo imeti. Ali žalostno in strašno pekoče je, po zgubljeni zdihovati.

O de bi tedaj dekleta saj iz tega spoznale, kaj imajo, kadar imajo čisto, nedolžno

serce in telo, in kako veselo in srečno je čistost in nedolžnost imeti; pa tudi kako žalostno in strašno pekoče je, po zgubljeni zdihovati! —

Vender pa vse to ni zavolj tega rečeno, de bi bile s tem nedolžne povzdignjene, k lastnemu dopadajenju in k prevzetnosti napejljane; zmotene in v greh zapletene pa poniževane in zaničevane; temuč zavoljo tega, de bi nedolžne zadobile pravo spoznanje vrednosti čistosti in nedolžnosti, in resnični strah pred greham; zmotene, zapeljane in nečiste pa dosegle pravi zapopadek ostudnosti greha, svoje pregrešnosti, de bi obudile žalost nad storjenimi grehi, in se podale k pravi pokori; de bi tako oboje, perve po poti nedolžnosti in ponižnosti, druge pa po poti prave pokore zveličanje dosegle. —

Še nekteri potrebni nauki.

—

Pred vsim drugim imej pred očmi, in
nikar ne pozabi, čimu si na svetu.

Za Boga in za nebesa si vstvarjena; t. j. de bi tukaj Bogu prav služila, in tamkej v nebesih se per njem večno veselila, to je namen, zavoljo kteriga ti je Bog dušo in telo dal. — V nebesih imaš tedaj svojiga praviga Očeta, v nebesih je tvoje pravo domovanje; to ti Jezus pove, ki te uči, de moraš v molitvi s temi besedami k Bogu klicati: „Oče naš, kteri si v nebesih.“ Kadar tedaj te besede v molitvi izrekuješ, se spomni, Bog je tvoj pravi Oče; in on je v nebesih, in per sebi v nebesih želi imeti tudi tebe, svojiga otroka. —

Za Boga je vstvarjeno tudi tvoje serce. — Sv. Avguštin pravi: „Naše serce je nepokojno, dokler ne bo v Bogu počivalo.“ — Premisli dobro te besede sv. Avguština; in spoznaj iz njih, de bo tudi tvoje

serce nepokojno, dokler ne bo v svojim Bogu počivalo; to je: tudi tvoje serce ne bo veselo in srečno, dokler se ne bo k Bogu obrnilo, njemu služilo, in se tako vredniga storilo, njega samiga v nebesih za plačilo prejeti, in v njegovi ljubézni na večne čase počivati. —

Desiravno tedaj tvoje serce po mnogih rečeh hrepeni, po dopadajenji, časti, lepoti, bogastvu, in Bog vé, po čimur še vse; vendar, ko bi ti tudi dano bilo vse to imeti in vživati, kar serce poželi, in še več, bi vendar v vsih teh rečeh ne vživala praviga miru in prave zadovoljnosti.

In zakaj ne? — Zato ker je za Boga samiga vstvarjeno, — za neskončniga, za nar lepšiga in nar ljubeznjivšiga Boga! — Kako je tedaj mogoče, de bi take prazne, nečimerne in v primeru z Bogam nič vredne reči napolnile, in umirile serce, ktero je za tako veliko, imenitno bogastvo vstvarjeno!

To je ravno tako, kakor ko bi kdo hotel nezmérne brezne z eno kapljo vode napolniti. Ali bi ne rekel vsaki, to je neumno, to ni mogoče? — Glej, ravno tako, in še bolj nespametno dela vsaka, ktera svojiga veselja in svoje zadovoljnosti le v posvetnih rečeh iše, in meni, de bo s takimi malovrednimi, minljivimi rečmi napolnila svoje serce, ktero je vendar le

za nezmerniga, neskončno lepiga in ljubiga Boga vstvarjeno in namenjeno. Take minljive, posvetne reči le omamijo serce, in na videz umirijo in oveselé; ali prave stanovitne zadovoljnosti in miru nikoli ne morejo dati.

O kako nesrečne so tedaj take reve, ktere le po takih rečeh hrepené, jih išejo, in tudi vživajo; per tem pa serce vender le prazno in nepokojno pušajo!

Pa bo morebiti marsiktera mislila, saj so take vender le dostikrat vesele in zadovoljne! — Ali pomisli, kakšna je njih zadovoljnost? Njih zadovoljnost je le omamljena in le na videz. — Saj je bil tudi zgubljeni sin, ko je enkrat premoženje svojiga očeta zapravil, zadovoljin, in se srečniga štel, de se je smel z lušinami nasitovati, ki so jih svinje jedle; ali kdo ga bo zavoljo tega v resnici srečniga imenoval? — Tako se tudi take, ktere so ljubezin nebeškiga Očeta s posvetnim življenjem zavile, srečne štejejo, de zamoreje svinjami in otrobi posvetne serce napolniti; — ali tega srečne imenoval? — ne pride, — gotovo.

Ti pa nika
mernih posvetni
sreči kar n

serce le mamijo, in le na videz veselé; v resnici te pa od nar večí dobrote in lepote, namreč od Boga odvráčujejo in ločíjo, in ti na zadnje veliko grenkost in nepokojnost napravljajo. —

Tega iši in hrepeni pred vsim drugim potem, za kar si vstvarjena, po Bogu in po njegovim kraljestvu, in vse drugo, kar ti je k tvoji pravi sreči potrebno, ti bo Bog dodal. To ti Kristus sam zaterduje, ker pravi: „Išite nar poprej božjiga kraljestva in njega pravice, in vse drugo vam bo perverženo.“ — In zanesi se terdno na njegove svete besede, spolnil bo vse, kar ti s temi besedami obeta, vse, kar je k tvoji pravi sreči potrebno, ti bo pervergel.

Iši tedaj pred vsim drugim Boga, to je njegove časti, de vse, kar storiš, storiš zavoljo njega, ker si zanj vstvarjen. In njegovi zmirej večí časti; de želiš, da tvojih delih le Bog in njegovo imeno. K temu te Jezus opominja, in v nar prvi prošnji pravi: „Ker želiš, da ti di tvoje ime.“ — In želi ta perva prošnja, da ti perva želja

Iši pa tudi božjiga kraljestva, to je, večniga zveličanja, tudi za tega si vstvarjena, de bi bila namreč že tukaj božjim služabnicam in prijateljicam peršteta, in enkrat v večnosti med izvoljene božje vzeta. — To naj bo druga, ravno tako velika želja tvojiga serca. Tudi k temu te Jezus opominja, ki te uči moliti v drugi prošnji v Očenašu: „Pridi k nam tvoje kraljestvo.“

In glej, to oboje, nar imenitniši in boljši željo svojiga serca boš dosegla, če boš skerbela in si perzadevala, v vsih rečeh Bogu dopasti, le božjo voljo spolnovati. Ako boš božjo voljo v vsih rečeh spolnovala, boš živela za Boga, in Bogu v čast; boš zadobila božje kraljestvo tukej in v večnosti; tukej bo Bog s tabo, in njegova gnada in njegov žegen, boš prijateljica božja, in nebeški Oče te bo imenoval svojo dobro hčer; tamkej v večnosti se boš per njem v nebeškim veselji večno veselila, in ga večno vživala. — Zato te Jezus opominja, in uči v tretji prošnji v Očenašu moliti in prositi: „Zgôdi se tvoja volja.“

Ker tedaj s spolnjenjem svete božje volje vse dosežeš, kar Bog od tebe želi, in za kar te je Bog vstvaril; mora tudi to nar veči in nar imenitniši skerb tvojiga življenja biti, nam-

reč, kako de bi v vsih rečeh božjo sveto voljo spolnovala.

Vedi tedaj, in zapiši si globoko v svoje serce, za zdaj in za vselej: Nar perva, nar veči, nar imenitniši, in nar poglavitniši skerb in perzadevanje tvojiga življenja, skerb čez vse druge skerbi naj bo ta: de bi zamogla, zmirej bolj in v vsih rečeh božjo voljo spolnovati. Božja volja naj ti bo čez vse. — Tako boš živela po svojim lepim namenu, za kteriga te je Bog vstvaril, boš živela za Boga, in za svoje zveličanje, boš vesela, srečna, boš vse bogastva in lepote v veliko obilniši meri imela, kakor ti jih svet dati zamore. O blagor tebi! stokrat in stokrat blagor tebi!!!

Ali, ker spoznaš, kako je človek slab, in veš, de naše perzadevanje brez gnade božje nič ne velja, in nič ne zda, moraš vsaki dan Boga za to gnado prositi. Tudi k temu te Jezus opominja, ki te uči moliti in prositi v Očenašu: „Daj nam dans naš vsakdanji kruh,“ t. j. daj nam dans vse, česar za svojo dušo in za svoje telo potrebujemo.

Kakor pa mora ta skerb tvoja nar perva in nar veči biti, tako naj bo tvoj nar veči strah ta: z greham, posebno s smertnim Boga žaliti, in Bogu se zameriti. — Greh je nar

veči nesreča človekova, tedaj tudi tvoja. — Greha se bolj boj, kakor vsaciga družiga zlega. Zato te Jezus uči moliti in prositi: „In ne vpelji nas v skušnjava; temu č reši nas hudiga.“ S temi besedami prosimo Boga, de bi Bog tudi nevarnosti greha od nas odvernili, ali saj nam moč dal, skušnjave in nevarnosti premagati, de bi tako greha obvarovani, in taciga zlega rešeni bili.

Če te pa vendar kaka skušnjava premoti, in ti padeš v kaki greh, in razžališ svojiga ljubiga Boga, prosi ga brez odlašanja odpušenja. Pa saj se vsaki dan kaj pregrešimo, kdo je brez greha na svetu? Zato nas Jezus uči, de Očenašu tudi to prošnjo perstavljajmo: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom,“ — t. j. nebeški Oče! odpusti nam grehe, kakor smo tudi mi perpravljani, vsim odpustiti, kateri nas razžalijo!

Poglej, kako nas Jezus v ti kratki in lepi molitvi uči: čimu smo na svetu, kje je naš pravi Oče, kje naše pravo domovanje; kaj morajo biti nar perve in nar veči želje našiga serca, — kaj naša nar veči skerb, — kaj naš nar veči strah; in katerih reči moramo Boga nar bolj prositi? —

Spomni se zavoljo tega tudi vselej, kadar to lepo molitev moliš, vsiga tega, kar ima ona v sebi, česar te Jezus ž njo opominja in uči.

Kadar jo tedaj moliš, in praviš: „Oče naš, kateri si v nebesih,“ se spomni: de te Jezus uči, de je nebeški Oče tvoj pravi Oče, in de so nebesa tvoja prava domačija, in de se zdaj, ki to moliš, z živo vero in s terdnim zaupanjem k njemu obračaš, in poterdiš, de si tega prepričana, in de zavoljo tega tvoje serce po njem, in po svoji pravi domovini, po nebesih hrepeni.

Kadar moliš: „Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi k nam tvoje kraljestvo,“ se spomni: de te Jezus s tema pervima dvema prošnjama opominja; de morajo tvoje prve in nar večje želje te biti: pred vsim drugim Boga in njegoviga kraljestva, to je, božje časti in zveličanja svoje duše iskati; in de ti zdaj s temi besedami ravno želje in prošnje k Bogu pošiljaš, de bi ti in vsi ljudje to res storile.

Kadar moliš: „Zgôdi se tvoja volja,“ — se spomni: de te Jezus s to prošnjo opominja, de mora nar večji skerb tvoja ta biti, de bi zamogla vselej in v vsih rečeh božjo voljo na tanko spol-

novati, in de ti zdaj s temi besedami ravno željo in prošnjo k Bogu pošiljaš, de bi res ti in tudi vsi ljudje nar bolj skerbeli in si perzadevali, božjo voljo vselej in v vsih rečeh na tanko spolnovati.

Kadar moliš: „Daj nam dans naš vsakdanji kruh; odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom,“ se spomni: de te Jezus s tema prošnjama uči: kaj Boga nar bolj prôsi, namreč: vsakdanjiga dušniga in telesniga kruha; to je, vsih gnad, ktere so tebi vsakidan za dušo in telo potrebne; in odpušenja naših dolgov ali grehov. Prosi pa tudi res s sercam per teh prošnjah za vse to. Ali nikar ne pozabi, kaj Jezus perstavi per prošnji za odpušenje naših dolgov ali grehov, namreč: Kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom, to je tistim, kteri so nas razžalili. Bodi tedaj tudi res perpravljena odpustiti svojim sovražnikom, in rada odpušaj; prenesi in perzanesi, ako te kdo razžali, de se ne boš s temi besedami Bogu lagala, in božjiga maševanja na se klicala.

Kadar moliš: „In ne vpelji nas v skušnjava; temuč reši nas hudi-ga,“ se spomni: de te Jezus s tema dvema prošnjama opominja: de moraš nar večí

strah imeti pred greham, posebno pred smertnim, de se moraš greha nar bolj bati, in nar bolj želeti njega rešena biti; in de s temi besedami tudi svoje želje in prošnje k nebeškemu Očetu povzdiguješ, de bi te celo nevarnost in skušnjav greha varoval, ali ti saj moč dal, jih premagati; in te posebno greha, pa tudi drugih zlegov rešil, kadar niso tvoji duši k zveličanju.

In kadar rečeš: „Amen,“ naj ta beseda globoko v tvojim sercu zadoni, in se njeni glas po vsim sercu razlega, kakor poterjenje vsiga tega, kar si v Očenašu molila in prosila; naj tedaj tudi serce poterdi, kar ta beseda pomeni; namreč: de so to res tvoje serčne misli, želje in prošnje proti Bogu, ktere si po Jezusovim povelji in nauku v molitvi Očenaša Bogu zročila in priporočila.

Glej tako moli Očenaš, tako misli, želi in prosi Boga, kadar izrekuješ njegove prošnje; tako bo ta Gospodova molitev, kakor on sam, ki jo je zložil, luč tvojiga serca, in kolikorkrat jo boš molila, se bo vnovič v tvojim sercu posvetilo, in vnovič ti bo prav živo pred dušne oči stopilo, kaj moraš nar bolj želeti, skerbeti, prositi in se bati. — Pa ne samo pred oči ti bo vse stopilo, temuč v ponižni prošnji, se bo v ti molitvi tvoje serce

s samimi Jezusovimi besedami k nebeškemu Očetu povzdignilo, in ni mogoče, de bi Bog ne porosil in ne poterdil z nebeško roso svoje gnade in svojiga blagoslova željá in prošenj, ktere se po Jezusovim nauku v tvojim sercu vzdigujejo, in se v njegovi sveti volji uterditi hočejo.

De se boš pa ložej Boga deržala, in za svoje zveličanje prav skerbela, si vtisni naslednje nauke v serce, in se po njih ravnaj:

1) Ko se zjutrej zbudiš, naj bodo tvoje perve misli per Bogu, kakor je zdihnil že kraljev prerok David: „Zgodej se k tebi zbudim.“ Tudi ti se pokrižaj, izreci prav pobožno nar slašji imeni „Jezus in Marija“, in zdihni: „Moj Jezus! moje vse! Ti si moj, jest naj vsa tvoja bom, tebi se zročim. — Tebi darujem vse misli, želje, besede, djanje, terpljenje, vsako stopinjo današnjiga dne. Naj bo vse k tvoji veči časti.“ — Nikar se ne mudi dalje v postelji, temuč hitro vstani, in se navadi v tem se premagovati, de s tem premagovanjem prvi dar Bogu perneseš, in de z nepotrebno pomudo mnogim skušnjavam priložnosti ne daš.

2) Kadar vstaneš, se hitro obleci, in med oblačenjem obrni svoje oči proti nebu, ali na kako sveto podobo, ktero per postelji imaš, in prosi Jezusa, de bi tudi tvojo dušo z lepimi čednostmi, posebno pa s čistostjo in ponižnostjo oblekel. Zato zdihni med oblačenjem: „Ti pa, o Jezus! obleci mojo dušo z lepimi čednostmi, posebno s ponižnostjo in s čistostjo,“ ali pa: „Oger ni revno dušo z zavetjem svoje svete gnade, de bo sovražnikov obvarovana, in de bom s čisto dušo in s čistim telesam tebi služiti mogla.“

3) Kadar se oblačiš, se tako sramožljivo obnašaj, kakor se bere od sv. Franciška Salezijana, kateri se je tudi takrat, kadar je bil sam, tako previdno oblačil, preoblačil in slachil, kakor de bi bilo polno ljudi okoli njega. — Imej pa sramožljivo in ponižno obleko, in obleci se tudi sramožljivo, de boš spodobno spravljen hodila; očitne se nalaš nikar ne delaj, temuč vselej sama sebe po svoji moči spodobno zakrivaj.

4) Ne hodi iz stanice, in se z nikomur ne zgovarjaj, dokler nisi sramožljivo in zadosti spodobno oblečena. —

5) Ko si oblečena, preden greš na svoje delo, poškropi se z žegnano vodo, po-

klekni pred podobo križaniga Jezusa in opravi jutranjo molitev. Ako ti je ni mogoče vse opraviti; — moli, če več ne moreš, vsaj en Očenaš in eno Češenasmarijo prav s pobožnostjo, ali pa reci pobožno: „Verujem, de si ti, o Jezus, tukaj pričujoč, in te molim v ponižnosti. — Zahvalim te, de si mi dal še današnjiga dne doživeti. — Veliko mojih bratov in sester je to noč pomerlo, in so že sojeni; meni pa je še ta dan, dan gnade milostljivo dodeljen, de še zamorem pokoro delati, in si nebesa služiti; morebiti je zadnji mojiga življenja. — Ti si mi ga dal, tebi naj bo darovan; tebi darujem vse svoje misli, želje, besede in djanje, vse svoje stopinje in terpljenje k tvoji večji časti, — v zahvalo za vse gnade, — za pokoro svojih grehov, — in v perdobljenje novih gnad. Vse hočem iz ljubezni do tebe storiti; vsiga greha se iz ljubezni do tebe skerbno varovati. — O Jezus, podpiraj me s svojo močno gnado! O Marija, moja ljuba mati, varuj me in brani me pred vsakim sovražnikom moje duše! — Sv. angelj varh, spremljaj me na vsih mo-

jih potih; tebi se perporočim in zročim. — Začnem dan v imenu Jezusa in Marije.“ — Nikoli se ne zgovarjaj, kakor de bi ti nemogoče bilo vsaj nekoliko moliti, s to kratko pomudo se nič ne zamudi. Človek, kateri brez molitve nastopi trud dneva, je kakor vojšak, kateri gre brez orožja nad sovražnika; oba slabo začneta, pa bota tudi oba slabo končala; oba bota v nevarnosti premagana.

6) Zatorej molitve nikdar v svojim življenji ne opušaj, ako nočeš tudi ti od Boga zapušena, in v grehe zapletena biti. Kakor se telo brez živeža ne more per moči ohraniti, temuč slabí, pojema in omaga; tako se tudi duša brez molitve ne more vojskovati, temuč slabí, omaga in se skušnjavam in grehu vda. —

7) Ali moli vselej s pobožnostjo in zamerkljivostjo; spomni se, de se per molitvi s samim živim Bogam pogovarjaš, pri tebi je, na te gleda in te poslušá. —

8) Zavoljo tega ne začenjaj svojih molitev lahkomíšljeno in raztreseno; temuč pripravi svoje serce k molitvi, kakor že sv. Duh opominja v bukvah modrosti: „Pred molitvijo pripravi svojo dušo in ne bodi kakor človek, kateri Boga skuša!“ —

Perpravljaj se pa tako: Pomisli nar poprej, iz kakšniga posebniga namena boš molila, ali misliš Boga kake posebne gnade prositi, ali se zanjo zahvaliti i. t. d., de boš vedila, zakaj de moliš, in v kakošen namen svoje prošnje obračaj, sicer bo tvoja molitev le rabotna, ali tje v en dan. — Poklekni na tak kraj, kjer te ne morejo vnanje reči toliko motiti, in te raztresati. Po tem si živo pred oči postavi, kakor de bi vidila nebesa odperte, in Boga na njegovim veličastnim tronu sedeti, obdaniga od angelov in svetnikov. Skleni se tedaj v duhu z angeljci in svetniki, in želi ž njim vred Boga častiti in moliti.

9) Moli počasi, izrekuj, če tiho moliš, saj v sercu vsako besedo, in misli na to, kaj moliš, de ne bo Bog tudi čez tebe tožil, kakor čez Jude, rekoč: „To ljudstvo me z ustnicami časti, njih serce je pa daleč od mene.“ — Če se kaj raztreseš, obžaluj in svoje misli spet zberi.

Dobro je, se čez dan, s kakimi kratkimi zdihljeji k Bogu obrniti; kakor: „Jezus, usmili se me!“ — „Jezus, nikar me ne zapusti!“ — „V tebe, o Jezus, imam vse zaupanje!“ — „Tebe ljubim, — in te zmiraj bolj ljubiti želim.“ „O de bi te nikdar razžalila ne bila!“ — Od-

pusti mi moje grehe,“ „pomagaj mi“
i. t. d.

10) Kadar moliš angeljsko čenjenje, se spomni, de nas opominja velike dobrote včlovečenja Jezusa Kristusa; de moramo tedaj per tej molitvi hvaležno se spominjati te velike dobrote, in ž njo Marijo prositi, de bi ona za nas prosila, de bi ne bilo Jezusovo včlovečenje za nas zastonj.

11) Ako ti je mogoče, pojdi vsaki dan, ali vsaj kadar ti je mogoče, ali perpušeno, k sv. maši. Sv. Frančišek Salezijan pravi: „Sv. maša je solnce duhovniga življenja, in serce pobožnosti.“ —

Tudi k sveti maši se perpravi, preden se začne. Misli si, kakor de bi stala na gori Kalvarii, kjer se je Jezus za nas na križi daroval, in prosi Boga gnade, de bi zamogla deležna biti sadú sv. maše. — Naredi nam en, zavoljo kteriga to sv. mašo Bogu darovati želiš. — Saj imaš marsikake potrebe, za ktere ti je posebno treba prositi. — Moli per sv. maši ne samo za se, ampak tudi za druge: za nedolžne in spokorne, za pravične in grešnike; posebno za tiste, ki so v velikih nevarnostih, težavah, skušnjavah ali bolečinah; — ali ki so na smertni postelji; ali za te,

ki mislijo ravno kak velik greh storiti; in pa za duše v vicah.

Začni sv. mašo z grevengo čez svoje grehe. — Per sv. evangeliu obudi živo vero v Jezusove nauke, in skleni, se zvesto in serčno po njih ravnati. — Per darovanju daruj tudi ti svoje serce Jezusu, in ga prosi: kakor bo on kruh in vino v svoje sveto telo in svojo presveto kri spremenil, de naj tudi tvoje serce tako spremeni, de bo njemu dopadljiv dar. — Per povzdigovanju obudi živo vero v Jezusovo pričujočnost, in moli ga na altarju pričujočiga; obžaluj svoje grehe, in daruj sveto Rešnje Telo in sveto Rešnjo Kri nebeškemu Očetu v počešenje njegove božje časti, v odpušenje svojih grehov, v zahvalo za vse dobrote, in v perdobljenje vsih potrebnih gnad. Per zavživanju želje obudi, de bi tudi ti vredna bila Jezusa prejeti, in če si brez smertniga greha, ga prosi, de bi saj na duhovno vižo peršel v tvoje serce. — Konec sv. maše zahvali Boga za to gnado, de si bila deležna te sv. daritve, in prosi ga odpušanja, kar si se kaj med to sv. daritvo z raztresenostjo, ali sicer pregrešila.

Če pa včasih zavoljo povelja svojih prednikov, ali zavolj opravil ne smeš k sveti maši,

nikar ne godernjaj; zakaj s pokoršino do prednikov se tudi Bogu služi, dostikrat bolji, kakor z daritvo sv. maše. Takrat se pa v duhu k sv. maši podaj, in se z željami skleni s temi, ki so per sv. maši.

12) Prejemaj večkrat v letu zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa; nar boljši podpora sta nam v naši slabosti. Sv. Jožef Koptinec pravi: „Kjer Bog večkrat prebiva, tam sovražnik božji ne more stanovanja imeti.“

Ali če hočeš velikih gnad teh zakramentov deležen biti, moraš skerbeti, de ji vselej vredno prejmeš. — Zatorej:

Kar spoved tiče, pomisli: de ti bo Bog perzanesel, in de te ne bo ojstro sodil, če boš ti sama sebe ojstro sodila, in se per spovedi prav obtožila. Zatorej vselej preden greš k spovedi, Boga gnade prôsi, de bi zamogla svojo spoved prav opraviiti, namreč: prav se spoznati, — serčno obžalovati — in čisto se spovedati; — ker brez serčniga obžalovanja, brez terdniga sklepa, in brez odkritoserčnosti tvoja spoved nič ne velja.

Perpravljaj se po tem k spovedi tako: Nar pred sprašuj skerbno svojo vest; — obudi serčno grevengo nad svojimi grehi, in prosi Boga odpušanja; — terdno skleni za-

naprej novo življenje začeti, in greh in grešne prilžnosti zapustiti, ko bi te še tolikanj težko stalo. Per spovedi pa se obtoži vsih svojih grehov, ponižno in odkritoserčno, brez perkri- vanja, brez zgovorov, brez polepšanja in brez tajeja.

Kar obhajilo tiče: Perpravi se tako: Obudi živo vero, — terdno zaupanje, — gorečo ljubezin, — serčno hrepenenje po Jezusu v sv. Rešnjim Telesu pričujočimu. — Premisli nekoliko veliko ljubezin Jezusovo, kateri ni samo za te terpel in umerl; ampak še sam k tebi pride, in se s tabo skleniti hoče, de bi te varoval, podpiral, vnemal k vsimu dobrimu, in te v svoji ljubezni srečno storil; de se bo tudi v tvojim sercu toliko veči ljubezin do njega vnela. — Perstopi po tem s ponižnostjo in z gorečimi željami do Jezusa k sv. obhajilu.

Po sv. obhajilu pa moli Jezusa v tebi pričujočiga; serčno ga zahvali za to veliko gnado; — daruj se mu popolnoma vso; — spomni se njegoviga terpljenja, in njegove britke smerti; — in prosi ga potrebnih gnad. — Prosi ga, ne samo enkrat, ali dvakrat; ampak večkrat k njemu zdihuj, in prosi posebno tistih gnad, ktere so k tvojimu poboljšanju nar bolj potrebne. Celi dan nikar ne pozabi Jezusa, kateriga si prejela, zdihuj k

njemu, in ga prosi, de naj per tebi ostane in te podpira; — posebno pa, de naj ti da gnado stanovitosti v dobrim, in v ljubezni do njega do konca življenja.

Zanaprej pa té zadobljene gnade per tebi zares ne smejo brez sadu ostati, temuč skerbi, de boš té gnade v dobro obernila in kaj sadu pernesla.

13) Čez dan berzdaj svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, včasih tudi v perpušenih rečeh, in zatajaj se v svoji radovednosti; tudi per jedi in pijači si včasih kak grizljeje ali kak požirk perterguj, le zavoljo tega, de se navadiš v majhnih rečeh se premagovati; ložej ti bo se po tem premagati, kadar bo hujšiga vojskovanja ali premagovanja treba. — Sploh pa bodi per jedi in pijači zmerna, in varuj se tistim peršteta biti, od kterih sv. Pavel govori, rekoč: „Kterih Bog je trebuh,“ — t. j. kteri le mislijo, kako bi svojimu poželjivimu mesu stregli. — Od tih sv. Pavel pravi, de so sovražniki Kristusoviga križa, t. j. sovražniki vsaciga zatajevanja samiga sebe, in zamorovanja spačeniga mesa; — in perstavi: „Njih konec je pogubljenje.“

14) Tudi zvečer ne hodi spat, dokler nisi večerne molitve opravila. — Bog je vreden, de se zvečer darivca vsih

dobrot spomnimo, in se mu zanje vsaki dan zahvalimo. Zatorej preden greš k počitku, poklekni in zahvali Boga za vse gnade in dobrote, kar si jih čez dan na duši in na telesu prejela. — Sprašaj svojo vest, in premisli, kako si dan obernila, in koliko in v čim de si se pregrešila. — Obudi grevengo čez storjene grehe, prosi ga odpušenja, in terdno skleni, de se hočeš drugi dan bolj skerbno greha varovati. Zroči mu vse svoje dela in opravila, položi jih v nar slajši serce Jezusovo, in prosi ga, de bi on s svojo ljubeznijo in s svojo drago kervjo očistil in nadomestil, kar je per tvojih delih kaj pomanjkljiviga! — Perporoči svojo dušo in telo v varstvo nar ljubeznjivših serc Jezusa in Marije, pa tudi angelu varhu, de bi te varovali vsih dušnih sovražnikov; prosi jih, de bi te blagoslovili. —

Potem se pokropi z žegnano vodo, sleci se hitro in sramožljivo, in podaj se k počitku. Med slačenjem zdihni: „O Jezus, sleci tudi mojo dušo vsiga greha in vsih hudobnih nagnjenj in poželenj, ktere so tebi zoperne.“

Kadar se uležeš, zdihni: „Gospod, v tvoje roke zročim svojo dušo in svoje telo,“ in glej, de boste tvoji zadnji besedi, preden zaspiš: Jezus in Marija.

Če ne moreš zaspati, pa še nekoliko v postelji moli, de zaspíš. Če se po noči zbudiš, spomni se precej Boga, in angela varha, ktera oba čujeta nad tabo, in zdihni k njima; ali pa se navadi vselej nar slajši imeni: „Jezus in Marija“ v sercu in v ustih imeti. Tako boš živa in tudi mertva v Jezusu spala in počivala.

15) Preden zjutraj greš na svoje delo, ali med potjo stori dober namen; to je, obudi v sebi želje in sklep, de boš vse, kar boš dans delala ali terpela, iz ljubezni do Boga in iz pokoršine do njegove svete volje delala in terpela; tako bodo tvoje dela in oprava posvečene, in tebi v zasluženje perštete, ker bodo zavoljo Boga storjene. — Ako pa opustiš dober namen storiti, se zastonj trudiš, tvoje dela nimajo za te ne žegna božjiga, ne zasluženja, ker jih nisi zavoljo Boga, ampak zavoljo same sebe, ali pa zavoljo svetá storila. Kakor je sv. Peter na Jezusove besede mreže na lov vergel, začni tudi ti svoje delo v imenu Jezusovim.

16) Delaj rada, in opravi vsako delo hitro in natančno, in ne mudi se z nepotrebnim pogovarjanjem ali postopanjem; ker s tem dragi čas zapravljaš, delo mudiš, in mnogim mislim in skušnjavam perložnost

daješ. Zato se rada doma derži, in ne imej tudi med svojim spolam veliko prijateljc.

17) Med delam oberni v časi svoje oči in svoje serce k Bogu in mu daruj svoje delo. Če ti je delo težko, prosi ga pomoči; — z veseljem se bo tudi on na te oziral, in ti s svojo gnado pomagal; toliko veči bo tvoje zasluženje, kolikor veči je tvoj trud.

18) Ako veliko terpiš, naj bo per delu ali v mnogih križih in težavah, ktere ti Bog pošlje, terpi voljno; spominjaj se Jezusoviga terpljenja, in skleni svoje terpljenje z njegovim, daruj mu ga, in tolaži se s tem, de, kolikor bolj boš Jezusu podobna v terpljenji, toliko bolj boš njemu podobna v časti.

19) S tovaršicami bodi prijazna in pohlevna, in nikar se ne kregaj in ne prepiraj, iz tega pride le jeza in greh. Z njih slabostmi raji poterpljenje imej, to ne bo zastonj; Bog bo tudi s tabo poterpljenje imel. — Varuj se do njih ošabna in terda biti, ali jim še nagajati, ker to gerdo neusmiljeno serce kaže in te božjiga usmiljenja nevredno stori. — Vender pa ne smeš v svoji prijaznosti bližnji per kaki nerodnosti potuhe dajati, ker se s tem njeniga greha vdeležiš.

20) Per peršonah družiga spola pa bodi modra in postavna, in ne imej

nobeniga nepotrebniiga pogovora ali neumniiga smeha ž njimi; zakaj de ne, — ti je bilo zgorej razloženo. Pa se tudi ne boj terda in ojstra biti, kadar se drugači zapeljevanja obvarovati ne moreš; nič ne dé, če si tudi vedno sovraštvo s tem nakoplješ. Ti zavoljo tega nič nimaš na svoji vesti; temuč imaš še zasluženje, ker se moraš zavoljo čistosti tako močno vojskovati.

21) Ker človek ne vé, kje ga skušnjavec čaka, varuj se tudi, če se na daljno pot podaš, se družiti drugimu spolu na poti. Zatorej tudi nikar ne persedaj, kadar te drugi spol na voz vabi, ker se, kakor je bilo zgorej rečeno, predivo in ogenj nikoli brez nevarnosti skupaj ne znajdeta.

22) Imej vedno strah pred vsakim smertnim greham, posebno pa pred nečistim; ker ima ta nar veči strupenost v sebi, nar dalje te v pregrehe zavleče, nar bolj te na duši in na telesu pokonča, in nar težej se ga odvadiš. — Imej vedno te besede v sercu in v ustih: „Gospod! rajši umreti, kakor kak smertni, posebno nečisti greh, storiti!“ Zavolj tega zdihuj večkrat v svojim sercu: „O Jezus, nikar ne daj svoje uboge ovčice sovražnikom v roke; in ne pusti

smertno raniti moje duše, katero si s svojo smertjo odkupil!“

Ali pa: „O Marija! moja Gospa! Mati moja! spomni se, de sim tvoja. Varuj me, brani me, kakor svoje posestvo in svojo lastnino.“

23) Nikoli se ne daj preslepiti s temi besedami, če kdo pravi: Nečistost ni greh; — de bi zovoljo tega kako nespodobno obnašanje do sebe dopustila. Če ti kdo kaj taciga reče, naj bo kdorkoli hoče, kteriga stanu koli hoče, ali učenosti in svetosti, ktere koli hoče; in ko bi tudi, kakor sv. Pavel pravi, angel iz nebes peršel, in ti kaj taciga rekel; vedi, de iz vsih teh ust le tista stara zapeljiva kača govori, ktera je že perve starše zapeljala s temi besedami: de ni res, kar je Bog rekel, ne bota umerla; ktera je tudi té v svoje mreže dobila, ki tako govoré; in ktera zdaj po njih še tebe želi zmotiti in zapeljati. Ti pa se nikar ne daj s temi besedami preslepiti, kakor se je dala Eva, in za njo veliko drugih. Zadosti naj ti bo, kar si v teh bukvicah brala, de si lahko živo prepričana, de je nečistost velika pregreha. — Boj se tedej nečistosti in vsaciga nespodobniga obnašanja bolj, kakor vsake kuge.

24) Zavalj tega se skerbno varuj vsiga, kar bi te zamoglo v to pregreho nagniti, ali zmotiti; ali pa zmotnjave in skušnjave zavoljo nje delati. — Veliko ti je v tih bukvicah naznanjeniga, v čimur moraš čuječa in skerbna biti; prebiraj tedaj rada te bukvice, de se bolj soznaniš z nevarnostmi. Ali vsiga opomniti tukej ni bilo mogoče, ker je marsikteri kaka reč v skušnjavo, kar drugi ni. — Vsaka naj tedaj sama sebe presojuje, naj nad seboj čuje, in se tega skerbno varuje kar spozna, de ji skušnjave dela, in bi ji utegnilo nevarno biti.

25) Telesna lepota je dekletam večidel nevarna. Nikdar si je ne želi, in če jo imaš, nikar se zavoljo nje sama sebe ne obrajtaj in ne povzdiguj. Ako na dušo ozir imamo, in to je poglavitno; bolj ti je v škodo, kakor v prid; pred te bo v greh, kakor k pobožnosti perpeljala. Kakošen prid pa telesna lepota pernese? Nobeniga družiga, kakor de drugih oči bolj na se vleče, de jo bolj pogledujejo, in se na njo ozerajo. — In kakošen dobiček ima dekile od tega? — Pač žalosten; ves dobiček je ta: takimu dekletu se napuh in lastno dopadajenje hitrejši v serce zaredi, ker vse za njo gleda; hitrejši se prevzame, več zapeljivcov in poželjivcov na se pri-

vabi, kateri jo toliko bolj zalezujejo in v svoje mreže love, kolikor bolj jim dopade. Zavolj tega ima tedaj več skušnjav, je v večji nevarnosti svojo nebeško lepoto, t. j. čistost zgubiti. Zato se mora bolj vojskovati in hujši zatajevati, če hoče sovražnike svoje čistosti premagati, in čista ostati. —

Če to premisliš, kar tajiti ne moreš, je mar tedaj telesna lepota dekletu dobrota? Ali je to dobiček, ko je dekletu zavoljo nje v večji nevarnosti, ko hitrejši v greh zabrede, ko ima zavoljo nje hujši vojsko in težeji premagovanje, — če hoče stanovitna ostati? — In kako je še mogoče, da bi bila taka stanovitna, ker se večidel vsaka taka napuha navzame, ko jo vse hvali? — Napuh pa jo nevredno stori gnade stanovitnosti. — Bog jo zavoljo napuha zapusti, in — pade. — In tako se zgodi, da je telesna lepota večidel dekletu v padec.

Ali je tedaj vredna, da po nji hrepeniš, ali da se zavoljo nje povzdiguješ? — Nikakor ne. — Svetnice si je niso nikoli želele; še žalostne so bile zavoljo nje, ker so poznale večji nevarnost, in so zavoljo nje bolj se poniževale. — Pametno dekletu si je tudi ne bo želelo, zakaj bi zavoljo nje nebeško lepoto, t. j. čistost zapravljala, čemu si bo pot proti večnosti še bolj nevarno delala, ko je že tako

dosti nevarna? — Če marsiktera misli, de s telesno lepoto ložej moža dobi; naj pomisli, de je bolji, in bolj srečen zakon, če si ga s pridnostjo in pobožnostjo, kakor če se ga s svojo zvenljivo lepoto pridobi.

26) Nikar ne hrepeni po dopadajenji sveta; dvema gospodama služiti ne moreš. Svetu in Bogu dopasti ti ni mogoče. Ako si perzadevaš svetu dopasti, boš sicer svetu dopadla, ali Bogu ne boš dopadla; ker svet marsikaj hoče imeti, kar je Bogu zoperno, kar ga žali. — Če tedaj svetu ustrežeš, moraš Bogu se zameriti in mu zoperna biti. — Boš mar rajši svetu stregla, de se boš Bogu zamerila in njemu zoperna? — Pač slepa reva moraš biti, če si kaj taciga zvoliš! Kaj boš imela od tega, kaj ti bo svet dal za to? — Kar ti svet dati zamore je le malo; prazno hvalo, perliznjeno govorjenje, golufjive besede, kakšen prijazen pogled, nečimerno čast, zapeljive kratkočase in veselja; to je vse, kar ti svet dati zamore; in kar temu nasleduje, je: nepokojnost in žalost serca, pa težka vest, ktera ti bo več grenkost delala, kakor so vse veselja in kratkočasi vredni, ktere ti je svet perpravljal. In kako ti bo svet na zadnje plačeval za vse to, če boš toliko zavoljo njega storila, in celo Boga zapustila? Kakor je že

druge plačeval. Kadar boš enkrat ocvetla, in mu ne boš dopadla, te bo zapustil, zaverigel, zaničeval. In ti boš milo zdihovala, jokala in si očitala, zakaj si tako nespametna in slepa bila, de si svetu verjela, in na njegovo govorjenje in dopadajenje toliko porajtala. Kakor suha mladika boš stala v vinogradu Gospodovim, odločena od praviga življenja od Kristusa, ker si se od njega z greham odtergala, in zavoljo tega usahnila; perpravljena boš za večni ogenj, v kteriga boš gotovo padla, ako se te ne bo Jezus usmilil, te z gnado prave pokore spet oživil, in k sebi nazaj perpeljal. To je žalosten konec vsake take, ktera le po dopadajenji sveta hrepeni. —

27) Ne bodi preveč zamišljena in v skerbi zavoljo prihodnjiga preskerbljenja, de bi zavoljo tega svetu dopasti želela, in v njegovim dopadajenji in razveseljevanji svoje sreče iskala. Vselej je bila taka bolj preskerbljena, za ktero je Bog skerbel, ker se je pošteno in pametno obnašala, in Bogu služila; kakor pa tista, ktera je po nepoštenih ali clo pregrešnih potih svoje sreče in svojiga preskerbljenja iskala.

28) Zato nikoli ne delaj že naprej pregrešniga znanja zavoljo tega, de bi bila pred in ložej preskerbljena. — Ali nisi

brala, kar je v začetku teh bukvic od taciga znanja rečeno bilo, kako zelo tako znanje človeka na duši in na telesu pokonča? — In ko bi ti ne hotla tega opominjevanja poslušati, in bi naredila znanje; kaj boš imela od tega? Navezala in zavezala se boš, dostikrat ne veš na koga, ker taki perliznjeneč večidel še le poznej svoje hudobno serce pokaže; grehu boš priložnost dajala, de se mu skorej ne boš mogla, dostikrat tudi ne boš upala braniti; Boga boš žalila, dušo in telo zapravljala, božje maševanje in nesrečo boš na se nakopala; in na zadnje in za vse to boš tako preskerbljena, de se Bog usmili, de bi bilo stokrat boljši, de bi ne bila. Takimu dekletu se godi, kakor ribi, ktera se na ternik vjame. Požrešna pred popade po vabi na terniku nastavljeni; ali kadar jo je požerla, se na ternik v nji skriti zatakne; prepozno spozna, de je golufana; se vije in vije, in se meče gori in doli, semtertje, ali zastonj — zastonj, končana je. — In tako se zgodi takimu dekletu; hrepeneče iše priložnosti preskerbljenja, in če pride, po nje seže, če je tudi pregrešna. In ko je dosegla in se zavezala v zakon, prepozno spozna, de je v ti zavezi nesrečna; se vije in vije, in zdihuje; ali zastonj, končana je njena sreča, zavezana je, ne more več si pomagati; — le v

Bogu in v spokornim življenji še zamore pravo srečo najti.

29) Nikoli (pa dobro zastopi, kaj se pravi: „Nikoli“) se ne zanašaj na govorjenje, obljube ali obete družiga spola. Koliko več obljub ti kdo dela, toliko manj mu verjemi, toliko bolj se ti laže, in kaže, de nima namena jih spolniti. In ko bi ti tudi s persego zagotoval, ali celo dušo, nebesa in pekel zastavljal; varuj se, de se ne daš s takimi persegami preslepiti in obnoriti, de bi mu verjela; zakaj vedi, poželjivost ali nečistost je tako strašna strast, de vsaciga, kateri se ji vda, tako omami in prevzame, de ne pomisli, kaj dela ali govori, de zavaljo nje tudi dušo in nebesa zastavi, de le svoji zbudjeni poželjivosti ustreže. Glej tako omamljen od svoje strasti tudi tebi vse te persege dela; ali kadar enkrat z greham svojo poželjivost ohladi, in v druge okolišine pride, spet drugač misli, govori in dela, in če si mu verjela in se vdala, zapeljana reva si na zadnje le ti. Tako Bog naredi, de se taki po tem hudo godi, ktera zavaljo posvetnih obljub njega zapusti.

30) Le eden je, na kateriga se zamoreš vselej in v vsih okolišinah svojiga življenja brez skerbi in popolnoma zanesti, in ta je Bog. —

Kar ti on obeta, bo gotovo spolnil; in kar on žuga, bo gotovo storil; njegove svete besede so resnica in pravica. Zatorej derži se nepremakljivo njegovih besedi, in ne daj se z nobenimi besedami, ali pregovarjenjem od njega in njegovih besedi odverniti, če hočeš na tem nestanovitnim svetu terdno podporo imeti, na katero se boš zamogla v vsih okolišinah svojiga življenja s terdnim zaupanjem opreti. — Saj je vse nestanovitno in spremenljivo na svetu; tudi nebo in zemlja bota prešla: le Bog in njegove besede ne bodo nikdar prešle.

31) Zato se njemu, njegovimu varstvu in vodstvu popolnoma zroči, in bodi terdno prepričana, kar bo on storil s tabo, in kakor te bo on vodil, bo gotovo nar boljši za te. Naj bo tedaj pot, po kateri te Bog pelje, vesela ali žalostna, lahka ali težka, srečna ali nesrečna; vdaj se vselej mirno v njegovo sveto voljo; on nar bolj vé, ktera pot je za te nar bolji, ktera te nar ložej v nebesa perpelje. — Po težavni in križevi poti nar rajši svoje zveste služabnice vodi; mislim, de ne boš žalostna, če tudi tebe tem peršteje, in te na tako pot postavi. — „Kteriga Bog ljubi, pravi sv. Pavel, tega pod šibo ima; tepe pa vsaciga, kteriga dovzame.“ —

Zato nikoli ne hrepeni po kaki posebni sreči, tako, de bi se nesrečno štela, če je ne dosežeš; pa se tudi zavolj časniga namena ne sili, ali ne pusti siliti v kak stan, v kteriga te Bog ni namenil. Če te stan ne veseli, boš težko svojo srečo in zadovoljnost v njem najdla. —

32) Služi Bogu vse dni svojiga življenja, tako je že stari Tobija svojiga sina opominjal, in Boga nikoli ne zapusti. — Vse raji zapusti, kakor Boga, — ker ti Boga nobena reč namestiti ne more. — Služi mu pa še posebno v svojih mladih letih, ker te leta so Bogu nar prijetniši dar, in tebi nar več zasluženja pernesejo. — Če moraš zavoljo tega tudi marsikako zatajevanje in vojskovanje prevzeti, marsikako veselje opušati, marsikako terpljenje ali zaničevanje prenašati; nič ne maraj, saj ne bo nič zastonj, kar zavoljo Boga storiš. Veseli se! ne enkrat, ampak stoterno ti bo vse povernjeno, kar boš zavoljo Boga prestala, preterpela, opušala, ali se zavoljo njega zatajevala in premagovala. Zatorej zaničuj in zaverzi besede tistih, kteri ti pravijo, in ti pergovarjajo: „Vživaj veselje, dokler si mlada; kdaj boš pa svet vživala, če ga zdaj ne boš? Za pokoro je še v starih letih dosti ča-

sa.“ — Pač žalostno je, de se še med kristjani tako hudobno pogubljivo govorjenje mora slišati. Ali veš, kaj se to pravi z drugimi besedami: Daj svoje mlade leta hudiču, Bog naj le to ima, za kar svet več ne mara? — Ali ni to res strašno hudobno govorjenje? — Ali bo res mogel Bog per vsaki starih let čakati? — Ali se upa kdo terditi, de naj Bog le to ima, za kar svet več ne mara? — Gotovo noben pametni ne, — mislim, de tudi ti ne. — Gorje pa té, ktera tako misli, in tudi ravna, ona si zapera vrata za časno in večno srečo! Za časno srečo si jih zapera, ker si, kar je že v začetku teh bukvic rečeno bilo, življenje greni, in cvet svojiga življenja pokonča, in dobriga sadu le težko pernese. — Za večno srečo si jih zapera, ker ne le prederzno na božjo milost greši, in se tako božje gnade nevredno dela; temuč ker se tudi s takim življenjem v grehe zapleta, in strast in hude navade redi, ktere kakor ketine na nji visé, in jo od prave pokore nazaj vlečejo. Le težko jih odbije, in se k Bogu in k nebesam nazaj povzdigne! — Taka v mladih letih v mreže hudobniga duha leti; ali kdaj in kako se bo iz njih rešila, — se pa ne vé.

33) Ne čislaj sveta, njegoviga govorjenja in presojevanja, ali ne maraj za njegovo zamero, če ti zavoljo tega zameri, ker njegovim pregrešnim namenam ne pervoliš. Sv. Pavel pravi: „Meni je celo malo mar, od vas ali od človeškiga dné sojenimu biti.“ — Misli in govori tudi ti tako, in boš lahko in mirno Bogu služila. —

Nič ne maraj, če te svet zaničuje, od strane gleda, ali pa še celo s primki pita; pa le zavoljo tega, ker nočeš ž njim vleči in se v njegove pregrešne veselja podajati. — Spomni se Jezusovih besedi, ki pravi: „Če vas svet sovraži, spomnite se, de je mene pred sovražil.“ To tedaj ni nobena nečast za te, če te svet sovraži zavoljo tega, ker z njegovimi veselji, norostmi in pregrehami ne vlečeš; to je znamenje, de nimaš posvetniga, ampak Jezusoviga duha, de se Jezusa in njegove svete volje deržiš, de si otrok božji. In Jezusa in njegove svete volje se moraš držati, če hočeš v nebesa priti. Jezus sam pravi: „Svet preide in njegovo poželenje; le kdor stori voljo božjo, ostane vekomej.“

Glej, to je vedna vojska na svetu, de se otroci tega sveta vzdigujejo zoper otroke božje, in jih zaničujejo, ako se ne puste od Jezusa proč, in v njih namene zapeljati. — To tudi ni drugači mogoče, ker otroke tega sveta njih mojster, hudobni duh, ta zopernik božji in vsiga dobriga, vedno zoper otroke božje napihuje in šunta, de bi jih, ali s perlizovanjem, ali pa s sovraštvam in zaničevanjem omečili, in tako na svojo stran pervabili. Tako se je godilo ob Noetovim času, tako se še dandanašnji godi. Ali kakor je bilo v Noetovim času gorje tistim otrokam božjim, kateri so se dali tako zmotiti otrokam sveta; tako bo tudi še zdaj gorje tistim dekletam, ktere se bodo dale strašiti s takim zaničevanjem, in za svetam potegnile, per tem si pa sovraštvo božje nakopale.

Zato pomisli sama, sovražena že moraš biti, ali od sveta, ali pa od Boga. — Če Bogu služiš, in se njega deržiš, praviš, de te svet zavoljo tega sovraži. Če pa svetu in njegovimu napeljevanju strežeš, pa Boga žališ, in se njemu zameriš; tedaj te bo Bog sovražil, in angeli in svetniki bodo nad tabo žalovali. In kaj ti bo to pomagalo, če te ves svet obrajta, in v časti ima, če vse željno za tabo

pogleduje in zija; če tudi vse premoreš, vse za sabo vlečeš, povsod vse veljaš; in ko bi tudi kralji in cesarji za tvojo prijaznost se poganjali; če pa večni kralj in plačevavec za te ne mara, če te on sovraži, ker nisi vredna njegove prijaznosti, in te za pekel in za peklenške angele nameni? — Kaj ti bo vse drugo pomagalo, če si pa sama na sebi pred Bogom le ostudna stvar, in te bo Bog sodnji dan v tvoji ostudnosti pokazal, in boš ti takrat od vsiga sveta ravno toliko sramote in zaničevanja prestala, kakor zdaj od njega časti in prijaznosti išeš in imaš?

Oh premislite tedaj vse to, keršanske deklice, ki vas svet tako hitro s tisto besedo zmoti, ki pravi: Če se boš tako držala, nobeden za te maral ne bo. — Če tudi hudobni svet, hudičevi najemniki, zapeljivci in zapeljivke, taki, katerim pametno obnašanje ne dopade, ne bodo za te marali, in te sovražili; ne bo zate nobena škoda in nobena nečast, toliko boljši za te. Takim dopasti, in s takim se pajdašiti ni nobena čast za deklico, in tudi nobena sreča; za take ne maraj, ker le želé, da bi tudi ti bila tako nespametna, kakor so druge; takih se še bolj ogibuj. De bodo le pametni ljudje te obražali, in pa nebeški že-

nin; blagor tebi, tukaj zapušena ne boš, in per nebeški ženitnini boš per kraljevi mizi visoko povzdignjena čez vse veliko čast vživala, in nebеса bodo tvojo čast prepevale!!!

Dvojna pot.

Keršanska deklica!

Gveteče so sicer tvoje lica, kerpko je tvoje telo, hitro teče kri po tvojih žilah, in močno se čutiš, ali vender grejo tudi tvoje stopinje, kakor vsih umirajočih dolgi — dolgi večnosti naproti. —

Ali dvojna je večnost, srečna in nesrečna — in dvojna je tudi pot, ktera v njo pe-lje. — Eno teh dveh si si tudi ti izvolila in nastopila, ali veš katero? — Po eni teh dveh hodiš tudi ti, in moraš hoditi, ker na stran ugniti se jima ne moreš. — Morde še nikoli nisi prav pogledala in premislila, kam tista pot derži, katero si izvolila, in po kateri hodiš. — Čuj, de se ne zmotiš, ali zmotiti ne

daš, de prave poti ne zgrešiš; ker toliko ti že lastna pamet pove, de te napčna ne bo nikoli v srečno večnost perpeljala.

Naj ti ji nekoliko v spregled postavim, de te ne bo golufalo, de boš ložej spoznala, kakošne ste te poti, kam vsaka pelje, in ktera je prava, ktera v srečno večnost pelje.

Sv. Ignaci nam ji tako popiše:

Ena pot je široka in prostorna, derži čez lepe ravnine, čez zelene in dišeče z žlahtnim sadjem napolnjene travnike, in rodovitne polja; z rožicami in vejicami je nastlana, prav prijetna in vabljava je viditi; grozno veliko ljudi gre po nji, kateri so tako veseli, de jim samiga veselja skorej glavé zmeša, de ne vedo, kaj bi počeli; se smejajo, poskakujejo, plešejo, z rokami ploskajo, in eden družiga vabijo in vlečejo naprej.

Druga pot je tesna in ozka, derži čez golo planjavo in sterma višavo, nič dišečiga in blišečiga ni na nji viditi; le kak križ se zagleda na njeni okrajini, kateri popotnikom naprej kaže; bolj ojstra in težavna, bolj dolgotrajna je viditi, in le malo jih je, kateri po nji hodijo. Tiho grejo naprej na ti poti, bolj modro je njih obnašanje, in po vnanjim ni toliciga veselja nad njim čutiti, ali v njih obrazih in očeh se bere tiha zadovoljnost, notranji

mir, serčne veselja in sladkosti, memo katerih je veselje unih prazna norija.

V začetku vsake poti stoji vojvoda pota s svojim banderam in s svojimi služabniki, s katerimi vsakteri vabi ljudi na svojo pot.

V začetku široke poti sedi mogočni vojvoda na blišečim iskrenim sedežu in v svoji roki derži bandero, z zlatam in srebram tkano, na katerim je zapisano:

„Veselje, sladnosti, čast in bogastvo.“

Truma služabnikov je pred njegovim sedežem, kateri grejo in pridejo; okoli njega so zakladi bogastva, lepote, sladnosti in sladkosti, kar jih le svet premore, in kar se jih zamore človeško serce zmisliti ali poželeti. Njegove svetle oči se blisketajo, kakor bi bile ognjene, švigajo kot ognjeni plameni okoli njega, in se obračajo zdaj na ljudi, katerim svoje bogastva in sladnosti kaže, de bi jih privabil na svojo pot; zdaj na svoje služabnike, ktere ljudem naproti pošilja, de bi jih na to pot privabili, in jim takole povelje da: Kažite ljudem vse te lepote, veselja, sladnosti, časti, (zakaj njegov sedež je visok in od deleč že se vidijo vse te bogastva,) in jih ponujajte; vabite ljudi, prosite, pergovarjajte, silite; perlizujte se, ko-

likor in kjer morete; obetajte vse, kar kteriga veseli, serce poželi, ali ga pervabiti zamore, če tudi svojih obljub pozneje ne morete deržati ali jih nočete spolniti; lagajte, slepite, golufajte, motite ljudi, kolikor in kjer morete, de jih le na svojo stran nagnete. Naj vam ne bo nobena zvijača prehinavska, nobena slepotija prehudobna, nobena hudobija prevelika, nobena gerdobija preostudna, de bi se nje ne poslužili; de le pomaga, de ljudi moti in semkaj vabi. — Tako je povelje mogočniga vojvoda te poti do njegovih služabnikov.

In njegovi služabniki hité na vse strani in kraje, in store po povelji svojiga vojvoda, in lažejo in vabijo ljudi k veselju, sladnostim, lepotam; jim vse to ponujajo in vsilujejo, se perlizujejo, obetajo, kar morejo; in kadar nekatere v svoje mreže dobé, jim ukažejo, de morajo spet drugih temu vojvodu pervabiti, in pridobiti. Tako hodi cela truma skrivnih in očitnih služabnikov tega vojvoda po svetu, kateri ljudi motijo, slepé, in golufajo, kolikor morejo, de jih le na to pot pervabijo.

In ktere vojvoda tako pridobi na svojo pot, de se nanjo obernejo, tem da vživati posvetne veselja, sladnosti in sladkosti, kolikor jih le morejo; zato so vsi ti, kateri so na ti poti, tako nezmerno veseli. — Ali glej, te

veselja in sladnosti, ktere ta vojvoda ponuja in deli, je sam s strupam navdal; strupeno moč imajo v sebi in omamljivo. — Zato so ljudje na ti poti od samiga veselja, in samih sladnost tako omamljeni, de ne čutijo, in se ne zavejo, kam ta pot derži. — Ali le od začetka je ta pot tako lepa in vesela; kolikor dalje pa pelje, toliko bolj se temui, toliko bolj je polzka, toliko manj varne so stopinje na nji; zmiraj se popotnikom vdera pod nogami, ker so pod rožicami in vejicami skriti brezni, nastavljeni zavolj tega, de bi se ljudje nazaj ne vernili, kadar začnejo čutiti strupeno moč teh veselj, in golufijo spoznati. Marsikterimu se že oči odperajo, de začne spoznavati, kam to pelje; kar je veselja vžival, ga začne peči, vidi pred sabo brezne, v ktere bo še padel, če gre dalje na poti. — Strah in groza ga obide. — Zato je viditi na daljni ti poti, kako nekteri bleedi in prepadeni postajajo, kako so nepokojni in se sem in tje mečejo; nekteri tudi kolnejo, preklinjajo sebe in tiste, kteri so jih na to pot napeljali, in si vošijo, de bi nikoli ne bili te poti poznali. — Ali popotnikom te poti se tudi služabniki tega vojvoda družijo, kteri jih še nalaš napeljujejo na take brezne, in jih nalaš še vanje pahnejo, ali jim branijo vstati in se nazaj obrniti, de le v teh brezni obležo. Tako

nekteri grejo, nektere pahajo dalje na ti poti, nekteri se le valé od brezna do brezna, ker si več pomagati ne upajo; ali pa so tako omamljeni, de se pusté v brezne dalje valiti, dokler do zadnjiga ne pridejo, namreč do brezna vsih breznov, iz kteriga nikoli nobeden več ne pride, kdor se enkrat vanj vdere. Tako žalostno končajo vsi tisti, kteri se na to pot podajo in je več ne zapusté. To je žalostni in strašni konec te od začetka tako vesele poti. Ona pelje — v nesrečno večnost. —

V začetku ozke in tesne poti stoji drugi vojvoda brez vnanje posvetne mogočnosti in nečimerne blišobe; ali ljubeznjivost, modrost in resnica se mu bere v njegovih očeh in v obrazu. Nima blišečiga sedeža, ampak stoji na terdni skali; v eni roki ima križ za svoje bandero, na kterim je zapisano:

**„Zatajevanje, ponižnost, pokor-
šina;“**

z drugo roko na kviško proti nebesam kaže, v ktere njegova pot pelje. Nima tolike trume služabnikov okoli sebe, tudi nobenih zakladov bogastva, veselja in sladnosti ni viditi okoli njega; ali iz njegoviga serca puhti moč, ktera v serce človeka, kteri se je navzame, toliko ve-

selja, miru in zadovoljnosti vliva, de je to več vredno, kakor ko bi kdo vse bogastva sveta imel, in vse njegove sladkosti vžival. Tudi nobenih posvetnih lepotij ali posvetne časti ni najti okoli njega, ali nebeška lepota in čast se sveti na njegovim obličji. Vse kaže na njem, de ljubezin, resnica in pravica kraljujejo v njegovim sercu.

Tudi ta vojvoda ljudi na svojo pot vabi, ali on jim ne ponuja veselja, bogastva in časti, in jih ne slepi s praznimi, minljivimi nečimernostmi, ker vé, de te reči nimajo nobene stanovitne vrednosti, in de človeka k pravi sreči in k Bogu ne peljejo; temuč de ga še le od prave sreče odvrtačujejo. On kaže in ponuja ljudem na ti poti: pravo bogastvo, t. j. lepoto čiste, s čednostmi napolnjene duše, — pravo veselje, t. j. mirno, dobro vest, in prijaznost z Bogam, in pravo srečo, t. j. neskončno, neminljivo, nebeško veselje. — Tudi on pošilja svoje služabnike okoli po svetu, ljudi vabit na to pot, ktera proti nebesam pelja. Ali on jim ne zapoveduje slepiti ljudi s slepotijami, golufijami, in praznimi obljubami, in jih tako nagibati na to pot; temuč on jim perporoča po ljubezni, pravici in resnici ravnati, in ljudem ne zakrivati, de se te bogastva, veselja in sreče, ktere on ponuja in deli, le z zatajevanjem,

terpljenjem in pokoršino dosežejo; pa naj tudi perstavijo, de jim bo to tamkej na koncu te poti stoterno povernjeno, kar bojo na nji težavniga in ojstriga imeli. Tako je povelje vojvoda te poti. — In služabniki se razkropé po vsim svedu po povelji svojiga mojstra in vojvoda, in učé in vabijo ljudi z ljubeznijo in krotkostjo, brez zvičaj in slepotije, obetajo resnične, nezvenljive in neminljive bogastva, veselje in lepote, kažejo na edino pravo pot k temu veselju, namreč na pot zatajevanja, poniževanja in pokoršine.

In ktere se dajo pervabiti na to pot, jo nastopijo z varstvam in s pomočjo tega vojvoda. Desiravno se jim od začetka bolj ojstra in težavna zdi, jim vender to veselje polajšuje popotovanje, de imajo ljubeznjiviga vojvoda za svojiga skerbniiga pomočnika. On jim da svoje namestnike, de jih vodijo na ti poti, jih učé, jim kažejo nevarnosti, kterih se morajo ogniti, in jih podpérajó; on jim pošlje svoje nebeške služabnike, angele varhe k njih varstvu; in kadar je potreba, tudi sam perstopi, pride k njim, in se celó v sercu na prečudno vižo z njimi sklene, de jim moč, serčnost in veselje daje. — S to močno podporo podperti grejo ti popotniki serčno in z veseljem po ti poti iz ljubezni do tako ljubeznjiviga vojvoda, in v zupanji na nekdanje krone, ktere si na ti te-

žavni poti služijo, in ktere se jim v nebesih spletajo. — Serčno premagajo vse nevarnosti in težave; še veselje jim dela, kaj bolj ojstriga in težkiga prestati, de iz hvaležnosti svojimu vojvodu s tem veči veselje delajo, in si lepši krono perdobijo. V njih sercih prebiva nebeški mir in zadovoljnost, kteriga za vse zaklade sveta ne prodajo. — In kolikor dalje njih pot pelje, in kolikor bolj se koncu bližajo, toliko bolj se jim svetlí na ti poti. Ta pot ima to lastnost, de se v začetku bolj temotna in dolgočasna zdi, ali kolikor dalje človek po nji hodi, toliko bolj se mu svetli na ti poti, toliko bolj prijazna in prijetna se kaže. Zakaj kolikor dalje kdo po nji hodi, toliko bližej je nebeškemu veselju. Zato se popotnikam na ti poti zmirej bolj nebeška luč v njih duše naproti svetlí, žarki nebeškiga solnca se jim kažejo, in od deleč jim blisketa v prečudni lepoti veselje nebeškiga domovanja. O s kolikim veseljem to njih serce navdaja, s kolikim hrepenenjem hité dalje na ti poti, ker vidijo, de niso ogolufani, de je resnica, de bo pot kmalo končana, de se bo kmalo zanje odperlo tisto nezmerno veselje, kteriga jim je vojvoda te poti v začetku obljubil v plačilo njih premagovanja in zatajevanja. Kmalu ne bo nobeniga vojskovanja, nobeniga truda, nobenih solza

več. In kadar pride konec njih popotvanja, in kadar bije ura ločenja in preselitve v večno domovanje, pride vojvoda tega pota sam, jih sprejme v svoje naročje in jih nese k svojimu Očetu v nebeško veselje, de dobé tam obilno plačilo svojiga zvestiga popotvanja. Tam jim je stoterno povernjeno, kar so poprej truda in zatajevanja imeli, oni se veselé per Bogu v nezmernim veselji, in vživajo njegovo neskončno ljubezin na večne čase. — Tako se popotnikom te poti godi, in to je konec te v začetku tako ojstre in na videz tako dolgočasne poti.

Ali veš, kdo je vojvoda perve in druge poti? — Vojvoda široke poti je Lucifer, viši zaverženih duhov, kateri svoje angele pošilja po svetu; ti hudobne ljudi perdobivajo, de z njimi vred druge z veseljem in sladnostmi tega sveta slepé, na svojo pot in v svoje mreže vabijo, zapeljujejo in — pogubé.

In vojvoda ozke poti je Jezus sam, kateri svoje namestnike pošilja po vsim svetu, de bi vse ljudi vabili na ozko pot, ktera pelje po kratkim terpljenji in zatajevanji k Jezusu v nezmerno veselje večniga raja.

Glej tedaj dvojno pot. — Poglej in prevdari obojno, de te ne bo oslepilo; — in vtisni si v serce, kakšen je obojne začetik, kakšno

popotvanje, in kakšen konec; — pa tudi kdo je vojvoda prve ali druge. — Pred tabo ste, široka in ozka, — pot sladnosti in zatajevanja, — Luciferjeva ali Kristusova. — Eno teh dveh moraš zvoliti in nastopiti, ker srednje med tema dvema ni. — „Ali smo Kristusovi, ali pa hudičevi,“ pravi sv. Avguštin, „srede ni.“

Pomisli in premisli zdaj dobro, — na kateri poti se znajdeš? — Morebiti je že blizo konec tvojiga pozemeljskiga popotovanja; glej, de ne boš na večno ogolufana in zapeljana. — Kteriga bandera se boš držala, — katero pot boš zanaprej nastopila — in kateriga vojvoda si izvolila? — ! —

Ali vedi: kamor se boš obernila, tje ke j in **le tjekej** boš peršla, — in kar si boš zvolila, — to **in le to** boš imela

vekomej !!!

MOLITVE.

(†) Molitev

(pred podobo križaniga Jezusa,)

s katero se po prejetih sakramentih sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa popolnoma odpustiki zadobé.

Poglej me, o moj preljubeznjivi in dobrotljivi Jezus! pred Tvojim nar sve-
tejšim obličjem klečé te prosim s per-
serčno gorečnostjo, de mi v serce vtis-
neš prav žive občutljeje vere, upanja
in ljubezni, pravo žalost nad mojimi
grehi, in prav terdno voljo se pobolj-
šati; ker s preserčnim usmiljenjem, in
z veliko žalostjo premišlujem in pre-
vdarjam tvoje petere rane, in imam pred
očmi to, kar je od Tebe, o dobrotljivi

(†) pomeni, de se odpustiki te molitve morejo
tudi dušam v vícah v prid obrniti.

Jezus! prerok **David** govoril: „Prebodli so moje roke in noge, prešteli so vse moje kosti.“ —

Sv. Oče Pij VII. so 10. mal. travna 1821 poterdili popolnoma odpustik, kteriga so že **Klemen VIII.** in **Benedikt XIV.** podelili vsim tistim, kteri se svojih grehov skesano spovedó, sv. Rešnje Telo vredno prejmejo, in to molitev pred podobo križaniga Jezusa pobožno molijo.

(†) Darovanje Jezusove presv. kervi. *)

Sveti Oče! mi ti darujemo predrago kri **Jezusa Kristusa**, ktero je on iz tolikšine ljubezni do nas in s tolikšnimi bolečinami iz rane svoje desne roke prelil. In po zasluženji te kervi in z nje močjo prosimo tvoje božje veličastvo, de nam podeliš svoj sv. žegen, de bomo z njegovo pomočjo obvarovani svojih sovražnikov, in rešeni

*) 1. **Opomba.** Kdor se hoče odpustikov naslednjih molitvic vdeležiti, mora:

1. v gnadi božji biti, t. j. brez smertniga greha, ali vsaj od njega vredno odvezan; —
2. mora molitvico moliti s pobožnostjo in s skesanim srcem; —
3. mora vsako besedo, tudi z ustmi izrekovati, ker ni zadosti jo le v srcu moliti; —
4. mora namen imeti, se odpustika vdeležiti, in zato molitev v ta namen Bogu darovati, za kteriga so jo sv. Oče namenili.

vsiga hudiga, kadar pravimo: **Že-**
gen vsigamogočniga Boga, Očeta, Sina
in sv. Duha naj pride nad nas, in naj
vselej per nas ostane.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi i t. d.

Sv. Oče Leo XII. so 25. listop. 1825 podelili 100 dni odpustika vsim tistim za vsakokrat, kadar molijo to darovanje Jezusove presvete kervi, de bi njegov nebeški žegen prejeli, in pa 1 Očenaš, 1 Češena si Marija in Čast bodi, v čast sv. Trojice v zahvalo za vse prejete gnade. — Kdor celi mesec vsak dan to opravlja, zadobi enkrat v mesecu popolnoma odpustik. *)

Krajši darovanje Jezusove presv. kervi.

Večni Oče! jest ti darujem pre-
 drago kri Jezusa Kristusa v spravo

*) 2. **Opomba.** Ker so sv. Oče per nekterih teh molitvic popolnoma odpustike tistim podelili, kateri jih bodo celi mesec vsaki dan opravljali, je treba to le opomniti: Kdor hoče taciga popolnoma odpustika deležen biti, mora: 1. res od začetka do konca mesca vsaki dan tako molitev natančno opraviti; 2. mora konec mesca zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa skesano in vredno prejeti; in 3. mora v dan sv. obhajila v namen sv. Očeta za razširjanje keršanske cerkve, za spreobrnjenje krivovercov, in za mir in spravo keršanskih vladarjev — moliti. — (Moli se pa v ta namen 5 ali 7 Očenašev in Češenasimarij, Čast bodi i t. d., in na zadnje apostoljska vera.)

svojih grehov, in za potrebe svete cerkve.

Sv. Oče Pij VII. so 29. sušca 1817 podelili vsim vernim 100 dni odpustika, kolikorkrat bodo to darovanje pobožno molili.

M o l i t v e

k patronam te družbe.

(+) Molitev k prečastiti Devici Marii

posebno perporočena od sv. Očeta Pija IX. za ohranjenje čistosti.

O moja Gospa! o Mati moja! Tebi se vso darujem, in de se Tebi vdano skažem, Ti dans darujem svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, sebe popolnoma vso. Ker sim tedaj tvoja, o dobrotljiva Mati! varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in svoje posestvo.

(+) Krajši molitev v kateri koli skušnjavi.

O moja Gospa! o Mati moja! spomni se, de sim Tvoja. Varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in svoje posestvo.

Sv. Oče Pij IX. so podelili 5. velik. serp. 1851: 100 dni odpustika vsim, kateri molijo zjutraj in zvečer po angelovim česenji, s pobožnostjo in s skesanim sercam opravljenim, prvo molitev; popolnoma odpustik vsim tistim, kateri vse dni celiga mesca to opravljajo, in spolnujejo, kar je v drugi opombi rečeno bilo s tem razločkam, de morajo v namen sv. Očeta v dan sv. obhajila v kakšni cerkvi moliti; in poslednjič odpustik za 40 dni, kolikorkrat kdo krajši molitev pobožno moli.

Molitev sv. Bernarda k Materi božji.

Spomni se, o premila Devica! nikoli še ni bilo slišati, de bi bil kdo zapušen, kateri je pod tvoje varstvo perbežal, tvoje pomoči prosil, tvoji priprošnji se perporočeval. S takim zaupanjem vnet hitim k tebi, o devic Devica in mati! k tebi pridem, pred teboj jest grešnik zdihovaje stojim. Prosim te, o mati Besede (mati Jezusova), nikar ne zaverzi mojih besedi, temuč poslušaj jih milo in usliši. Amen.

Sv. Oče Pij IX. so 11. grudna 1846 podelili vsim vernim 300 dni odpustika vsakokrat, kadar molijo to molitev s pobožnostjo in s skesanim sercam; — in popolnoma odpustik vsim tistim, kateri to molitev vsaki dan skoz mesec vsaj enkrat molijo, konec mesca zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa vredno prejmejo, tisti dan kakšno cerkev obišejo, in tam v namen sv. Očeta molijo.

Molitev k prečisti Devici

za srečno smert.

O Marija brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi perbežimo. **O** perbežališe grešnikov in mati umirajočih, nikar nas ne zapusti ob naši smertni uri, temuč sprosi nam, de svoje grehe popolnoma obžalujemo, se jih resnično skesamo, in njih odpušenje dosežemo; de presveto popotnico in poterjenje s svetim oljem vredno prejmemo, ter varno pridemo pred sedež pravičniga pa tudi usmiljeniga sodnika Boga in odrešenika našiga.

Sv. Oče Pij IX. so 11. sušca 1856 podelili 100 dni odpustika vsim, kateri bodo to molitev skesano in pobožno molili.

M o l i t e v

k svetimu Alojziju.

O Bog, delivec nebeških darov, kateri si v angeljskim mladenču Alojziju prečudno nedolžnost življenja z enako spokornostjo združil, dodeli po njega zasluženji in prošnjah, de ga spokorniga posnemamo, ki ga nismo nedolž-

niga nasledovali. Po Gospodu našim, Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomej do vekomej.

Molitev k sv. Alojziju

za ohranjenje čistosti.

O sveti Alojzi! mladeneč angeljske čistosti, jest tvoja nevredna služabnica, ti perporočim posebno čistost svoje duše in svojiga telesa. Prosim te per tvoji angeljski čistosti, perporoči me neomadežvanimu Jagnjetu Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi Devici vsih devic. Varuj me vsakiga smertniga greha, in nikar ne perpusti, de bi se kterikrat s kako nespodobnostjo oskrunila. Ako me zagledaš v kaki skušnjavi ali nevarnosti k grehu, odpodi iz mojiga serca vse nečiste misli in občutljeje, obudi v mojim sercu spomin na večnost, in na Jezusa križaniga, in globoko vtisni mojemu sercu strah božji. Vžgi me z božjo ljubeznijo, de bom s posnemanjem tvojih čednost na svetu, vredna se s teboj per Bogu veseliti v nebesih. Amen.

Oče naš. Češena si Marija i. t. d.

Sv. Oče Pij VII. so 16. sušca 1802 podelili 100 dni odpustika vsakimu, kateri to molitev z Očenašem in Češenasimarijo skesano moli.

Molitev k sv. Alojziju

za ponižnost.

Sv. Alojzi! ti lepi zgled ponižnosti, ki si v sredi posvetne blišobe obvaroval svoje serce vse nečimernosti, in se iz ljubezni do Boga odpovedal častitim in imenitnim službam, de bi neznan v revšini in samoti živel; sprosi mi pri Bogu gnado, de bom tudi jest svet in njegove minljive dobrote zaničevala, in svoje serce od vsiga, kar ni božjiga, odtergala. Pomagaj mi pa tudi, de ne bom v svoji slepoti samo sebe povzdigovala, ali čislala; temuč de se učim svojo revšino in pregrešnost prav spoznati, kakor si se ti per vsih svojih lepih čednostih veliciga grešnika spoznal. Prosi Boga, de mi vdihuje sveto boječnost, de se nikoli ne zanašam sama na se; sveti strah, de ne išem hvale in časti, in je tudi ne želim; serčne želje po svarjenji in poniževanji. S tvojim zgledam spodbujena terdno sklenem, se za zadnjiga in nar

manjšiga človeka, za nevredno grešnico šteti, žaljenje, zasramovanje ko zaslu-
ženo kazen prenašati, in v ponižni po-
koršini se vsim prednikom podvreči.
Jest se hočem, tako rekoč, popolnoma
v nič djati, in v vsih rečeh le samimu
Bogu čast dajati, kterimu samimu gre
čast, hvala in veličastvo; de bom, ko
sim se tukej poniževala iz ljubezni do
Boga, tamkej povišana k večni slavi.
Amen.

M o l i t e v

k sveti Katarini Sienski.

Dodeli, prosimo vsigamogočni Bog,
de, ko sveto Katarino devico tvojo ča-
stimo, njene zglede posnemamo, in v
čednosti neprenehama rastemo. Po Go-
spodu našim Jezusu Kristusu, Sinu
tvojim, kteri s teboj živi in kraljuje v
edinosti svetiga Duha Bog od veko-
mej do vekomej. Amen.

**Kratke molitvice, zdihljeji in pobožnosti
z odpustiki.**

1. „Svet, svet, svet Gospod Bog
vojskinih trum, polna je zemlja tvoje ča-

sti. Čast bodi Očetu, čast Sinu, čast sv. Duhu!“

Sveti Oče Klemen XIV. so 26. rožn. cveta 1770 podelili za to molitev 100 dni odpustika, kateri se more v delavnikih le enkrat, ob nedeljah skozi leto, v praznik sv. Trojice in v osmini pa trikrat na dan zadobiti, ako se 3krat moli. — Kdor vse dni skozi mesec to molitev pobožno opravlja, zadobi popolnoma odpustike, če konec mesca zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa vredno prejme, po tem kako cerkev obiše, in tam v namen sv. Očeta moli.

2. (†) Kdor zjutraj, opoldne in zvečer vselej trikrat naslednjo molitev moli: „Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu; kakor je bilo od začetka, in zdaj, in vselej in na vse večne čase. Amen;“ — in sicer v čast sv. Trojice, in v zahvalo za vse gnade Materi božji posebno per njenim vnebovzetji podeljene, zadobi po dovoljenji sv. Očeta Pija VII. 11. mal. serpana 1815 300 dni odpustika; — za vsakikrat posebej pa zadobi 100 dni odpustika. — Kdor pa vsaki dan skozi mesec to opravlja, zadobi enkrat v mescu popolnoma odpustik, ako še stori, kar je bilo zgorej v drugi opombi rečeno. —

3. (†) Kdor tri božje čednosti: „Vero, upanje, ljubezin“ pobožno moli, zadobi vsakikrat 7 let in 280 dni odpustika, po dovoljenji sv. Očeta Benedikta XIV. 28. pros. 1756. Kdor vsaki dan skozi mesec te čednosti moli, zadobi enkrat v mescu popolnoma odpustik, (glej 2. opombo) in ravno to zadobi tudi v smertni uri.

4. Kdor koga sreča ter ga s temi besedami pozdravi: „Hvaljen bodi Jezus Kristus,“ in mu uni odgovori: „Amen na večne čase,“ imata vsaki 50 dni odpustika, po dovoljenji Siksta V. 11. mal. serp. 1587.

5. Kdor nar slajši ime „Jezus“ ali „Marija“ pobožno kliče, zadobi po dovoljenji sv. Očeta Siksta V. 25 dni odpustika.

6. (†) Kdor sv. Rešnje Telo s temi besedami prav skesano počasti: „Bodi češen in hvaljen vsaki čas presveti in božji zakrament!“ zadobi enkrat na dan 100 dni odpustika (Pij VI. 24. vel. travna 1776). — Kdor to vsaki dan skozi mesec moli, zadobi popolnoma odpustik, (glej 2. opombo). — Kdor moli to molitvico ob četertkih med letam, ali pa na sv. Rešnjiga Telesa praznik, ali v osmini vselej trikrat na dan, zadobi vsakokrat 300 dni odpustika. — Ravno tako so podelili Oče Pij VII. 100 dni odpustika vsim tistim, kateri Jezusa v sv. Rešnjim Telesu pričujočiga molijo in prav skesano to molitvico opravijo, ali med povzdigovanjem per sveti maši, ali pa per žegnu s svetim Rešnjim Telesam. —

Gregori XIII. so podelili (10. mal. travna 1580) odpustik eniga leta vsakimu, kateri, kadar per kaki maši k povzdigovanju pozvanja, kjerkoli je, poklekne, in eno molitvico k časti sv. Rešnjimu Telesu moli; temu pa, kateri takrat iz tega namena v cerkev gre, in to stori, podelé odpustik dveh let. —

7. (†) Sv. Oče Pij VII. so 19. vel. travna 1818 dodelili 100 dni odpustika, kateri naslednjo molitvico enkrat na dan pobožno in skesano molijo:

„Zgôdi se v vsih rečeh, ter bodi hvaljena in češena vekomej nar pravičniši, nar vikši, in nar ljubeznjivši volja božja!“

Kdor to vsaki dan skozi leto opravlja, zadobi popolnoma odpustik ta dan, kteriga si sam zvoli, če tudi to opravi, kar je v 2. opombi rečeno.

Tudi zadobi popolnoma odpustik v smertni uri, če to molitvico velikokrat v življenji opravlja, in smert z vdanostjo v božjo voljo sprejme.

8. (†) Sv. Oče Pij VII. so 28. mal. travna 1807 dodelili vsakimu 300 dni odpustika, kateri naslednje tri molitvice pobožno moli:

„Jezus! Marija! Jožef! vam darujem svoje serce in svojo dušo.“

„Jezus! Marija! Jožef! perstopite mi v moji zadnji vojski.“

„Jezus! Marija! Jožef! z vami naj se v miru loči moja duša.“

Kdor le eno teh molitvic moli, zadobi 100 dni odpustika.

9. (†) Sv. Oče Pij VII. so podelili 30. kimovca 1817 300 dni odpustika, kolikorkrat kdo lavretanske litanije prav pobožno moli, in na zadnje pristavi: „V. Prosi za nas, sveta božja porodnica. O. De bomo vredni obljub Kristusovih,“ in pa zraven to molitvico moli: „Prosimo te, o Gospod! svojo gnado v naše serca vlij, de mi, ko smo po angelovim oznanjenji včlovečenje tvojiga Sina Jezusa Kristasa spoznali, po njegovim križu in terpljenji častljivo vstajenje dosežemo. Po Kristusu Gospodu našim.“

Kdor jo vsaki dan moli, zadobi o 5 poglobitnih praznikih Matere Božje, namreč: O njenim č. spočetji, rojstvu, oznanjenji, očiševanji in vnebovzetji popolnoma odpustike, če o takim prazniku zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa prejme, cerkev obiše, in tam v namen sv. Očeta moli.

10. Za te dve molitvi: „Češena si kraljica i. t. d.“ ako se moli zjutraj; in pa „Pod

tvojo pomoč perbežimo i. t. d.“ ako se moli zvečer za razširjanje Mariine časti, so podelili sv. Oče Pij VI. 5. mal. travna 1786 za vsaki dan v tednu 100 dni, in za vsako nedeljo 7 let in 280 dni odpustika. — Kdor to vsaki dan skozi mesec moli, zadobi v dveh nedeljah mesca popolnoma odpustike, če še zraven dopolni, kar je bilo v 2. opombi rečeno. — Kdor to skozi celo leto opravlja, zadobi o vsih praznikih Matere Božje, in pa v praznik vsih svetnikov popolnoma odpustik. — K koncu vsake teh molitvic se morajo perstaviti zjutraj in zvečer naslednje verstice :

V. Stori me vredno častiti te, o presveta Devica!

O. Daj mi moč zoper svoje sovražnike.

V. Bodi češen Bog v svojih svetnikih!

O. Amen.

11. Sv. Oče Pij VI. so 21. listopada 1793 odpustik 100 dni podelili njim, kateri pobožno in skesano naslednjo molitev molijo :

„V tvojim spočetji si bila, o Devica, neomadeževana; prosi za nas Očeta, čigar Sinu Jezusa si od sv. Duha spočela in rodila!“

ali pa: „Posvečeno bodi sveto in neomadeževano spočetje presvete Device Marije!“

12. (†) Sv. Oče Pij VII. so 15. vel. travna 1821 100 dni odpustika dodelili vselej, ko se naslednja molitvica k angelu varhu moli:

„Angelček Božji, varh si moj, — po višji dobroti sim varvanec tvoj; — razsvetluj in varuj le, — vodi in vladaj me! Amen.“

Kdor vsaki dan skozi mesec to molitev moli, zadobi popolnoma odpustike (glej 2. opombo).

13. (+) Kdor za umirajoče moli 3 Očenaše v čast Jezusovih smertnih težav, in 3 Češenasimarije v čast 7 žalost Marije, zadobi po dovoljenji sv. Očeta Pija VII. 18. mal. travna 1809 300 dni odpustika. In kdor skozi mesec to molitev opravlja, zadobi popolnoma odpustik, če stori, kar je bilo v 2. opombi rečeno.

Kdor naslednjo molitev za umirajoče pobožno in skesano moli, temu so dovolili Pij IX. 100 dni odpustika:

„O premili Jezus, ki duše ljubiš, jest te prosim po smertnih težavah tvojiga nar svetejšiga serca, in po bolečinah tvoje neomadeževane matere, operi v svoji kervi grešnike vsiga sveta, kateri so zdaj v smertnih težavah in bodo dans umerli. — Amen.“

„O serce Jezusovo, ki si bilo v smertnih težavah, usmili se umirajočih!“

Kdor to molitev vsaki dan skozi mesec in sicer 3krat na dan moli, zadobi popolnoma odpustik, če spolni, kar je v 2. opombi rečeno, in pa zraven tega cerkev obiše, de tam v namen sv. Očeta moli.

14. (+) Kdor za mertve v spomin sv. kervavih Kristusovih ran moli 5 Očenašev in 5 Češenasimarij s perstavkam: „Zato te prosimo, hiti pomagat svojim služabnikom, ktere si odkupil s svojo drago kervjo. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in nebeška luč naj jim sveti. Amen!“ in pa poprej nekoliko Jezusovo terpljenje s skesanim sercam premišljuje, zadobi vsakokrat 300 dni odpustika. (Pij VII. 7. svečana 1817.) Kdor skozi mesec to opravlja, zadobi popolnoma odpustik (glej 2. opombo).

Ali pa kdor po večernim angelovim češenji klečé za mertve moli psalm: „Iz globočine vpijem k tebi i. t. d.“ z verstico „Gospod daj i. t. d.“ kakor zgorej; ali če tega ne zna, 1 Očenaš, 1 Češenasimarijo v ta namen klečé moli, z verstico „Gospod daj jim i. t. d.“ zadobi 100 dni odpustika.

15. Kdor per izrekovanji sv. imen: „Jezus“ ali „Marija,“ ali kadar ji sliši izrekovati, pobožno glavo perkloni, zadobi po dovoljenji sv. Očeta Janeza XXII. 20 dni odpustika; — če to stori per češenji: „Čast bodi Bogu Očetu in Sinu i. t. d.“ zadobi 30 dni odpustika. — Kdor pred sv. Rešnjim Telesam na kolena pade, ali če podobo križaniga Jezusa pobožno kušne, zadobi 40 dni odpustika. Sv. Oče Klemen IV. so dodelili tistimu, kateri sv. križ pobožno kušne, odpustik eniga leta.

16. (+) Kdor sv. Rešnje Telo, ko se k bolniku nese, s peržgano svečo spremlja, zadobi 7 let in 280 dni odpustikov; kdor to stori brez sveče, zadobi 5 let in 200 dni odpustikov; in kdor druge pošlje s peržgano svečo, zadobi 3 leta in 120 dni odpustika; — in kdor nič tega ne more storiti, pa namesti tega 1 Očenaš, 1 Češenasimarijo v namen sv. Očeta moli, zadobi 100 dni odpustika. Inoc. XII. 5. pros. 1695.

17. Kdor ima blagoslovljen molik, (roženkranc) imenovan sv. Brigitte, ima za vero 100 dni, za vsaki Očenaš 100 dni in za vsako Češenasimarijo 100 dni odpustika, ako ž njim sv. roženkranc moli. Leo X. 10. mal. serp. 1515.

MOLITVE

per sv. maši.

Opomba. Pobožni Porto Mavrici pravi: „Kdor se hoče sadú sv. maše lože in obilniše vdeležiti, mora pred očmi imeti 4 poglavitne namene, zavoljo katerih se sv. maša nebeskimu Očetu daruje, in mora svoje molitve v ta namen obračati.

Štirje poglavitni nameni sv. maše so pa ti: 1. de s to daritvijo Bogú po Jezusu, kateri je v nji naš dar, nar veči čast skažemo; — 2. de v nji Jezusa Bogú v spravo za svoje grehe darujemo, in milost Božjo prosimo; — 3. de v nji Boga po Jezusu vredno zahvalujemo za vse prejete gnade in dobrote, dušne in telesne; in 4. de v nji Boga po Jezusu potrebnih gnad in dobrot prosimo.

Vse to se zgodi nar bolj popolnoma in Bogu nar dopadljivše per sv. maši; ker smo sami na sebi slabe pregrešne stvari, ki sami nič ne moremo in nič ne veljamo; vsa naša zmožnost in veljava pred Bogom je le po Jezusu. Per sv. maši se pa ravno Jezus za nas daruje; in v tem darovanji se tudi mi ž njim sklepamo, in po njem in ž njim skazujemo Bogu svoje česenje in hvalo, po njem in zavoljo njegoviga zasluženja prosimo Boga odpušenja grehov, in potrebnih gnad; zato te molitve, ker jih z Jezusam sklepamo in jih po Jezusu darujemo nebeskimu Očetu, pred Bogom nar več veljajo.

De boš pa te poglavitne namene per sv. maši lože v spominu imela, perporoča pobožni P. Mavrici, jih na 4 poglavitne dele sv. maše razdeliti, tako, de per vsakim delu sv. maše eniga teh namenov posebno pred očmi imaš, kakor ti naslednje mašne molitve kažejo.

Moli počasi, preišljevaje, zdihovaje, moli bolj s sercam, kakor z ustmi; in če ti kak zdihljaj prav v serce seže, ponovi ga, in želi ga prav iz globočine serca k Bogu povzdigniti. — Ako kako molitev končaš, preden se drugi del maše začne, zapri bukvice in ponovi v sercu in s sercam, če tudi z lastnimi besedami, ravno to, kar si v bukvicah brala. — Če se ti druge bogaboječe misli perdružijo, sprejemaj jih, kakor božji dar, vnemaj jih v svojim sercu, in podbuduj se z njimi k zmirej veči gorečnosti.

Perprava k sv. maši.

Nebeški Oče! tukaj pred tvojim obličjem padem na svoje kolena. — Spoznam, de sim nevredna, — grešna stvar; — spoznam, de ne moreš nad mano in nad mojimi deli nobeniga dopadajenja imeti; — in ko bi se ne bil Jezus tebi za me na križi daroval, bi ne mogla in ne smela svojiga serca in svojih rok in oči proti tebi povzdigovati. — Ali, ker je Jezus moj besednik pred tabo postal, in se nam je v sv. Rešnjim Telesu zapustil, de njega samiga tebi darujemo, de smemo ž njim pred tvoje obličje stopiti, in ker hoče sam naše zdihljeje, molitve in želje prevzeti, in jih pred sedež tvoje milosti nesti; imam vse svoje zaupanje v

Jezusa in v njegovo neskončno zasluzenje. V njem tedaj in z njim, ki se bo ravno per sv. maši zdaj tudi za me daroval, želim te častiti, hvaliti in tvoji milosti v vsih svojih potrebah se perporočiti. Ozri se milostljivo na me, in na moje zdanje perzadevanje, in podpéraj me s svojo mogočno gnado, de to sveto delo po vrednosti k tvoji časti, in k svojimu zveličanju opravim.

O Marija! ki si bila per daritvi na križi, bodi tudi zdaj s svojo pomočjo pričujoča, ko se ta daritev na altarlji ponavlja.

Od začetka sv. maše do evangelija.

(V tem delu svete maše si perzadevaj nebeškiga Očeta po Jezusu, kateri se per sv. maši daruje, posebno goreče častiti s temi, ali enakimi besedami.)

Moj Bog! — verujem, de si tukaj pričujoč, — de si nar veči in neskončna popolnamast, in svetost. — Oh kolikiga češenja, kolike časti si Ti vreden! Kdo more to prav zapopasti? —

Jest tvoja nevredna stvar klečim tukaj pred sedežem tvoje milosti; želim, de bi te mogla počastiti s tisto častjo,

katere si ti vreden. — Ali kako bo to mogoče, ker sim nevredna pregrešna stvar? —

Jest se obrnem na vse stvari, — in jih zdaj pokličem: — Vse, kar je in živi na svetu, od solnčniga izhoda do solnčniga zahoda; — in vse, kar se na nebu giblje ali miglja, vse vstvarjene reči hvalite in častite z menoj Gospoda, mojiga in svojiga Boga! — Jest se obrnem na vse nebeške duhove: Vi angeli in arhangeli! vi Kerubini in Serafini! — vi vsi svetniki in svetnice božje! hvalite in častite z menoj vred Gospoda, mojiga Boga. — Ali neskončni Bog! kaj je tudi vsa naša čast proti tisti, katere se ti vreden! — Spoznam, de tvoja čast je vikši, kakor ti jo mi vsi moremo skazati.

Le sam tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus te more častiti s tisto častjo, katere si ti vreden. On je sam Bog, on sam tedaj ti more v resnici božjo čast skazati. — In ravno ta Jezus se zdaj na altarji tebi daruje v tvojo nar vikši čast. — O kako me veseli, de se smem ž njim skleniti! O kako srečna sim, ko imam to gnado,

de smem tebi njega, in njegovo božje češenje, katero ti on vedno, — posebno pa zdaj na altariji skazuje, — namesti svoje slabe časti darovati! **Z** Jezusam tedaj se zdaj per sv. maši sklenem, de bi te ž njim in v njem vredno počastila. Darujem ti v tvojo nar večjo čast tisto globoko poniževanje, s katerim se je Jezus pred tabo na svetu poniževal, in se še ponižuje zavoljo nas in zavoljo povračevanja tvoje božje časti; — darujem ti tisto neskončno češenje, katero ti on zdaj v nebesih skazuje; — darujem ti vso tisto čast, s katero on časti in povikšuje zdaj na altariji — tebe in tvoje sveto ime. — Kar je on k tvoji nar vikši časti storil, in zdaj dela, želim tudi jest storiti. **Z** njim se ponižujem v globočino svoje revšine; ž njim se topim pred tvojim obličjem v svoj nič; ž njim te molim in častim z vso tisto molitvijo in častjo, katero ti on daruje in skazuje.

Sprejmi, nebeški Oče, milostljivo to mojo sklenitev z Jezusam in moje serčne želje tebe po Jezusu, in z Jezusam vredno počastiti v nadomestenje tega, kar sama želim storiti, pa ne mo-

rem; in dovoli dobrotljivo, de k temu perdenem in ti v tvojo čast darujem tudi samo sebe z vsimi svojimi mislimi, željami, besedami, djanjem, in opušanjem. Iz serca želim, — de bi vse moje misli, želje, besede in djanja tvojo čast oznanovale in povikševale; pa ne samo za se to želim, ampak tudi, de bi vsi ljudje tebe zmirej bolj in bolj spoznali, in v vsih svojih delih tebe častiti si perzadevali, kar spolniti nam milostljivo dodeli po Jezusu Kristusu, svojim Sinu, po katerim in v katerim imamo vse zaupanje v tvojo dobroto. Amen.

Od evangelija do povzdigovanja.

(V tem delu sv. maše si posebno perzadevaj svoje grehe serčno obžalovati; daruj zanje in za grehe vsiga sveta Jezusa z njegovim neskončnim zasluženjem v spravo z Bogom, in prosi po tem zasluženju milosti in odpušenja. —)

Nebeški Oče! ti si tolike časti vreden, in ko nazaj pomislim, kako sim te dozdej častila? — Oh, kako me per tem premišljevanji serce zaboli; — kako malo časti sim ti skazovala! — Ne le častila te nisim, oh kolikokrat in

koliko nečast sim ti delala s svojimi grehi! Kolikokrat sim te zatajila, ker sim se bala pokazati, de sim tvoja služabnica; — kolikokrat sim te žalila, ker sim tvojim zapovedim nasproti ravnala; — kolikokrat sim se od tebe obernila, ker mi ni bilo mar za tvoje zapovedi; — kolikokrat sim te zaničevala, ker sim svet in njegove dobrote bolj čislala, kakor tebe in tvoje gnade; — kolikokrat sim te prodajala, — in prodala, kakor Judež Jezusa, ker sim za kratko veselje, ali obljubo, ali časin dobiček tvojo prijaznost zapravljala in ali pa celó zapravila! —

Oh kako gerdo, — kako nehvaležno, — kako hudobno sim ravnala proti svojimu nar boljšimu Očetu, — proti svojimu nar večimu dobrotniku! — Spoznam svojo nehvaležnost, — svojo krivico, in hudobijo; — sramota in strah me obhaja, če se svojiga ravnanja spomnim. — Žal mi je, — iz vsiga serca mi je žal. — O de bi mogla tako žalost nad svojimi grehi imeti, kakor so jo nar veči spokorniki imeli! — O de bi mogla z Ma-

rijo Magdaleno s solzami umiti svoje grehe! —

Nisim več vredna tvoja hči imenovana biti; ne upam si svojih oči k tebi, o Bog, povzdigniti. — Le eno upanje mi ostane, namreč, ti, o Jezus, ki se na altariji za nas daruješ.

Z Marijo Magdaleno se veržem k tvojim nogam; le v tebe, v tvoje ljubeznjivo serce stavim vse svoje zaupanje. Ti si grešnike iskal, dokler si še na svetu bil; — ti si se za grešnike dal celó na križ perbiti; — Ti si zanje svojo predrago kri prelil in umerl, — in ti se še zdaj na altariji za nas revne grešnike daruješ, de bi nam sprosil milost per nebeškim Očetu. — Ljubi moj Jezus! ti sam si moje edino zaupanje. K tebi perbežim, in te zdihovalje in s skesanim sercam prosim, naj ne bodo tvoje svete rane, tvoje bitko terpljenje, tvoje neskončno zasluženje za mene ubogo grešnico zastonj! Dovolj mi milostljivo, de se per ti sv. maši sklenem s tvojim darovanjem, de te darujem nebeškemu Očetu za svoje grehe, in se tako vdeležim tvojiga neskončniga zasluženja.

Nebeški Oče! ozri se tedaj milostivo na nedolžno Jagnje, katero je na altarji darovano, na svojiga Sina Jezusa Kristusa. Njega tedaj, na katerim imaš vse dopadajenje, ti darujem v zadostenje in spravo za svoje, in za grehe vsiga sveta. Darujem ti njegovo življenje, vse zaničevanje, zasmehovanje in terpljenje, katero je on za nas preterpel; darujem ti vse njegove skerbi, njegove želje, in hrepenenja, ktere je on v svojim sercu zavolj mojiga zveličanja imel, vse stopinje in zdihljeje, ktere je on zavoljo našiga odrešenja storil; darujem ti njegove svete rane, njegovo presveto za nas prelito kri; kratko reči, darujem ti Jezusa samiga, kakor se nam je v presvetim Rešnjim Telesu v oblast in lastnino zročil, in se za nas na altarji daruje, v zadostenje in spravo za naše grehe.

S to daritvijo stojim zdaj pred tvojim obličjem, in te prosim milosti za me, in za vse ljudi, posebno pa za té: **I. I.** Sklenem svoje prošnje s prošnjami Jezusove presv. kervi, ktera, kakor si sam po aposteljnu Pavlu za-

terdil, za nas bolje govori in kliče, kakor kri Abelnova. Naj bodo tedaj nješe presvete kaplje dosti močne besednice za me pred tabo!

Milostljivi Oče! vém, de Jezusu, v kteriga zasluženje imam vse zaupanje, ne boš odrekel milosti, zavoljo ktere se on sam na altarji daruje; upam, de me ne boš zaverigel in zapustil, temuč de se me boš usmilil zavoljo njegoviga neskončniga zasluženja, in de mi boš dal gnado praviga spreobrnjenja, de bom zanaprej tebi bolj zvesto služila, in te posebno s smertnim greham nikdar več ne razžalila. — Terdno sklenem se s tvojo gnado zanaprej skerbno varovati vsih grehov, posebno teh . . . in vsih grešnih priložnost, posebno teh . . . Dodeli mi, o Gospod! potrebno gnado k vsimu temu. To te prosim po Jezusu Kristusu, kteri se zdaj tudi za me na altarji daruje. Amen.

Od povzdigovanja do zavživanja.

(V tem delu posebno hvali Boga po Jezusu za brezštevilne dobrote, ktere si na duši in na telesu prejela.)

O moj Jezus! vérujem, de si tukaj na altarji pričujoč. — Molim tebe, svojiga Boga in Odrešenika, — in te častim. — **O** de bi te mogla vredno moliti in častiti! — **K** tebi, ki si bil na križi za me povzdignjen, in se zdaj na altarji za me daruješ, povzdignem svoje oči in serce; usmili se me, Jezus! tebi živim, tebi umerjem, tvoja naj bom živa ali mertva! —

Nebeški Oče! zavoljo križaniga Jezusa ozri se milostljivo na me, in usmili se me! — oh usmili se me! — **O** kako velika je vender tvoja dobrota in milost, de si nam celó svojiga lastniga Sina dal, de bi po njem in v njem zamôgli, kar sami od sebe ne premoremo. — **Z** njegovim zasluženjem plačujemo svoje dolgove, z njegovo pomočjo podpéramo svojo slabost, s popolnamastjo njegovih dobrih del nadomestujemo pomanjkljivost svojih dobrih del. — **Kaj** si nam mogel več dati, kakor njega samiga? —

Če to pomislim, in se zraven spomnim, koliko drugih gnad in dobrot brez števila si mi že dal, in mi jih še deliš: od dobrote tvoje milosti živim,

in karkoli imam na duši in na telesu, je le tvoj dar; moram spoznati: brezštevilne so tvoje gnade in dobrote, neskončna je tvoja dobrotljivost! —

Oh koliko hvaležnost sim ti za vse to dolžna, kako ti jo bom skazala? — S kraljevim prerokam hočem vedno zdihovati: „Hvali moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, njegovo sveto ime.“ (Ponovi te besede večkrat.) — Ali ko bi tudi noč in dan hvalila svojiga Gospoda, je moja hvala proti tvojim dobrotam, o Bog, vendar le kakor kaplja proti nezmernimu morju.

Ti, o Gospod, si neskončne hvale vredin, in tako hvalo ti more le Jezus skazati. Ker te tedaj sama ne morem dosti hvaliti, ti zdaj darujem njega in njegovo hvalo, katero ti je Jezus na zemlji skazal, in ti jo zdaj v nebesih in na altarji skazuje v zahvalo za vse dobrote, ktere si meni in vsimu svetu storil. Ozri se na svojiga ljubiga Sina, kateri se ti na altarji tudi v ta namen daruje, in sprejmi milostljivo njegovo hvalo v nadomestenje za mojo mlačnost in merzloto v zahvali. — O de bi se moje serce z njegovo hvalo

tako sklenilo, de bi bilo vse goreče in vneto v hvaležnosti proti tebi, o Gospod; kako bi to mene veselilo! —

Vi angeli in svetniki prosite, de bi Bog milostljivo sprejel to mojo hvaležno daritev, in pomagajte mi s svojimi prošnjami, de bi nikoli več svojimu Bogu nehvaležna ne bila; de bi saj zanaprej božje dobrote zmirej bolj spoznavala, jih vselej in vse, posebno pa dušne in telesne moči prav po božji volji obračala, in v vsim svojim djanji in ravnanji se njemu vedno hvaležno skazovala. Amen.

Od zavživanja do konca sv. maše.

(V tem delu prosi nebeškiga Očeta po Jezusu posebno potrebnih gnad, dušnih in telesnih, za se, in za druge. To molitev tudi lahko pred začneš moliti; namreč takrat, ko mašnik 3krat na persi terka in pravi: Jagnje božje i. t. d. Nar poprej opravi duhovno obhajilo, in po tem moli:)

(Duhovno obhajilo: Ljubi moj Jezus verujem, de si tukaj v sv. Rešnjim Telesu pričujoč. — Jest le v te zaupam, in te ljubim čez vse. — Moje serce hrepeni po tebi, in te želi prejeti. — Ker te pa ne smem v resnici prejeti; pridi, prosim te, saj po duhovno v moje serce. — Jest te objamem, in se sklenem s tabo, kakor de

bi te bila v resnici prejela. — Zahvalim te, de si prišel v moje serce. — Ostani per meni in nikar ne perпусти, de bi se kterikrat več od tebe ločila. —)

Veliko gnad sim že prejela od tvoje dobrote in milosti, o Gospod, ali vsaki dan zmirej še novih potrebujem, saj brez tebe nič ne morem, tvoje roke me vsako uro, še vsaki migljeje mojiga življenja derže nad breznam večnosti; ako me ti spustiš, naenkrat se pogreznem v nezmerni brezen peklenkiga ognja.

Dal si mi življenje, in me vstvaril za se, in za nebeško veselje. Ako tedaj tudi živim, pa ne živim za te, in za nebesa, kaj mi življenje pomaga; in kam me bo perpeljalo, če se zgubim v zaderge pregrešniga sveta?

Ali kako mi je sami mogoče se obvarovati vsih slepotij in zaderg, ktere so posebne mojimu spolu na svetu nastavljene? kako se morem braniti vsim dušnim sovražnikam, kteri me noč in dan obdajajo; kako premagati vse nevarnosti in skušnjave, ktere mi pridejo? kako morem povzdigovati svoje serce k tebi, o Gospod, tebe ljubiti in po tebi

hrepeneti, ker me vse na svetu le od tebe odvráčuje? —

Brez tvoje posebne gnade mi to ni nikakor mogoče; — saj brez tvoje svete gnade še ne morem tvojiga svetiga Imena pobožno izreči; koliko manj pa še mi je mogoče, brez tebe se premagovati. — Zatorej če me ti, o Gospod! ne podpéraš, se moram pogubiti. Tvoje pomoči sim tako potrebna, kakor riba vode. —

Ali kako hočem prositi, de bodo moje besede pred tabo milost najdle in de bodo uslišane, ker sim revna grešnica, ki sim bila že tolikokrat tebi nehvaležna, in sim se s svojimi grehi tolikokrat nevredno storila tvojih dobrot?

Ne upala bi si več prositi novih, meni tako potrebnih gnad, ko bi mi tvoj ljubeznjivi Sin Jezus, naš Odrešenik, serčnosti ne dajal. On pride celó na altar, in hoče na njem naš besednik biti, in z nami za nas revne stvari prositi. Zanesem se, de nam zavolj njega ne boš odrekel potrebnih gnad, ker si bil perpravljen celó njega samiga za nas darovati.

Zavoljo njegoviga zasluženja, za-

voljo njegovih kervavih ran, zavoljo njegove daritve na altarji te prosim, nebeški Oče, s povzdignjenimi rokami, usmili se me, in nikar me ne zapusti v moji veliki slabosti; temuč podpéraj me vedno s svojo gnado, de me svet ne preslepi, hudobni duh ne zmoti in v svoje mreže ne dobi, in de me lastno meso ne premaga, de ne zabredem in se ne pogubim. — Dodeli mi gnado prave ponižnosti, de bom vselej rada pokorna, de bom z veseljem sprejemala vsako podučenje in posvarjenje, in si ga k pridu obračala. — Varuj me vsake prederznosti in daj, de bom v vsim svojim djanji in obnašanji vedno čuječa, modra in varna. — Stori me močno v skušnjavah in nevarnostih, de jih serčno premagam, in tebi zmirej zvesta ostanem; in vžgi v mojim sercu toliko ljubezin do tebe, in toliko stanovitnost, de se bom zavoljo tebe rada premagovala in zatajevala, de me ne bo nobena slepotija ali skušnjava od tebe odvernila, de bom perpravljena, rajši vse prestati, ali preterpeti, kakor pa tvojo prijaznost s kakim smertnim, posebno nečistim greham zgubiti. —

Varuj me pa posebno danes s svojo gnado, de te ne bom z nobenim graham, posebno pa ne s tem . . ., razžalila. —

Pa ne prosim samo za se, ampak tudi za svoje starše, brate, sestre, za žlahto živo in mertvo; za tovaršice te družbe, pa tudi za tiste, za ktere sim posebno dolžna moliti, kateri so se mojim prošnjam kdaj perporočili, ali kateri zdaj mojih prošenj nar bolj potrebujejo, kateri so v nevarnostih, skušnjavah, težavah, križih, ali na smertni postelji; prosim pa tudi za duhovske in deželske oblastnike, za vse duhovne, za vse Bogu posvečene osebe obojiga spola; za nedolžne in spokorne, za terdovratne grešnike, za nevernike in krivoverce, za vse žive in mertve, posebno pa za tiste, za ktere ti veš in hočeš, de moram moliti.

Dodeli nam vsim milost in potrebne gnade zavoljo Jezusa in po Jezusu, tvojim Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Zahvalim te, o Gospod! za daritev svete maše; in stori, de ne bo per me-

ni brez sadu. Odpusti mi, kar sim se po človeški slabosti per nji pregrešila; in dodeli mi po nji gnado stanovitnosti v vsih mojih sklepih. Daj, de, akoravno se zdaj ločim od tega sv. kraja, vender s teboj po Jezusu sklenjena ostanem zdaj in na večne čase. Amen.

Zaveza z Bogam.

Vsigamogočni večni Bog! jest tvoja nevredna stvar te želim neprenehama častiti, hvaliti in ljubiti; ker pa po človeški slabosti ne morem svojiga duha vedno proti tebi povzdignjeniga imeti, storim to zavezo s tabo:

Jest zdaj za vselej zaterdim in sklenem: kolikorkrat dihnem, ali moja žila bije, tolikrat želim ponavljati z vso močjo svojiga serca, in naj bodo ponovljene, kar je nar boljši mogoče, naslednje čednosti:

Tolikokrat te z nar večji pobožnostjo in ponižnostjo molim in častim. — Tolikokrat te hvalim iz vsiga serca zavolj tvoje neskončne dobrote; in se razveseljujem nad tvojimi velikimi popolnamastmi, in nad vsimi dobrimi deli, ktere je kdaj kterakoli stvar storila, jih zdaj opravlja, ali jih bo še delala; in želim, de bi jih bila tudi jest storila. — Tolikokrat te ljubim z nar večji

gorečnostjo vsih Angelov in Svetnikov; — in vselej tudi obžalujem vse grehe svojiga življenja, in tudi vsih drugih ljudi vsiga sveta; ko bi jih mogla, bi jih odvernila s tvojo gnado. — Tolikokrat zaupam v tvojo neskončno milost, in ponavljam sklep poboljšanja. — Tolikokrat zročujem v tvojo sveto voljo sebe, in vse to svoje; de delaš z mano po svoji sveti volji. —

Tolikokrat ti darujem svoje misli, želje, besede in djanja; jih sklenem s zasluženjem in z vsimi dobrimi nameni Jezusa, Marije in vsih svetnikov, in želim, de bi bile vse samo k tvoji veči časti. — Tolikokrat ti darujem terpljenje Jezusa, zasluženje Marije in vsih svetnikov, in vse sv. maše k tvoji časti, v zahvalo, za odpušanje svojih grehov, in za perdobljenje novih gnad.

Vse to hočem, bodi tolikokrat poterjeno in ponovljeno, kolikorkrat je mogoče, ali se misliti more; in to vse iz zgolj ljubezni do tebe, o Bog, in iz vsih dobrih in svetih namenov, ktere je kdaj kdo imel.

Ti, moj Bog, dobro sprejmi to mojo sklenitev in to spričevanje moje serčne ljubezni.

(Po dnevnu ponavlaj to zavezo s temi besedami: Jest ponovim svojo storjeno zavezo.)

KAZALO.

	Stran.
Vvod	1
Dekliška družba, nje namen, dolžnost tovaršic, duhovni perpomočki	5
Razlaganje dolžnost tovaršic te družbe	10
Kako je potrebno, se posebno zapeljiviga znanja varovati; in kaj škoduje	13
Perpomočki za ohranjenje čistosti	25
I. Od čuječnosti	29
Čuj tedaj nad vnanjimi počutki; nad očmi, ušesi, jezikom, svojim telesam, sama nad sabo	30
„ nad svojim notranjim hudobnim nagnjenjem	34
„ nad drugimi nevarnostmi; ki so: tovaršija, drugi spol, družine, po- svetno veselje, nekatere domače opravila, lenoba, oblačilo	36
II. Od vojskovanja	52
V čim obstoji vojskovanje za čistost	53
Ali je čistost toliciga vojskovanja vredna	53
Zakaj je boljši vse prestati, dati, ali zgu- biti, kakor čistost	54
Kteri so poglavitni sovražniki sv. čistosti	59
Poglavitni nauki, kako se moraš vojsko- vati zoper te sovražnike?	63

III. Od potrebne gnade za ohranjenje ali perdobljenje čistosti . . .	87
Kako moraš to gnado per Bogu iskati . . .	88
Kako skerbeti, de se te gnade nevre-dne ne storiš	104
Nékoliko od ponižnosti, v mislih, besedah, noši in obnašanji	111
IV. Od odkritoserčnosti in pokoršine do spovednika	118
Iskre za ljubezin do čistosti	123
Še nekteri potrebni nauki za mladost	153
Posebni nauki zastran vsakdanjih opravil	163
Dvojna pot	190
<i>Molitve:</i>	
Molitev, s katero se popolnoma odpustiki zadobé	201
Darovanje Jezusove presv. kervi	202
Krajši darovanje	203
Molitve k patronam te družbe:	
Molitev k prečisti Devici Marii za ohranjenje čistosti	204
Molitev sv. Bernarda k Materi božji	205
Molitev k prečisti Devici za srečno smert	206
Molitev k sv. Alojziju	206
" " " za ohranjenje čistosti	207
" " " za ponižnost	208
Molitev k sv. Katarini Sienski	209
—————	
Krajši molitvice, zdihljeji in pobožnosti z odpustiki	209
Molitev per sv. maši	216
Zaveza z Bogam	233

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBIS

00000320694

